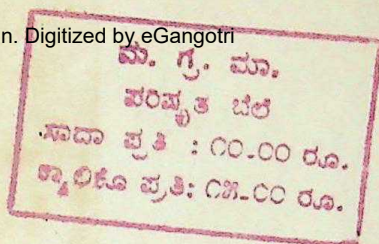

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹಯವದನ

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ

ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ

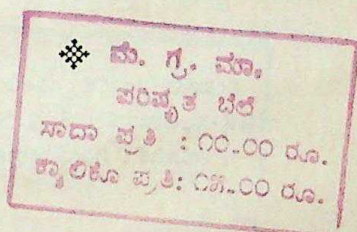
ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೭೨

ಪ್ರಥಮ ಅವೃತ್ತಿ : ೧೯೭೧

ದ್ವಿತೀಯ ಅವೃತ್ತಿ : ೧೯೭೨

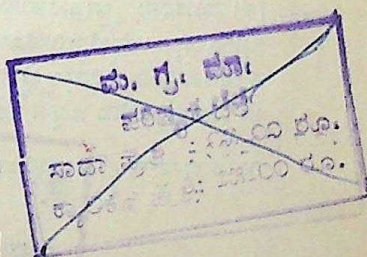
ಹಯವದನ

[ನಾಟಕ]

ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ

Sri Vidya Bharathi
Book Centre,
Bharathi Street,
S. LIGERI • 577 139.

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಭವನ, ಸುಭಾಸ ರೋಡ
ಧಾರವಾಡ - ೧

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

HAYAVADANA (Kannada) : A Play by Girish Karnad

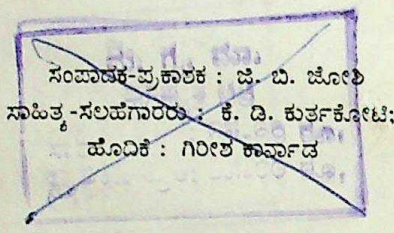
Published by Manohara Grantha Mala, Dharwar - I

Printed at Grantha Mudrana, Dharwar - I

Second Impression : 1500 copies, September, 1972; 120 pp.

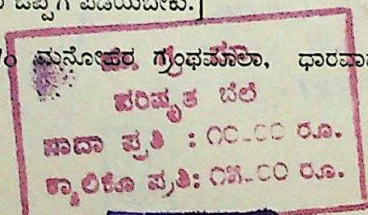
Price : Calico

© Author

[ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ, ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಸುವ, ಸಿನೇಮಾಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಂದ ಕಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವವರು ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು.]

ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ c/o ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ - ೧

ಬೆಲೆ : ಬಿಡಿಪ್ರತಿ (ಸಾಧಾ) : ೭-೦೦

ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಂದಾ : ಸಾಧಾ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ : ೧೫-೦೦ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ : ೨೦-೦೦

ನಿವೇದನೆ:

ಶ್ರೀ. ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರ ಈ ಮೂರನೆಯ ನಾಟಕವಾದ 'ಹಯವದನ'ವು ಬಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ಮುದ್ರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ. ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರಿಗೆ ನಾವು ತುಂಬ ಯಶಸ್ವಿ ದೇವ. ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನೇ ಇದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ರಕಾರ ಗಿರೀಶರಿಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಪಾದಕ

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು :

ಈ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ “ಕಪಿಲ-ದೇವದತ್ತ”ರ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಮೂಲ ‘ವೇತಾಲಪಂಚವಿಂಶತಿಕಥಾ’ದಲ್ಲಿಯ ಆರನೆಯ ಕತೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂಲ ಕತೆಯಷ್ಟೇ, ಅದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಬರೆದ ಟಾ:ಮಸ್ ಮಾನ್ಯನ ಒಂದು ಜರ್ಮನ್ ನೀಳ್ಗತೆಗೂ ನಾನು ಬಾಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯನ ಕತೆಯೊಳಗಿನ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾತ್ಯಾ ಮಾನ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ, ಲೇಖನ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಸಮಯ ದೊರಕುವಂತೆ ನನಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ವೇತನವನ್ನಿತ್ತು ‘ಹೋಮಿ ಭಾಭಾ ಫೆಲ್ಲೊರಿಪ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್’ದವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ

ॐ
ॐ
ॐ
ॐ

ಪಾತ್ರವರ್ಗ :

[ಪ್ರವೇಶಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ]

ಭಾಗವತ

ನಟ - ೧

ಹಯವದನ

ದೇವದತ್ತ

ಕಪಿಲ

ಪದ್ಮಿನಿ

ಮಹಾಕಾಲಿ

ಗೊಂಬೆ-೧

ಗೊಂಬೆ-೨

నక్ష-౨

ಹುಡುಗ

ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯ ಮೊಗವಾಡಗಳ ಉಪಯೋಗ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಬಿ. ವಿ. ಕಾರಂತ (ದಿಲ್ಲಿ, ಲಕನೌ, ಬೆಂಗಳೂರು), ದುಬೇ (ಮುಂಬೈ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್) ರಾಜೇಂದ್ರನಾಥ (ಕಲ್ಕತ್ತಾ) ಮೊದಲಾದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಗವಾಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಕಪಿಲ-ದೇವದತ್ತರ ವೇಷವನ್ನೇ ಅದಲು-ಬದಲು ಮಾಡಿದರು. ಗೈನ್ ದಿಯೆಟ್‌ಮಾನ್ (ಶಿಕಾಗೋ), ಪ್ರಭಾಕರರಾವ್ (ದಿಲ್ಲಿ), ಶಿವಾನಂದ (ಬೆಂಗಳೂರು) ಇವರೆಲ್ಲ ಮೊಗವಾಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದರು.

ಅಂತೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಮಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪೂರ್ವಾರ್ಧ

ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಣಪತಿಯ ಮುಖವನ್ನಿಟ್ಟು
ಗಣೇಶ ಪೂಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಮುಖವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರಗೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಜವದನಾ ಹೇರಂಭಾ
ವಿಜಯಧ್ವಜ ಶತರವಿಪ್ರತಿಭಾ

ಏಕದಂತ ವೈಕಲ್ಯಾಂತಾ
ಋದ್ಧಿ-ಸಿದ್ಧಿ ದ್ವಯರ ಕಾಂತಾ
ಭರತ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಧಾರ ಸ್ತಂಭಾ ||

ಮೂಷವಾಹನ ಸರ್ಪಭೂಷಾ
ನಿನ್ನ ನೆನೆದು ಶ್ರೀಗಣೇಶಾ
ಮಾಡುವೆವೊ ನಾಟಕಕಾರಂಭಾ ||

ಭಾಗವತ ಸರ್ವ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸಿ ಸಕಲ ಈಶ್ವರಗಳಲ್ಲಿ
ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಆ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನೇ ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ನಾಟಕಕ್ಕೆ
ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನೀಡಲಿ. ಆತನ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನಾದರೂ ವರ್ಣಿಸುವದು
ಹೇಗೆ? ಆನೆಯ ಮುಖ, ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂರುಕು
ದಂತ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟ ಉದರ - ಹೇಗೆ ನೋಡಿದರೂ
ಅಪೂರ್ಣತೆಗೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವ ಈ ವಕ್ರತುಂಡನೇ ವಿಘ್ನ
ಹರ್ತನೂ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬಿಡಿ
ಸೋಣ? ಬಹುಶಃ ದೇವರ ಪೂರ್ಣತ್ವ ಮನುಷ್ಯನ ಕಲ್ಪನೆಗೇ ಒಗ್ಗಲಾರ
ದಂಥದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಆ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿಯ ರೂಪ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತಿರ
ಬಹುದು. ಹೋಗಲಿ. ಆ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ.
ಆ ಶಕ್ತಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗಜಮುಖನನ್ನು ನೆನೆದು ನಮ್ಮ ರಂಗ
ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗುವದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇದು ಧರ್ಮಪುರನಗರ. ಇದಕ್ಕೆ ದೊರೆ ದಿಗ್‌ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಹಬ್ಬಿಸಿರುವ ಧರ್ಮಶೀಲ ಅರಸು. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಬ್ಬರು ಯುವಕರೇ ನಮ್ಮ ನಾಟಕದ ನಾಯಕರು. ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರು ದೇವದತ್ತ. ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸುಂದರನಾಗಿಯೂ, ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿಯೂ, ಶರೀರಯುಷ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ತೆಳ್ಳಗಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಈ ಯುವಕ ವಿಪ್ರವರ್ಯನಾದ ವಿದ್ಯಾ ಸಾಗರನ ಏಕಮೇವ ಪುತ್ರ. ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತರನ್ನೂ ಕಾವ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಮಂಡಿತರನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ದಿಂಡುಗಡೆದ ಇವನಂಥ ಇನ್ನೋರ್ವನನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಯಾರೂ ಕಂಡಿರುವರು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೆಸರು ಕಪಿಲ. ಬುಡಿಯ ಗಾಲಿಗೆ ಕೀಲು ಇರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಶಸ್ತ್ರಾಗಾರಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಕಮ್ಮಾರನಾದ ಲೋಹಿತನ ಪುತ್ರನೇ ಇವನು. ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮೇಘಶ್ಯಾಮ, ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಆದರೆ ಮನೆಯ ಕಸುಬಿನಲ್ಲಿ, ಮೈಯ ಕಸುವಿನಲ್ಲಿ, ಆಟದಲ್ಲಿ, ಓಟದಲ್ಲಿ, ಮೇಲಾಟದಲ್ಲಿ, ಕೋಲಾಟದಲ್ಲಿ, ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಸರಿಸಾಟಿಯವ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ನೇಪಥ್ಯದಿಂದ ಯಾರೋ ಕೂಗಿದ್ದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಗವತ ಹಣೆ ಗಂಟುಹಾಕಿ, ಅತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿ, ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇವರಿಬ್ಬರ ಗೆಳೆತನ ಲೋಕಕ್ಕೇ ಅಶ್ವರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವಂಥದ್ದು. ಅವರನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ನೋಡಿ ನಗರದ ಜನರೆಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಕೃಷ್ಣ-ಬಲರಾಮ, ಲವ-ಕುಶ ಎಂದು ವಿಧವಿಧದಿಂದ ಹೊಗಳಿ ಕರೆದದ್ದುಂಟು. ಅವರ ಕತೆ ಇದು :

ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇದ್ದ ರಿಬ್ಬರೆಳೆಯರು

ಬಾಳ-ಕೊರಳ...

ಯಾರಿರಬಹುದು ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಟಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ರಸಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು? (ನೋಡಿ) ಓ! ನಮ್ಮ ನಟ! ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಏನಾಗಿರಬಹುದು?

ನಟ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಹೆದರಿ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮೈ ಥರಥರ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ. ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಧುಮುಕಿ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟವನಂತೆ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಓಡಿ, ಭಾಗವತರನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ನಟ ಭಾಗವತರೇ, ಭಾಗವತರೇ,...

ಭಾಗವತ (ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಛೇ, ಛೇ. ಛೇ. ಏನಿದು? ಏನಿದು?

ನಟ ಭಾಗವತರೇ... ಅಯ್ಯೋ, ಸತ್ತೆ... ಕು... ಕುದು...

ಭಾಗವತ ಬಿಡು. ಬಿಡು ಅಂದೆನಲ್ಲ! (ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು) ಏನಾಯ್ತು ಹೀಗೆ ಒದರಲಿಕ್ಕೆ?

ನಟ ಕು... ಕು... ಅಬ್ಬಾ!

ಮತ್ತೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಬಿಡೋ!

ನಟ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಮೈನಡುಕ ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಏನಿದು ಹೀಗೆ ಹುಚ್ಚಾಪಟ್ಟಿ ವರ್ತನೆ! ಅದೂ ರಸಿಕರ ಎದುರಿಗೆ? ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಪಾವಿತ್ರ ಕೆಡಿಸಿ...

ನಟ ತಪ್ಪಾಯ್ತು, ಭಾಗವತರೇ... ಆದರೆ...

ಮಾತು ಹೊರಡುವದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ (ಸಮಾಧಾನದಿಂದ) ಹೆದರಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನಿದ್ದೇನೆ, ಮೇಳದವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ರಸಿಕ ಸಮಾಜ ಇದೆ. ಅವರು ನಾಟಕ ನಡೆದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನಿದ್ದೆ ಹೋದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜಾಗೃತರಾಗಿರತಾರೆ. ಏನಾಯ್ತು?

ನಟ (ಉಬ್ಬಸಪಡುತ್ತ) ಅಯ್ಯೋಪ್ಪಾ, ದೇವರೇ, ನನ್ನ ಎದೆ...ಒಡೆದು ಹೋಯ್ತು.

ಭಾಗವತ ಕೂದ್ರಿಲ್ಲ. ಹೂಂ. ಕೂಡ್ತು. ಹಂ! ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ, ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳು.

ನಟ ಏನು ಹೇಳಲಿ? ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೂಂತ ಹೊರಟೆ. ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ತಡ ಆಗಬಾರದು ಅಂತ ಬೇಗ ಬೇಗ ಬರತಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ... ಹೋ!

ಹೆದರಿ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಸರಿ. ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಬರತಿದ್ದಿ. ಮುಂದೆ?

ನಟ (ಇನ್ನೂ ನಡುಕ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ) ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ...ಅಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನೀರು ಬಹಳ ಕುಡಿದಿದ್ದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆ ಖಾಲಿ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ...ರಸ್ತೆಯ ಅಂಚಿಗೆ ಕೂತೆ...

ಭಾಗವತ ನಟ, ನಟಾ. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಮಾತು...

ನಟ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳಿರಿ. ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಗೆ ಕೂತೆ. ಕೂಡಬೇಕು ಅಂತ ಧೋತರ ಸರಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ...ಆವಾಗಲೇ...

ಭಾಗವತ ಏನಾಯ್ತು?

ನಟ ಒಂದು ದಿನ... ಗಡುಸಾದ ಗಂಡು ದಿನ... 'ಏ ದುರಾತ್ಮಾ, ಸಾರ್ವ ಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಮ...ಮೂ...ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನೋ' ಅಂದಿತು.

ಭಾಗವತ ಅದು ಸರಿನೇ. ನಿನಗೆ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ನಟ ನಾನು 'ಯಾರಿದು?' ಅಂತ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿದೆ. ಒಂದು ನರಹುಳು ಇಲ್ಲ. ಯಾರ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ಆಭಾಸ ಆಗಿರಬೇಕು ಅಂತ ಮತ್ತೆ ಕೂಡುವವನೇ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದೇ ದಿನ...

ಭಾಗವತ ಏನಂದಿತು?

ನಟ 'ಯಾಕಪ್ಪಾ ದುರಾತ್ಮಾ, ನಾನು ನಿನಗೆ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ನೀನು ನೋಡದೆ...ಮೂ...

ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲೇನು? ಅಂದಿತು. ನಾನು ಅತ್ತಲಾಗೆ ಇತ್ತಲಾಗೆ ನೋಡಿದೆ. ನೋಡಿದರೆ... ಎದುರಿಗೆ ಇರೋ ಬೇಲಿಯ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು... ನಿಂತು...

ಭಾಗವತ ಯಾರಿದ್ದರಲ್ಲಿ?

ನಟ ಒಂದು... ಒಂದು ಕುದುರೆ !

ಭಾಗವತ ಏನು?

ನಟ ಹೂಂ. ಕುದುರೆ ! ಕುದುರೆ ಮಾತಾಡತಿತ್ತು !

ಭಾಗವತ ನಟಾ, ನೀನು ಬರೋ ಮೊದಲು ಏನು ಕುಡಿದಿದ್ದೆ ?

ನಟ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವರಾಣೆ. ಗಡಂಗದ ಕಡೆಗೆ ಸುಳಿದೇ ಒಂದು ವಾರ ಆಗಿ ಹೋಯ್ತು. ಈ ಹೊತ್ತಂತೂ ಹಾಲು ಸುದ್ದಾ ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಬಹಳ ನೀರು ಕುಡಿದದ್ದು ಏರಿರಬೇಕು.

ನಟ ನೀರು-ಗೀರು ಏನಿಲ್ಲ. ಭಾಗವತರೇ. ದೇವರಾಣೆ. ಕುದುರೆ ಮಾತಾಡತಿತ್ತು.

ಭಾಗವತ ಸರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಾಗೆ. ಈ ಮಾತು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸಿ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಹೋಗು. ಬೇಗ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿಕೋ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ...

ನಟ ಬಣ್ಣ ? ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಬೀಳತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಆಗೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ನಟ, ನೀನು ಸಲ್ಲದ ಮಾತೆತ್ತಿ...

ನಟ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ !

ಕೈ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಥರಥರ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಏನು ಕತ್ತಿ ಎತ್ತಲಿ ? ಏನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಿ ?

ಭಾಗವತ (ವಿಚಾರಮಾಡಿ) ಹೀಗೇನು ? ಸರಿ. ಈ ನಡುಕ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಉಪಾಯ. ನೀನು ಬಂದ ಹಾಗೇ ತಿರುಗಿ ಹೋಗು.

ನಟ (ಹೌಹಾರಿ) ಎಲ್ಲಿ ?

ಭಾಗವತ ಆ ಕುದುರೆ ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ. ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆ ಕುದುರೆಯ ದರ್ಶನ ತೆಗೋ. ಅದು ಮಾತಾಡೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದರ ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ.

ನಟ (ಚೀರಿ, ಜಿಗಿದದ್ದು) ಏನು ?

ಭಾಗವತ ನಟಾ...

ನಟ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಇದು ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ !

ನಟ ಬೆದರಿ ಭಾಗವತನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಹೂಂ, ಹೊರಡು.

ನಟ (ದೀನನಾಗಿ) ಹೋಗಲೇಬೇಕು?

ಭಾಗವತ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಭ್ರಮೆ ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ. ನಡೆ.

ನಟ ಭಾಗವತರೇ...

ಭಾಗವತ (ಪ್ರೇಕ್ಷಕರತ್ತ ಹೊರಳಿ ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿ)

ಇದ್ದರಿಬ್ಬರೇಳೆಯರು

ಬಾಳ-ಕೊರಳ ಗೆಳೆಯರು

ಕನ್ನೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕಂಡು

ಮೈ ಮನ.....

(ನಟ ಇನ್ನೂ ಹೋಗದಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ) ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದೀ?

ನಟ ಪೆಚ್ಚುಮುಖ ಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಪಾಪ! ಹುಡುಗ ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಏನು ನೋಡಿದನೋ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನೋ. ಸತ್ಯ ಅಂದರೆ ಹೀಗೆ! ವ್ಯಗಜಲ! (ಮತ್ತೆ ಹಾಡನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ)

ಇದ್ದರಿಬ್ಬರೇಳೆಯರು

ಬಾಳ-ಕೊರಳ...

ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿ ನಟನ ಕೂಗು. ಮರುಗಳಿಗೆಗೆ ನಟ ಓಡಿಬರುತ್ತಾನೆ.

ನಟಾ...

ನಟ ಒಂದ, ಇತ್ತಲಾಗ್ಗೆ ಒಂದ

ಹಯವದನ

೯

ಭಾಗವತ ಯಾರು? ಯಾರು?

ನಟ ಅಬೇ... ಬಂತು...

ಇನ್ನೊಂದು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹಿಡಿದೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಯಾರು ಬರತೀರಬಹುದು? ಬಂದ... ಬಂತು? ಯಾರಿದ್ದರೂ ನಟ ಹೆದರಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಅವನೇ ಹೆದರಿದ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸುಕುಮಾರ ಮನಸ್ಸಿನ ರಸಿಕ ಜನಪೂ ಹೆದರಬಹುದು. ಇಂಥ ಭಯಾನಕವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬರಗೊಡೋದು ಸರಿಯಲ್ಲ. (ನೇಪಥ್ಯದತ್ತ ನೋಡಿ) ಪ್ರವೇಶದ ತೆರೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ!

ಇಬ್ಬರು ಬಂದು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥ, ಸುಮಾರು ಆರು-ಅರೂ ವರೆಗೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ತೆರೆಯೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ಹಯವದನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಕುದುರೆಯ ತಲೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಮೈ, ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಯಾರದು?

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಹಯವದನ ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವದಷ್ಟೇ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ.

ಎಲಾ ಇವನ! ಏನಿದು? ನಟನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿಬಿಟ್ಟ ಈ ಭಯಾನಕ ತನ್ನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅಳತೀರೋ ಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲ! ಯಾರಿರಬಹುದು? (ತೆರೆ ಹಿಡಿದವರಿಗೆ) ತೆರೆ ಇಳಿಸಿರಿ!

ತೆರೆ ಹಿಡಿದವರು ತೆರೆಯನ್ನು ಒಂದು ಅಡಿಯಷ್ಟು ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಯವದನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಳಿಯ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಭಾಗವತ ಸನ್ನಿವೇಶವು ತೆರೆ ಹಿಡಿದವನೊಬ್ಬ ಆ ಮುಸುಕನ್ನೂ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹಯವದನನ ಕುದುರೆಯ ಮುಖ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ತನ್ನ ಮುಸುಕು ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಹಯವದನನಿಗೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಗೊತ್ತಾದೊಡನೆ ಗಡಬಡಿಯಿಂದ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ, ಮುಸುಕು ಕಾಣದೆ, ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ, ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಡಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಇದೇನು? ನಟ ಅಂದದ್ದು ನಿಜ. ಕುದುರೆ! ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಪರಮ
ಆಶ್ಚರ್ಯ!

ಸನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತೆರೆ ಹಿಡಿದವರು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಅಡಿ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಹಯವದನ ಕುದುರೆಯ ಮುಖ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿ, ಅತ್ತು, ಮತ್ತೆ ಪಡದೆಯ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ಸಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ತೆರೆ ಹಿಡಿದವರು ತೆರೆಯನ್ನು ನೆಲದ ವರೆಗೂ ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಯವದನ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಕೂತು, ಮೋಣಕಾಲಲ್ಲಿ ತಲೆ ಅಡಗಿಸಿ ಬಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ!

ಭಾಗವತ ಸನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪಡದೆ ಹಿಡಿದವರು ಪಡದೆ-ಮುಸುಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತ ಹಯವದನನ ಸಮೀಪ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಹಯವದನ ತಲೆ ಎತ್ತುವದಿಲ್ಲ. ಹಯವದನನ ಗುಟ್ಟು ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಭಾಗವತ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಯಾರೋ ನೀನು?

ಹಯವದನ ಕಣ್ಣೀರೊರಸುತ್ತ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗವತ ಅವನನ್ನು ರಂಗ ಭೂಮಿಯ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ಬಾ !

ಹಯವದನ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಕುದುರೆಯ ಮೊಗವಾಡ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಬೆದರಿಸೋದು ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಳೋ ಸೋಗು ಮಾಡತೀ? ಚೇಷ್ಟೆಗೆ ಮಿತಿ-ಗಿತಿ ಏನಾದರೂ ಇರಬೇಕೋ ಬೇಡೋ?... ಇನ್ನು ಈ ಹುಚ್ಚು ಸಾಕು. ತೆಗೆ... ಆ ಮೊಗವಾಡ ತೆಗೆ ನೋಡೋಣ! (ನಿಂತು) ಇಲ್ಲ? ಸರಿ. ನಾನೇ ತೆಗೆತೇನೆ.

ಹೋಗಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಯವದನನ ತಲೆ ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹಯ
ವದನ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.
Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಅಬ್ಬ ! ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂತಿದೆ ! ನಟಾ, ಏ ನಟಾ...

ನಟ ಹೆದರುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬಂದವನು ಹಯವದನ-ಭಾಗವತರನ್ನು ನೋಡಿ
ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬಾಯ್ತೆರೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ನಿಂತೆ ಯಾಕೆ ? ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ಇವನ ಮೊಗವಾಡದ ಆಟಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟೀ ?
ಅದನ್ನು ತೆಗೆದೇ ತೋರಿಸತೇನೆ ಬಾ...

ನಟ ಬಂದು ಹಯವದನನ ಮೈಯ ಕೆಳಭಾಗ - ಸೊಂಟ ಅಥವಾ ಕಾಲು - ಗಟ್ಟಿ
ಯಾಗಿ ಬಿಗಿದು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗವತ ತಲೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗು
ವದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಹಯವದನನನ್ನು ನಟ ಒಂದೆಡೆಗೆ ಎಳೆಯುವದು, ಭಾಗವತ
ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎಳೆಯುವದು, ಈ ಆಟ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಯವದನ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡದೆ
ಬಾಯ್ತೆರೆಯದೆ, ಎಲ್ಲ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನೋವು ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದಿದ್ದಾಗ
ಮಾತ್ರ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒದರುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗವತನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಎಲಾ ನಟಾ ! ಇದು ಮೊಗವಾಡ ಅಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ತಲೆ !

ನಟ ಹೆದರಿ ಹಯವದನನನ್ನು ಧಡ್ಡೆಂದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಹಯವದನ ಎದ್ದು
ಕೂತು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಮೋಣಕಾಲಲ್ಲಿ ಮುಖ ಅಡಗಿಸಿ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಐದು ನಿಮಿಷಗಳ
ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಯಾರಾದರೂ 'ಕುದುರೆಯ ಮುಖದ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದಾನೆ'
ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಕ್ಕುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. (ಹಯವದನನಿಗೆ) ಯಾರಪ್ಪ
ನೀನು ?

ಹಯವದನ ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಎದ್ದು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಿಂತ ನಟ
ಹೆದರಿ ದೂರವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಏ...ತಾಳು. ತಾಳು. ಇರು ಸ್ವಲ್ಪ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಣ್ಣದ ಚೌಕಿ. ಈ
ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿ. ಅಲ್ಲಿ ಇರೋ ಉಳಿದವರನ್ನೂ ಹೆದರಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ನಾಟಕ ಆಗಬೇಕಲ್ಲ.

ಹಯವದನ ತಲೆ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗವತ ಮೃದುವಾಗಿ

ಯಾರು ನೀನು?

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಋಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ನಿನಗೆ? ಯಾವ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳದ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ? ಯಾವ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿದೆ? ಅಥವಾ ಯಾವದಾದರೂ...

ಹಯವದನ (ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕೋಪದಿಂದ) ಹೋ!

ಭಾಗವತ ಆಂ?

ಹಯವದನ ಯಾಕೆ, ರಾಯರೇ. ಪುರಾಣ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದಂಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಷತೆ ಹಾಕೋದಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡೋದೇನು? ನಾನು ಯಾವ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದೆ? ನೀವೇ ಹೇಳಿರಿ... ನಾನು ಯಾವ ಪುಣ್ಯಸ್ಥ....

ಭಾಗವತ ಹಾಗೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಪ್ಪ.

ಹಯವದನ ಮತ್ತೇನು? ಯಾವ ಋಷಿ? ಯಾವ ಮುನಿ? ಏನು? ಯಾರ ತಪ್ಪು ಯಾರ ಮೇಲೆ? ಬೇಕಾದರೆ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನೇ ಬರಲಿ. ಹೇಳಲಿ. ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ... ಆದರೂ...

ಗಂಟಲು, ಕಣ್ಣು ಎರಡೂ ತುಂಬಿಬರುತ್ತವೆ.

ಭಾಗವತ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳಬೇಡ. ಏನಾಯಿತು? ನಿನಗೇನು ದುಃಖ? ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳು. ನಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಆದರೆ ಮಾಡತೇವೆ. ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಸಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಾಟಕದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಹೋದರೂ,...

ಹಯವದನ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ನನ್ನ ಹಣೆಬರಹ !

ಭಾಗವತ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?

ಹಯವದನ ಹಯವದನ

ಭಾಗವತ ಅದೂ ಸರಿ. ಈ ಕುದುರೆಯ ಮುಖ ಹೇಗೆ ಬಂತು?

ಹಯವದನ ಅದು.... ಜನ್ಮತಃ ಬಂದದ್ದು.

ಭಾಗವತ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಮೊಗವಾಡ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಎಳೆದಾಗ ಯಾಕೆ
ಹೇಳಲಿಲ್ಲ? ನಮ್ಮ ಹಿಂಸೆ ಯಾಕೆ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡೆ?

ಹಯವದನ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಹಾಳು ಕುದುರೆಯ ತಲೆ ಕಳೆದು
ಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಸೋತೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದಿಂದಾ
ದರೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಿತ್ತುಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ ಅಂತ...

ಭಾಗವತ ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ಜನ್ಮತಃ ಬಂದ ತಲೆ. ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗತದೆ?
ಯಾವ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ದುಷ್ಕರ್ಮದ ಫಲಾನೋ....

ಹಯವದನ (ಸಿಡಿದು) ಆದದ್ದೆಲ್ಲ ಇದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಯ್ತುರೀ.

ಭಾಗವತ ಹಾಗೆಂದರೆ? ಏನಾಯ್ತು ಹೇಳಿಬಿಡು. ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟುಕೊಂಬೇಡ.

ಹಯವದನ (ಮತ್ತೆ ಕನಲಿ) ನಾಚಿಕೆ? ನಾನು? ನಾನು ಯಾಕೆ...

ಭಾಗವತ ತಪ್ಪಾಯಿತಪ್ಪ. 'ದುಃಖಪಟ್ಟುಕೊಂಬೇಡ' ಅನ್ನಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏನು
ಇದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಕತೆ ಏನು ಹೇಳಿಬಿಡು.

ಹಯವದನ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆ.

ಭಾಗವತ ಸಾಗಲಿ.

ಹಯವದನ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದ ರಾಜಪುತ್ರ. ಬಹಳ ಸುಂದರಿ.

ಅವಳು ಮಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳ ತಂದೆ ಒಂದು ಸ್ವಯಂವರ ಏರ್ಪಡಿ
ಸಿದ. ದೇಶದೇಶದ ರಾಜಪುತ್ರರೆಲ್ಲ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ
ಯಾರೂ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಅರಬ್ಬೀದೇಶದ ರಾಜಪುತ್ರ ಬಂದ.
ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ ಏರಿ ಬಂದ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಾಯಿ
ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಳು.

ನಟ ಓಹೋ!

ಹಯವದನ ಅವಳ ತಂದೆ 'ಆಹಾ! ಅಂತೂ ಇವನೇ ಇವಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ಬಂದ!' ಅಂತಂದು ಮದುವೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಮೂರ್ಛೆ
ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಏನಂದಳು ಗೊತ್ತಿದೆ ಏನು?

ಭಾಗವತ-ನಟ ಏನು?

ಹಯವದನ ತಾನು ಆದರೆ ಆ ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗತೇನೆ
ಅಂದಳು.

ನಟ ಏನು?

ಹಯವದನ ಹೂಂ. ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾಜಪುತ್ರ ಅಂತೂ
ಆಕಾಶ-ಪಾತಾಳ ಒಂದುಮಾಡಿದ.

ನಟ ಮತ್ತೆ!

ಹಯವದನ ಏನೆಂದರೂ ತಾಯಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿರುಪಾಯ
ರಾದರು. ಅವಳಿಗೂ ಆ ಕುದುರೆಗೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮದುವೆ
ಆಯ್ತು. ಮದುವೆ ಆಯ್ತು... ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ
ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಎದ್ದು ನೋಡತಾಳೆ. ಕುದುರೆಯೇ
ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಧರ್ವ ನಿಂತಿದ್ದ ! ಆ ಗಂಧರ್ವ ಕುಬೇರನ
ಶಾಪದಿಂದ ಕುದುರೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಮನುಷ್ಯ
ಪ್ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕು ಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದ.

ಭಾಗವತ ಹಾಗೂ ಆದದ್ದಿದೆ. ಮುಂದೆ?

ಹಯವದನ ಶಾಪಮುಕ್ತನಾದ ಅವನು ತಿರುಗಿ ಇಂದ್ರಸಭೆಗೆ ಹೊರಟ. ಜೊತೆಗೆ
ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ 'ಬಾ' ಅಂದ. ಆದರೆ ಅವಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ.... 'ನೀನು
ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಕುದುರೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಬರತೇನೆ'
ಅಂತಂದಳಂತೆ. ಗಂಧರ್ವನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಅವಳಿಗೇ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟು
ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ.

ನಟ ಏನಂತ?

ಹಯವದನ 'ನಿನೂ ಕುದುರೆಯಾಗಿಬಿಡು!' ಅಂತ. ಅವಳು ಕುದುರೆಯಾಗಿ
ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಉಳಿದೆ - ಅವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನು!

ಭಾಗವತ ಪಾಪ!

ನಟ ಪಾಪ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು?

ಹಯವದನ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, ಭಾಗವತರೆ? ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಈ
ಹಾಳು ತಲೆ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಹಯವದನನ ಕೊನೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದನು, ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು.

ಹಯವದನ

೧೫

ಹಯವದನ (ಹಣೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು) ಆದರೆ ಎಂಥಾ ಹಣೆ, ಎಂಥಾ ಹಣೆ, ಭಾಗವತರೆ? ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಣೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಿಸಿ ಕೊಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದು!... ನಾನು ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇರೋಣ ಅಂತ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ ಅಂತೂ ಅಕಲಂಕವಾಗೇ ಇತ್ತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದೆ. ಪೌರನೀತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಭಾರತೀಕರಣ, ಸಮಾಜವಾದ... ಒಂದೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜ? ಭಾಗವತರೆ, ನಾನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯ ಆಗಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಪೂರ್ಣಾಂಗ ನಾಗಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ?

ಮೂವರೂ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೀರ್ಘ ಮೌನ.

ಭಾಗವತ ಕಾಶಿ?

ಹಯವದನ ಏನು?

ಭಾಗವತ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತರೆ...

ಹಯವದನನ ಮಾಡಿದೆ.

ನಟ ರಾಮೇಶ್ವರ?

ಹಯವದನ ಕಾಶಿ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಗೋಕರ್ಣ, ಹರಿದ್ವಾರ, ಗಯಾ, ಕೇದಾರ ನಾಥ... ಅಷ್ಟೇ ಯಾಕೆ, ಖ್ವಾಜಾ ಯೂಸೂಫ ಬಾಬಾನ ದರ್ಗಾ... ಮಿರಿಯಂ ತಾಯಿಯ ಇಗರ್ಜಿ, ಖಂಡೋಬಾ, ದ್ಯಾವಾವ್ವ, ಭರಮಪ್ಪ... ಎಲ್ಲಾ ಆಯ್ತು. ಫಕೀರರಾಯ್ತು. ಸಂತರಾಯ್ತು. ಸಾಧುಗಳಾಯ್ತು. ಬೋಳು ತಲೆಯವರು, ಗಿಡ್ಡ ಕೂದಲಿನವರು, ಉದ್ದ ಕೂದಲಿನವರು, ಬತ್ತಲೆಯವರು, ಲಂಗೋಟಿಯವರು, ಛಾಟಿಯವರು, ಹೂತವರು, ಜೋತಾಡಿದವರು, ಮುಳುಗಿದವರು, ಮಲಗಿದವರು, ತೇಲುವವರು... ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿ ಹಾಕಿ ಹಣೆಯ ಕೂದಲು ಸವೆದುಹೋದವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. (ನಿಂತು, ನಾಟಿ) ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದರೂ, ಈ ಕೇಶಕಲಾಪಗಳ

ಅಭಿಮಾನ ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ ನೋಡಿರಿ. (ತಡೆದು) ಅದಕ್ಕೇ ತಿರುಪತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಮೌನ.

ಭಾಗವತ ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಹಯವದನ, ನೀನು ಚಿತ್ರಕೂಟದ ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಆರಾಧನೆ ಯಾಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಹಯವದನ ನೀವು ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿರಿ, ಮಾಡತೇನೆ.

ಭಾಗವತ ಚಿತ್ರಕೂಟಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಸ್ಥಾನ. ಅವಳು ಬಹಳ ಜಾಗೃತ ದೇವತೆ. ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡತಾಳಂತೆ. ಒಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹೋಗಿತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಯಾರೂ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ.

ಹಯವದನ ಯಾಕೆ?

ಭಾಗವತ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ... ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡತಿದ್ದಳು. ಅದರ ಅನುಭವ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಜನ ಹೋಗೋದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು.

ಹಯವದನ ಎಂಥಾ ಮೂರ್ಖರು!

ಭಾಗವತ ಅವಳ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಾರದು. ಯಾಕೆ?

ಹಯವದನ (ಹುರುಪಿನಿಂದ ಎದ್ದು) ಓಹೋ...

ಭಾಗವತ ಸರಿ. ಆದರೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಹೋಗೋದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದಾರಿ ಕಾಡು ದಾರಿ... ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನ ಓಡಿಹೋಗತಾರೆ (ನಟನಿತ್ತು ತಿರುಗಿ) ನಟಾ, ನೀನು ಹಯವದನನ ಜೊತೆಗೆ ನಟ (ಹೌಹಾರಿ) ನಾನು?

ಭಾಗವತ ಆಗೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನಬೇಡ. ಇವನ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗು. ಹೆದರಬೇಡ (ಹಯವದನನಿಗೆ) ನಿನಗೆ ಇವನ ಪರಿಚಯ ಆಗಿದ್ದೇ ಇದೆ...

ಹಯವದನ ಹೌದಲ್ಲ. ಈ ಪೂರ್ಣಾಂಗನ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಪರಿಚಯವೆಲ್ಲ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ...

ನಟ (ಮುನಿದು) ನನಗೇನಂತೆ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಉಪಕಾರ ಮಾಡತಿದ್ದಾರೆಂತೆ!

ಭಾಗವತ ಛ,ಛ. ಜಗಜಾಡಬೇಡಿರಿ ಹೀಗೆ ! (ಹಯವದನನಿಗೆ) ನಿನಗೆ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆನೂ ಬೇಡ. ಅತ್ತಲಾಗೆ ರಾಜರಸ್ತೆನೇ ಇಲ್ಲ. ಚಕ್ಕಡಿ-ದಾರಿ ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳ. (ನಟನಿಗೆ) ಸಿಟ್ಟಿಗೇನು ಏಳತೀ? ಅವರ ಪೌರನೀತಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಅದನ್ನು ಮರೆಯೋದಿಲ್ಲ!... ಇನ್ನು ನೀವು ಹೊರಡಿರಿ.

ಹಯವದನ (ನಟನಿಗೆ) ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ. (ಭಾಗವತನಿಗೆ) ಭಾಗವತರೆ, ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯೋದಿಲ್ಲ. ಭಾಗವತ (ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ) ಶುಭಮಸ್ತು.

ಹಯವದನ, ನಟ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರತ್ತ ಹೊರಳುತ್ತಾನೆ.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆಸೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅಪೂರ್ಣತ್ವ. ಇರಲಿ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಳೋಣ.

ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯ, ಮೂರನೆಯ ನುಡಿ ಭಾಗವತ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ನುಡಿ ಹೆಣ್ಣು-ಮೇಳದವರು ಹಾಡಬೇಕು.

ಭಾಗವತ ಇದ್ದರಿಬ್ಬರೆಯರು
ಬಾಳ-ಕೊರಳ ಗೆಳೆಯರು
ಕನ್ನೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕಂಡು
ಮೈ-ಮನಸ್ಸು ಕಳೆದರು
ಅವಳು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡಿ-
ನರ್ಥ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯರು.

ಹೆಣ್ಣುಮೇಳ ಪ್ರೀತಿಯೇಕೆ ಅಂಟಬೇಕು
ಒಂದೆ ಮೈಯ ಅಂಟಿಗೆ?
ಹೇಸಿ ಹೂವ ಹಡೆಯಬಲ್ಲ

ಮರ್ಪಮದದ ದಂಟಿಗೆ
ಸವರಿ ಗಂಟು ಹಾಕಬೇಕೆ
ಒಂದೆ ಹೂವ ನೆಂಟಿಗೆ?

ಭಾಗವತ

ಮೈ ಮರೆತದ ಮಾಟದಲ್ಲಿ
ಮೈಯ ಕಳಚಿ ನಿಂತರು.
ಅವರ ನಗುವ ತಲೆಗಳಡಿಗೆ
ಸೋರುತ್ತಿದ್ದ ನೆತ್ತರು
ಮುಖಕ್ಕೆ ಸುರಿಸಿ ಮೈಗೆ ಮೆತ್ತಿ
ಕುಣಿದಳವಳು ಸುತ್ತಲೂ

ಹೆಣ್ಣುಮೇಳ

ಒಂದು ಮೊಲೆಗೆ ಒಂದು ತಲೆ
ಗೊಂಬೆಯೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ.
ತೋಳಿಗೊಂದು ತೆಕ್ಕೆ - ನನಗೆ
ಇಲ್ಲ ಕೊರಗು ನಾಚಿಕೆ.
ಬಸಿವ ತೊರೆಯ ಬಿಸಿಗೆ ಬಿರಿದು
ಹಾಡೊಡೆಯಿತು ಮಣ್ಣಿಗೆ.

ದೇವದತ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ನಾಟಕದುದ್ದಕ್ಕೂ ದೇವದತ್ತ ನಸುಗೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಮೊಗವಾಡ ತೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ತಕ್ಕಗಿನ ಶರೀರಯುಷ್ಣಿ. ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಕಪಿಲ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತಾಮ್ರವರ್ಣದ ಮೊಗವಾಡ ತೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಮೈ-ಕೈ ಯಿಂದ ಗಟ್ಟಿ ಗ.

ಕಪಿಲ (ಹುರುಪಿನಿಂದ) ದೇವದತ್ತ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಸಂಜೆ ಗರಡೀಮನೆಗೆ ಬರತೇನೆ
ಅಂದವ ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಏನು ಮಜಾ ಆಯ್ತು ಗೊತ್ತಿದೆ ಏನು?...
ದೇವದತ್ತ (ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆ) ಏನೋ ಕೆಲಸ...

ಕಪಿಲ ಛೇ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ನೋಡು. ಗಾಂಧಾರದ
ಜಟ್ಟಿ ಬರುವವನಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೆ ನಲ್ಲ. ಅವನು ಬಂದ, ನಾನು,
Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ನಂದ ತಾಲೀಮು ನಡೆಸಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲೇ ಕೂತು ನೋಡಿದ. ನಾನು ಮೊಸಳೆಯ ಪೇಚು ಹಾಕಿ ನಂದನನ್ನು ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟಾಗಂತೂ 'ವಾಹವ್ವಾ' ಅಂತಂದ. ಆಮೇಲೆ 'ಬಾ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಆಡೋಣ' ಅಂದ. ನನ್ನ ಎದೆ ಧಸ್ ಅಂತ...

ದೇವದತ್ತನ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಮೌನ.

ದೇವದತ್ತ (ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎಚ್ಚತ್ತು) ಮುಂದೆ?

ಕಪಿಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ?

ದೇವದತ್ತ (ಏನೂ ತೋಚದೆ) ನಂದ... ಅವನೇನು ಮಾಡಿದ?

ಕಪಿಲ ನಂದ ಕೊಳಲು ಊದಿದ.

ದೇವದತ್ತ (ಇನ್ನೂ ಗಡಿಬಿಡಿಗೆಂಡು) ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಗಾಂಧಾರದ ಜಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಹೇಳತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ?

ಕಪಿಲ ಅವ ಐದು ನಿಮಿಷ ಕುಸ್ತಿ ಆಡಿ. ನನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ 'ಶಹಬಾಸ್', ಹುಡುಗ' ಅಂದ.

ದೇವದತ್ತ ಹೌದು?

ಕಪಿಲ ಹೌದು!... ಈ ಸಲ ಯಾರು?

ದೇವದತ್ತ (ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ) ಅಂದರೆ?

ಕಪಿಲ ಈ ಸಲ ಯಾರು ಅಂದ?

ದೇವದತ್ತ ಏನು ಯಾರು?

ಕಪಿಲ ಈ ಸಲದ ಹುಡುಗಿ ಯಾರು ಅಂದೆ?

ದೇವದತ್ತ (ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂದ) ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಹೇಳಲ್ಲ ಹೆಸರು! ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಾಚತೀ?

ದೇವದತ್ತ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?

ಕಪಿಲ ಅಯ್ಯೋ, ಅಲ್ಲೋ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯಾ, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮಲ್ಯಾದವ್ವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯ್ತು. ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳು.

ದೇವದತ್ತ ಕಪಿಲ, ನೀನು ನನ್ನ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ...

ಕಪಿಲ ಚೇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲವು. ಹದಿನೈದು ಸಲ ಎದೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದವನಿಗೆ ಈ ಸಲ ಮಾತ್ರ ಯಾಕೆ ನಾಚಿಕೆ ಅಂದೆ?

ದೇವದತ್ತ ಕಪಿಲ, ಇವಳಿಗೂ ಅವರಿಗೂ ಎಲ್ಲಿಯ ಹೋಲಿಕೆ? ಇವಳೆದುರಿಗೆ ಅವರು ಚಂದ್ರನ...

ಕಪಿಲ ...ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡುವ ಚುಕ್ಕೆಗಳು. ಉರಿಯುವ ದೀವಟಿಗೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಹಾರಾಡುವ ಮಿಣುಕು-ಹುಳ. ಇದೂ ಹದಿನೈದನೇ ಸಲ...

ದೇವದತ್ತ (ಸಿಡಿದು) ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗು ನೋಡೋಣ. ಹೋಗು. ಸುಳ್ಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಬೇಡ.

ಕಪಿಲ ಹೀಗೇನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳೆತ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದರೆ?

ದೇವದತ್ತ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಅನಿಸಿಕೊಂಡರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ.

ಕಪಿಲ ಮತ್ತು ನನ್ನದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ? ಇಲ್ಲ. ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳೆತೇ. ನೀನು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರು ಅಂದರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ? ನೀನು ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಜೀವ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಕೂಡ ನಿನ್ನಷ್ಟು ಸಮೀಪ ಇಲ್ಲ. ನಿನಗಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ಬಿಡು ಅಂದರೆ ಈ ಹೊತ್ತೇ ಬಿಟ್ಟು ಬರತೇನೆ ಬೇಕಾದರೆ.

ದೇವದತ್ತ (ತ್ರಸ್ತನಾಗಿ) ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪುರಾಣ ಬಿಚ್ಚಿದೀ? ಇದೇ ಇದೇ ಐವತ್ತು ಸಲ ಆದರೂ ಕೇಳಿರಬೇಕು.

ಕಪಿಲ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ, ಐವತ್ತೊಂದನೇ ಸಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳತೇನೆ. ಯಾವ ಹೊಲದಲ್ಲೋ ಕಮ್ಮಾರಸಾಲೆಯಲ್ಲೋ ದನ ಆಗಿ ಸರಗಾಡತಾ ಇರ ತಿದ್ದೆ. ನಿನ್ನ ಗೆಳೆತನದ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯೆ, ಕಾವ್ಯ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅಂದರೇನು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಮನುಷ್ಯ ಅದೆ. ಅಂದಾಗ...

ದೇವದತ್ತ (ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು) ನೀನು ಹೋಗು ನೋಡೋಣ ಇಲ್ಲಿಂದ. ಯಾರ ಸಂಬಂಧಾನೂ ಬೇಡ ಅಂತ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತರೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೇ... ರಾಕ್ಷಸ ಬಂದ ಹಾಗೆ. ಸುರುಮಾಡಿದೀ ನಿನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಕಟಕಟ. ನಿನಗೇನು ಕಾವ್ಯದ ಗಂಧ ಹತ್ತಿತದೆ? ಹೋಗು... (ಜಿರಟಾಗಿ) ಹೋಗು.

ಕಪಿಲ (ನೊಂದು) ನಿಜವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು?

ದೇವದತ್ತ ಹೌದು, ಹೋಗು.

ಕಪಿಲ (ತಲೆ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿ) ನೀನು ಹೇಳಿದರೆ... ಹೋಗತೇನೆ.

ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ ಬೇಡ, ಕೂಡು.

ಕಪಿಲನಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಬೇಕು. ಆನಂದದಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ.

ತಾನೂ ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುರ್ಚಿಗೆ ಒರಗಿಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ಕಪಿಲ ಚಂಗನೆ ಎದ್ದು ಕುರ್ಚಿಯ ಆಸನ ಕೈಯಿಂದ ಒರಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡು ಎಂದು ದೇವದತ್ತ ನಿಗೆ ಸನ್ನೆಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಪಿಲನ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನುಮಾಡಿ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ಕಪಿಲ ಅವನೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ಸನ್ನೆಯಿಂದಲೇ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ದೇವದತ್ತ ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಕಪಿಲ ತೋಳು ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ದೇವದತ್ತ ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ಏಳುತ್ತಾನೆ.

ಏನು ಕಟಕಟಿ ನಿನ್ನದು !

ಕಪಿಲ ಇನ್ನು ಮಾತಾಡಲಾರೆ ಅನ್ನುವ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ದೀರ್ಘ ಮೌನ.

ದೇವದತ್ತ (ಮೆಲ್ಲನೆ) ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳಬೇಡ, ಕಪಿಲ. ಆದರೆ ಅವಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಿ? ಅವಳ ಮುಂಗುರುಳು ಅಂದರೆ ಕುಣಿದಾಡುವ ಭ್ರಮರ. ಮುಖ ಅಂದರೆ...

ಮಾತಾನಾಡುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ದೇವದತ್ತನಲ್ಲಿ ಆವೇಶ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ಅವನು ಮಾತಾದಿದಂತೆ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಕಪಿಲನೂ ದನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮುಂದಿನ ಸಾಲು ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಸ್ವಗತವಾಗಿ. ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬಾಯಿಪಾಠ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅನ್ನುವಾಗ ಕಪಿಲನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮಿಶಿ.

ಇಬ್ಬರೂ ...ಶ್ವೇತಕಮಲ. ಲಾವಣ್ಯ ಎಂದರೆ ಲೀಲಾಜಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಹು

ಗಳು ಕಮಲದ ನಿಡಿದಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳು. ಸ್ತನಗಳೆಂದರೆ ಅಮೃತಕುಂಭಗಳು.

ಕಟಿ ಎಂದರೆ...

ದೇವದತ್ತ (ಆವೇಶದಿಂದಲೇ) ಛೇ, ಛೇ, ತಪ್ಪು. ತಪ್ಪು.

ಕಪಿಲ ಅಂ?

ದೇವದತ್ತ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ತಪ್ಪು. ಅವಳನ್ನು ಕಾಣುವ
ವರೆಗೆ ನನಗೆ ಕಾಳಿದಾಸನ ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥ ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸೌಂದರ್ಯದ
ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ!

“ತನ್ನೇ ಶ್ಯಾಮಾ...

ಇಬ್ಬರೂ ಶಿಖರಿ ದಶನಾ ಪಕ್ಷಬಿಂಬಾಧರೋಷ್ಟೀ

ಮಧ್ಯೇ ಕ್ಷಾಮಾ ಚಕಿತ ಹರಿಣೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೇ ನಿಮ್ಮನಾಭಿಃ”

ದೇವದತ್ತ ಶ್ಯಾಮಾ ನಾಯಿಕೆ! ವಾತ್ಸಾಯನನ ಶಬ್ದಜಾಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಾಕೆ.

ಒಂದು ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಶೃಂಗಾರ-ಕಾವ್ಯದ ಗುರು ಆಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಅಂಥ
ವಳು ಶೃಂಗಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಆದಾಳು, ಕಪಿಲ?

ಕಪಿಲ (ಸ್ವಗತ) ಇದು ಬೇಕಾದರೆ ಹೊಸತು.

ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು, ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ) ಕಪಿಲ, ಅವಳಂಥ
ಸ್ಫೂರ್ತಿದೇವತೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅನಾಮಿಕೆಗೊಬ್ಬ ಕವಿ ಕೊಡಬಹುದು... ಇಲ್ಲ.

ಕಾಲಿದಾಸನನ್ನೇ ಮೀರಿಸುವ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯಬಹುದು.

ಕಪಿಲ (ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ವ್ಯಂಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ) ಬರೆದುಬಿಡಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಆದರೆ ಅವಳು ಕಣ್ಣೆದುರಿಗಿಲ್ಲದಾಗ ಹೇಗೆ ಬರೆಯಲಿ? ಈ ವಿರಹ
ಯಾತನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಕಪಿಲ ಅವಳ ಹೆಸರೇನು? ಅಷ್ಟಾದರೂ ಹೇಳತೀ?

ದೇವದತ್ತ ಹೆಸರು? ಅವಳಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ‘ಅವಳು’
ಅನ್ನೋದೇ ಸಾಕು. ಅವಳು! ಸಾ!

ಕಪಿಲ ಆದರೆ ಅವಳ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಅವಳಿಗೆ ಏನಂತ...

ದೇವದತ್ತ (ವಿಹ್ವಲನಾಗಿ) ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅಂಥ
ಕನ್ನೆ ನನ್ನಂಥವನಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟವಳಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಾಗ
ಅದನ್ನು... Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತ, ನೀನು ಹೀಗೆ ಹೆವರೋದೇನು? ನೀನು? ವಿಪ್ರವರ್ಯ
ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರ ಮಗ... ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ
ಹೆಸರಾದವ. ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಮಣ್ಣ. ಗುಣದಲ್ಲಿ...

ದೇವದತ್ತ ಹೀಗೆ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡಬೇಡ.

ಕಪಿಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ನಿನಗಾಗಿ ಧರ್ಮಪುರದ ಹೆಣ್ಣು, ಅವರ ತಂದೆ
ತಾಯಿ, ಎಲ್ಲ ಬಾಯ್ತರೆದು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಅವಳು ನನ್ನ ಸ್ವಪ್ನಕ್ಕೂ ಹೊರಗೆ ಅನ್ನೋದು ತಿಳಿಯ
ದಷ್ಟು ನಾನು ಮೂರ್ಖನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಆಸೆ ಬಿಡೋ
ದಿಲ್ಲ. ಕಪಿಲ, ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡತೇನೆ... ಈ ರತ್ನ ನನಗೆ
ದೊರೆತರೆ ಆ ದುರ್ಗಾಮಾತೆಗೆ ನನ್ನ ಎರಡೂ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಕಡಿದು
ಕೊಡತೇನೆ. ಆ ರುದ್ರನಿಗೆ ನನ್ನ ಶಿರವನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಡತೇನೆ.

ಕಪಿಲ ಛೇ, ಛೇ, ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ. (ಸ್ವಗತ) ಈ ಹದಿ
ನಾರನೇ ಹುಡುಗಿ ನಮ್ಮ ದೇವದತ್ತನನ್ನ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಡಮಾರಿಗೆ
ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಹಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವ ಹೀಗೆ ರಕ್ತಪಾತದ ಮಾತು ಆಡುವ
ವನೇ ಅಲ್ಲ! ಅಂತೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ನಿಜ.

ದೇವದತ್ತ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಅವಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾಕೆ ಈ ಹಸ್ತ, ಯಾಕೆ ಈ ಶಿರ? ಅವಳ
ಹೊರತು ನನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಬದುಕೋದಿಲ್ಲ. 'ಶಾಕುಂತಲ' ಮಿರಿಸುವ ಕಾವ್ಯ
ಹುಟ್ಟೋದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಿ? ಹೇಗೆ
ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಿ? ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮೇಘದೂತ ಇಲ್ಲ. ಭ್ರಮರ ಇಲ್ಲ. ಈಗ
ಪಾವನವೀಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡೋದೇ ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ.

ಕಪಿಲ ಪಾವನವೀಧಿ? ಅಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ...

ದೇವದತ್ತ ಅವಳು ಇರೋದು ಅಲ್ಲೇ.

ಕಪಿಲ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?

ದೇವದತ್ತ ನಿನ್ನೆ ಸಂಜೆ ಅವಳನ್ನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ. ಕಣ್ಣು ಕೀಳಲಿಕ್ಕಾಗದೆ
ಕಣ್ಣೇ ಇಡೀ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋದೆ.

ಕಪಿಲ ಛೇ, ಛೇ. ಜನ ಏನಂದಿರಬೇಕು?

ದೇವದತ್ತ ಪಾವನವೀಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲೇ
ಹೊರಗೆ ಇಡೀ ಸಂಜೆ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಅವಳು ತಿರುಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಮನೆಯ ಬಣ್ಣ?

ದೇವದತ್ತ ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮನೆನೋ, ಸಾದಾ ಮನೆನೋ?

ದೇವದತ್ತ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಅಂದರೆ ಯಾವ ಮನೆ ಅನ್ನೋದನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲೇನು?

ದೇವದತ್ತ ಅವಳ ಮನೆಯ ಹೊರಬಾಗಿಲಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗಂಡ
ಭೇರುಂಡ ಪಕ್ಷಿಯ ಚಿತ್ರ ಕೆತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನಷ್ಟು ನೋಡಿದೆ. ಅವಳು
ಬಾಗಿಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಕೈ ಎತ್ತಿದಳು. ಅವಳ ಕೈ ಡಾಕಿ ಆ ಪಕ್ಷಿ ಜೀವ
ತಾಳಬಿಟ್ಟಿತು.

ಕಪಿಲ (ಚಂಗನದ್ದು) ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಯಾಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ? ಸುಳ್ಳೇ
ಹೊತ್ತು ಹಾಳುಮಾಡಿದೆ.

ದೇವದತ್ತ ಅಂದರೆ?

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತ, ನಿನ್ನ ಮೇಘದೂತ, ಹಂಸ, ಪಾರಿವಾಳ ನಿನ್ನೆದುರಿಗೇ
ಕೂತಿದ್ದಾಗಲೂ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದೇನು? ನೀನು ಇಲ್ಲೇ ಇರು.
ನಾನು ಈಗಿಂದೀಗ ಹೋಗಿ ಅವಳ ಮನೆ ಹುಡುಕಿ, ಹೆಸರು ಕೇಳಿ...

ದೇವದತ್ತ (ನಂಬಲಿಕ್ಕಾಗದೆ) ಕಪಿಲ, ಕಪಿಲ...

ಕಪಿಲ ಹೀಗೇನು ಕಣ್ಣು ಮಿಳಿಮಿಳಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡತೀ? ನೀನು ಇಲ್ಲೇ ಇರು.
ಈಗ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.

ದೇವದತ್ತ ಕಪಿಲ, ನಿನ್ನ ಉಪಕಾರ...

ಕಪಿಲ ಸುಮ್ಮನಿರು, ಅಂದೆನಲ್ಲ.. ಮತ್ತು ಆ ಹಸ್ತ-ಶಿರ ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು
ಬಿಡು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದುರ್ಗನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರುದ್ರನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.
ನಾನೇ ಸಾಕು !

ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಒಮ್ಮೆಲೆ ಸಾಂಕ) ಅಂದರೆ, ಕಪಿಲ... ಕಪಿಲ... ಹೋಗೇಬಿಟ್ಟು.

(ತಡೆದು) ಆದರೆ... ಅವನನ್ನು ಕಳಿಸಿ ನಾನು ತಪ್ಪುಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಂಥ ನಾಜೂಕಾದ ಕೆಲಸ ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಾಗದೇತಾನು? ಕಪಿಲನಿಗೆ ಕೃಷಿ ಗೊತ್ತು. ಕುಸ್ತಿ ಗೊತ್ತು. ಕಮ್ಮಾರಸಾಲೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಹೇಗೆಂದರೂ ಒರಟ. ಅವಿದ್ಯಾವಂತ. ಅವನನ್ನು ನಾನು ಕಳಿಸಬಾರದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಇದ್ದಬಿದ್ದ ಆಸೆಯನ್ನು ಅವನು ಖಂಡಿತ ಕೆಡಿಸತಾನೆ. ಕಾಲಿಕೇ, ರುದ್ರಾ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತು ಖಂಡಿತ ತಪ್ಪಿಸೋದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅವಳ ಮುಖ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು. ದುರ್ಗೇ, ಈ ನನ್ನ ಹಸ್ತ ನಿನ್ನ ಪಾದದಲ್ಲಿ. ರುದ್ರಾ, ನನ್ನ ಶಿರ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ. ಈ ವಚನ ಎಂದೂ ತಪ್ಪಿಸೋದಿಲ್ಲ...

ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗ್ಯವಶ ಕುರ್ಚಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಪಿಲ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಕಪಿಲ ಇದು ಪಾವನವೀಧಿ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಓಣಿ. ಛೇ, ಛೇ, ಛೇ... ಎಂಥೆಂಥಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬಂದಿರೋರೋ! ಇಂಥಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಕಳೆದು ಹೋಗಿ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲವೋ ಅನ್ನೋದೇ ಅರ್ಥ. ಈಗ ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಪಕ್ಷಿ ಕೆತ್ತಿದ ಬಾಗಿಲ ಹುಡುಕಬೇಕು.

ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದು? ಉಂಹುಂ. ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಅಲ್ಲ, ಗರುಡ. ಇದು? ಉಂಹುಂ, ಕಮಲ... ಇದು ಸಿಂಹ... ಹುಲಿ... ಚಕ್ರ! ಇದು? (ತಲೆ ಕೆದರಿ) ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗೋದಿಲ್ಲ... ಇದು? (ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ) ಛೇ, ಕುದುರೆ!... ಖಡ್ಗವುಗ... ಇನ್ನೊಂದು, ಸಿಂಹ. (ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುತ್ತ) ಎಲ್ಲಿದೆ ಆ ಗಂಡ ಭೇರುಂಡ? ...ಎಲಾ! ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದ ಆ ಚಿತ್ರ ಯಾವದಿತ್ತು?

ತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿ, ವಿಷಯದಿಂದ ಕೂಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದೇ! ತಪ್ಪೇಹೋಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಕಣ್ಣು ಹರಿದು ನೋಡಿದ ಹೊರತು ಕಾಣೋದೇ ಇಲ್ಲ!... ಇದು ಯಾರ ಮನೆ ಇರಬಹುದು? (ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ) ಕೇಳೋಣ ಅಂದರೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ರಣಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬರಬೇಕು ಅನ್ನು. ಮನೆಯವರಿಗೇ ಕೇಳಿದರಾಯ್ತು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಬಾಗಿಲ ಬಡೆದಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಆಲಿಸಿ...

ಗೆಚ್ಚೆಯ ಸದ್ದು!

ಪದ್ಮಿನಿ ಒಂದು ಹಾಡನ್ನು ಗುಣಗುಣಿಸುತ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಹಾಡುತ್ತ) ...ಬಂದ ಬಂದ ಸರದಾರ
ದೂರದೂರಿನ ವೀರ...
ಯಾರ ಬೇಕು?

ಕಪಿಲ (ಬಾಯ್ತೆರೆದು, ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ, ಸ್ವಗತ) ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ದೇವದತ್ತ,
ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ರಂಭೆಯ ಪಾತ್ರ ಹಾಕುವ ರಾಗಿಣಿಗೆ ವಿೂರಿಸಿ
ದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇವಳು... ಆಹಾ!
ಯಕ್ಷಿಣಿ ಹೌದು, ಇಂದುಮತಿ ಹೌದು, ಉರ್ವಶೀನೂ ಹೌದು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿಯೋದು ಬಡಿದು ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೀರಿ? ಯಾರು
ಬೇಕು?

ಕಪಿಲ (ಗಡಿಬಡಿಯಿಂದ) ಏನಿಲ್ಲ. ಇದು... ಇದು ಯಾರ ಮನೆ ಅನ್ನೋದು
ಅಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿಮಗೆ ಯಾರ ಮನೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಕಪಿಲ ಇದೇ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಕಪಿಲ ಈ ಮನೆಯ ಒಡೆಯ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅವರ ಹೆಸರು?

ಕಪಿಲ ಅದೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿಮಗೆ ಅವರ ಗುರುತು ಇದೆ ಏನು?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನೋಡಿದ್ದೀರೇನು?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಘೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ನೋಡಿದ್ದು, ಅನಿಲ ಗುರುತಿಲ್ಲ ಅಂಥವರ ಹತ್ತಿರ

ಹಯವದನ

೨೭

ಏನು ಕೆಲಸ?

ಕಪಿಲ (ಸ್ವಗತ) ಅದೂ ನಿಜ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ನನ್ನದೇನು ಕೆಲಸ? ಅವರ ಹೆಸರಷ್ಟೇ ಬೇಕು!

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿಮಗೆ ಇದೇ ಮನೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಖಂಡಿತ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಿ ಬೇರೆ ಯಾವ...

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಇದೇ, ಇದೇ ಮನೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ತನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು, ತಲೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನು ನಂತೆ) ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲ?

ಕಪಿಲ (ಬೆಚ್ಚಿ) ಹೌದು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣು? ಅವು ಸರಿ ಕಾಣತಾವೇನು?

ಕಪಿಲ ಹೌದು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಬಲಗೈ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು, ನಾಲ್ಕು ಬೆರಳನ್ನೆತ್ತಿ) ಎಷ್ಟು ಬೆರಳು?

ಕಪಿಲ ನಾಕು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಂತೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ತಲೆಮ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಂಬದೇ ಉಪಾಯ ಇಲ್ಲ...ಹಾಗಾದರೆ ಇದೇ ಮನೆ ಬೇಕಾದವರು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಿ ಹಣಕಿ ನೋಡತಿದ್ದಿರಿ ಯಾಕೆ? ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಮಾತಾಡಿಕೋತ...

ಕಪಿಲ (ಬೆಚ್ಚಿ) ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೂ ತಲೆನೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

ಕಪಿಲ (ಮೇಲೆ ನೋಡಿ, ನಕ್ಕು) ಓಹೋ, ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೋಡ ತಿದ್ದಿ ರೇನು?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಕೆಳವನಿಯಲ್ಲಿ, ಏನೋ ಗುಟ್ಟು ಹೇಳುವಂತೆ) ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರಿ ಸ್ವಲ್ಪ. ಎಚ್ಚರದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚು. ನಿನ್ನ ಸಂಜೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಅಲುಗಾಡದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾ. ಈ ಹೊತ್ತು ನೀವು ಬಂದೀರಿ. ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ನೋಡಿದೆ, ಒಳ್ಳೆಯದಾಯ್ತು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊತವಾಲನ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಿದ್ದರು.

ಹೋಂ (ಮತ್ತೆ ದೊಡ್ಡ ಧನಿಯಲ್ಲಿ) ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ. ಏನು

ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಕಪಿಲ ನಿಮಗೆ ಹೇಳೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹಾಗೇನು? ಮತ್ತಾರಿಗೆ ಹೇಳತೀರಿ?

ಕಪಿಲ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ತಂದೆ ಬೇಕೋ, ಈ ಮನೆಯ ಒಡೆಯ ಬೇಕೋ?

ಕಪಿಲ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲೇನು?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಮಗುವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ) ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಈ ಮನೆಯ ಆಳಾಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲ, ಈ ಮನೆಯ ಒಡೆಯ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಆಳಾಗಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಈ ಮನೆಯ ಒಡೆಯನ ಅಣ್ಣ, ಅಪ್ಪ, ಅಜ್ಜ, ಭಾವ, ಮೈದಾನ... ಏನೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ?

ಕಪಿಲ ಹೌದು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಸರಿ! ಹಾಗಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿಂದ ಆರಂಭಿಸೋಣ. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನ ಕರೀರಿ? ಹೇಳಿರಿ.

ಕಪಿಲ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ?

ಕಪಿಲ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಂದರೆ ಯಾರನ್ನ?

ಕಪಿಲ ಯಾರನ್ನಾದರೂ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಂದರೆ...

ಕಪಿಲ (ಗಡಬಡಿಯಿಂದ) ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅವರ ಗುರುತು ಇದೆ ನಿಮಗೆ?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನೋಡಿದ್ದೀರೇನು?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿದೆ?

ಕಪಿಲ (ಕಂಗಾಲಾಗಿ) ದಯಮಾಡಿ ಈ ಮನೆಯ ಒಡೆಯ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ

ತಂದೆ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರೂ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ
ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು... ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ!

ಪದ್ಮಿನಿ ಊಂಹೂಂ. ಹಾಗೆಲ್ಲ ನಡೆಯೋದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ (ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ, ಸ್ವಗತ) ಬೀದಿಯಲ್ಲೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ದೇವದತ್ತನಿ
ಗಂತೂ ಹೆಸರು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಅವನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾದ ಹುಚಿನ
ಮೇಲೆ ಕೂತಿರತಾನೆ. ನಾನು ಬರಿಗೈಯಿಂದ ಹೋದರೆ ನನ್ನನ್ನೆಂದೂ
ಕ್ಷಮಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. (ಪ್ರಕಾಶ) ನೋಡಿರಿ. ಬಹಳ ಅಗತ್ಯದ ಕೆಲಸ ಇದೆ.
ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಬೀಳತೇನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ) ನನ್ನ ಕಾಲು ಬೀಳತೀರಿ? ಹೌದು? ನಿಜ ಹೇಳಿ?
ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವರ ಕಾಲೂ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ
ನನ್ನ ಕಾಲು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮುಟ್ಟತೀರಿ?

ಕಪಿಲ (ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಕೂತು) ಸೋತೆ. ಮಣ್ಣಾದೆ. ಮಣ್ಣಾಗಿ
ಹುಡಿಯಾಗಿ ಹೋದೆ. ತಾಯಿ, ಈ ಮನೆಯ ಆಳುಮಕ್ಕಳನ್ನಾದರೂ
ಕರೆಯಿರಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಿರಾಶಳಾದಂತೆ) ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಕಾಲು ಹಿಡಿಯೋದಿಲ್ಲ? ನನಗೆ
ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬೋದೇ ತಪ್ಪು. ಆಗಲಿ ವತ್ಸಾ. ಬಾಗಿಲು
ತೆರೆದವಳು ನಾನು. ನಾನೇ ದ್ವಾರಪಾಲಿಕೆ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಹೇಳಬಿಡು...

ಕಪಿಲ (ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಎದ್ದು) ಆಗಲಿ! ನೀವು ವಿಪ್ರವರ್ಯಾರಾದ ವಿದ್ಯಾ
ಸಾಗರರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿರಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಕೇಳಿರಬಹುದು.

ಕಪಿಲ (ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ) ಅವರ ಸುಪುತ್ರ ದೇವದತ್ತ. ಪಿತನಿಗೆ ಮೀರಿದ
ಪಂಡಿತ. ಮಹಾಕವಿ. ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿನ್ಯೋದಪರಿಣತ. ಸದ್ಗುಣ. ಸ್ನೇಹ
ದಲ್ಲಿ ಸುಕುಮಾರ. ನೀಳವಾದ ಕೇಶ. ತೇಜಃಪುಂಜ ಮುಖ. ವಯಸ್ಸು
ಇಪ್ಪತ್ತು. ಎತ್ತರ ಅರವತ್ತೇಳು ಅಂಗುಲ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಓಹೋಹೋಹೋ! ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಕಪಿಲ ಗೆಳೆತನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧಾನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೂ
ನಿಮಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಟ್ಟೋಣ ಅಂತ ಬುದ್ಧಿವೇನೆ!

ಪದ್ಮಿನಿ (ಮುಖ ಕೆಂಪಾಗಿ, ಬೆವರಿ,) ಅಯ್ಯಪ್ಪಾ!

ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಪಿಲ ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಕಪಿಲ ಗೆಳೆಯಾ, ದೇವದತ್ತಾ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾಕೋ ಕಪಿವಿಸಿಗೊಂಡಿದೆ ನೋಡು. ನೀನು ಸುಕುಮಾರ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸುಕುಮಾರ. ಒಂದು ಕಟು ಮಾತು, ಒಂದು ಕಠಿಣ ವಿಚಾರ ನಿನಗೆ ಸಹಿಸೋದಿಲ್ಲ. ಇವಳು ಮಿಂಚಿನ ಗೊಂಚಲು. ನಿನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಹೇಳಿದವಳಲ್ಲ. ಇವಳಿಗೆ ಉಕ್ಕಿನ ಗಂಡೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಾಡೋದಾದರೂ ಏನು? ನೀನು ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದೂ ಖಂಡಿತ. ನಾನೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಿಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮನೆಯವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು.

ಅವಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಇದರ ನಂತರ ಮುಂದೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ರಸಿಕರಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಇದೆಯೇನು? ಪದ್ಮಿನಿ ಧರ್ಮಪುರದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಸಗುಡಿ ಸುತ್ತಾಳೆ. ದೇವದತ್ತನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಊಳಿಗಕ್ಕೆ ಸರಸ್ವತಿ. 'ಶುಭಮಂಗಲ ಸಾವಧಾನ'ವಾಗಿ ಅಕ್ಷತೆ ಬೀಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು? ಪದ್ಮಿನಿ ದೇವದತ್ತ ನೋಡನೆ ಒಂದು ನೆಲೆಸಿದಳು. ದೇವದತ್ತ ಕಪಿಲನ ಋಣ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ದೇವದತ್ತ-ಪದ್ಮಿನಿ-ಕಪಿಲ! ಧರ್ಮಪುರದ ಪೌರರಿಗೆ ರಾಮ-ಸೀತೆ-ಲಕ್ಷ್ಮಣ. ಹೀಗೆಯೇ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದವು...

ದೇವದತ್ತ, ಪದ್ಮಿನಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಈ ಕಪಿಲನಿಗೆ? ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಕಿಡಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೋಡುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ ಬಟ್ಟೆ-ಬರೆ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಆಯೇನು?
ಪದ್ಮಿನಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೇ ಆಯ್ತು.

ದೇವದತ್ತ ಹಾಸಿಗೆ? ಹೊರಗೆ ಮಲಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು.

ಸಾಕಷ್ಟು ಚಳಿಯಿದೆ. ಎರಡು ಕಂಬಳಿಯಾದರೂ ಬೇಕು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನೂ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಆಳುಮಗ ಮೂರು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ದೇವದತ್ತ ನೀನೂ ನಿನ್ನ ಶಾಲು, ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಬಟ್ಟೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಈ ಹೊತ್ತು ನಿಮಗೇನಾಗಿದೆ? ಪುಸ್ತಕದ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಕೈ ತೊಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆಯುವಂಥವರು ನೀವು. ಈ ಹೊತ್ತು ಎದ್ದಾಗಿ ನಿಂದ ಒಂದೇಸವನೆ ಇದಾಯ್ತೇನು ಅದಾಯ್ತೇನು ಅಂತ ಪಿಟಿಪಿಟಿ ಹಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ದೇವದತ್ತ ಪದ್ಮಿನಿ, ನಿನಗೆ ಹತ್ತು ಸಲ ಹೇಳಿದೆ. ನಿನ್ನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡೋದೇ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ನನಗೆ. ಅದೂ ಯಾರದೋ ಚಕ್ಕಡಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಹಟ...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೇನಾಗಿದೆ? ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ. ಈ ಮೊದಲು ಹೆಂಗಸರು ಯಾರೂ ಬಸರಾಗೇ ಇಲ್ಲೇನು? ನನಗಿಂತ ನಿಮಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆದರಿಕೆ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲು ಎಡವಿದರೂ ಸಾಕು, ಎಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತ ಆಗಿಹೋದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡತೀರಿ.

ದೇವದತ್ತ (ಅಸಹ್ಯದಿಂದ) ಛೀ, ಎಂಥ ಮಾತು ಮಾತಾಡತೀ!

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಕ್ಕು) ತಪ್ಪಾಯ್ತು. ಇದೋ, ನಾಲಿಗೆ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ.

ದೇವದತ್ತ ನಿನಗೆ ಯಾತರ ಮಡಿನೂ ಇಲ್ಲ, ಮೈಲಿಗೆನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಮಾತಾಡತಾ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ದಿನ ಇಡೀ ಹಾರಾಡ ತಿದ್ದರಾಯ್ತು...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಕಿಡಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ) ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಈ ಕಪಿಲನಿಗೆ?

ದೇವದತ್ತ ಮತ್ತು ಇಡೀ ದಿನ ಕಪಿಲ, ಕಪಿಲ. ಅವನೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಕಿತಳಾಗಿ) ಹೀಗೇನೆನ್ನತೀರಿ?

ದೇವದತ್ತ ಇನ್ನೇನೆನ್ನಲಿ? ಮೊನ್ನೆ ಸಂಜೆ ನಿನಗೆ ಭಾಸನ ನಾಟಕ ಓದಿ ತೋರಿಸೋಣ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನೋಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಪಿಲ ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಓ, ಅದಿನ್ನೂ ಚುಚ್ಚತಾ ಇದೆ ಏನು ನಿಮಗೆ? ...ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ

ನನ್ನನ್ನು ಯಾಕೆ ದೂರತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ ಅವ. ಮದುವೆ ಆಗುವ
ಮೊದಲು ದಿನಾಲು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನಂತಲ್ಲ, ಹಾಗೇ ಇನ್ನೂ ಬರತಾನೆ.
ದೇವದತ್ತ ಅದರೆ ಈಗ ನಾನು ಗೃಹಸ್ಥ ಅನ್ನೋದೂ ತಿಳಿಯೋದು ಬೇಡೇನು
ಅವನಿಗೆ? ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೆ ಈಗಲೂ ಬರತಾ ಇದ್ದರೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಪಾಪ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೆಂಡ ಕಾರಬೇಡಿರಿ. ತಪ್ಪು ನನ್ನದೇ. ನಿಮ್ಮ
ದೇಸೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ, ಪಾಪ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾವ್ಯದ ರುಚಿ ಹತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ
'ಬಾ' ಅಂದೆ. ಅವನು ಬರೋದಿಲ್ಲ ಅಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ನಾನೇ ಒತ್ತಾಯ
ಮಾಡಿದೆ.

ದೇವದತ್ತ ಹೌದು. ನನಗೆ ಹಾಗೆನಿಸಿತ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟಾಗತೀರಿ ಅಂತ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪದ್ಮಿನಿ. ಕಪಿಲ ಕೇವಲ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ
ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ... ಬಂಧು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅವನಂಥ ಮಿತ್ರ ಸಿಗಲಿಕ್ಕೆ ಏಳು
ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಲ ನಿನ್ನೊಬ್ಬ
ಳನ್ನೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಿ ಹೇಳೋಣ, ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಆದರೂ
ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡ ಬರದೆ ಕಳೆಯೋಣ ಅಂತ ಅನಿಸೋದು ತಪ್ಪೇನು?
(ತಡೆದು) ಇನ್ನು ಅವನು ಬಂದ ಮೇಲೂ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಆಗೋದು
ಅಷ್ಟೇ ಇತ್ತು. ನಿನ್ನ 'ಕಪಿಲ...ಕಪಿಲ' ಪಲ್ಲವಿ ಸುರು ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇದೇನು ಅಂದರೆ? ನಿಮಗೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಅದೆ
ಯೇನು?

ದೇವದತ್ತ ನನಗೆ? ಕಪಿಲನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತರ? ಏನು ಮಾತಾಡತೀ, ಪದ್ಮಿನಿ?

ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಪಾರ್ಥ ಹಚ್ಚತೀ? ನಾನು ಹೇಳೋದು ಒಂದು...

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಕ್ಕು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ) ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟಾಗತೀರಿ? ಮೋಜಿಗೆ ಅಂದೆ. ನಿಮಗೆ
ಚೇಷ್ಟೆನೂ ಗೊತ್ತಾಗೋದಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ನಿನಗೆ ಚೇಷ್ಟೆ. ನನ್ನ ಜೀವ ಹರೀತದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಗುತ್ತ) ಸುಮ್ಮನಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನು?
ಹೆಂಡತಿಯ ದೇಸೆಯಿಂದ ಮತ್ತರ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲ. ಅವಳು
ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇನು ಅಂತ ತಿಳಿಯೋದು ಬೇಡೇನು?

ಬರುವ ಪರಗೆ ಅವಳು ಇಲ್ಲದದ್ದೂ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
ದೇವದತ್ತ ಛಿಃ. ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತು ಆಡಬೇಡ ಅಂತ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಹೇಳ
ಬೇಕು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಮರೆತೇಹೋಯ್ತು. ತಪ್ಪಾಯ್ತು...ಗಲ್ಲಗಲ್ಲ ಬಡಕೊಂಡೆ. ಆಯ್ತು?
ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಇಂಥ ಮಾತು ಆಡೋದೇ ಚಟ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.
ನಿಮ್ಮದು ಹೆಂಗರುಳು! ಹೀಗೆ ನಾಜೂಕಾಗಿ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನಡೆಸುವವ
ರಿದ್ದೀರಿ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಮಗು ಇದ್ದ
ಹಾಗೆ ಇದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅನಸತದೆ...ಮಕ್ಕಳಾಗೋ
ಮೊದಲೇ ನೀವೊಂದು ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ.

ಅವನ ಲಕ್ಷ್ಮವಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಿಡಕಿಯ ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ ಹೀಗೇನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಮತ್ತೇನೆನಿಸಬೇಕು? ನೋಡಿರಲ್ಲ. ಈಗ ಕಪಿಲನ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಟ್ಟಾದಿರಿ.
ಯಾಕೆ ಈ ಸಿಟ್ಟು? ನೀವೇ ನನ್ನ ಕುಂಕುಮ, ನನ್ನ ಮಾಗಲ್ಯ, ನನ್ನ
ದೇವರು. ನಿಮಗೆ ಯಾಕೆ ಈ ಸಿಟ್ಟು? ಆ ಕಪಿಲ ಒಬ್ಬ ಹುಂಬ. ಅದಕ್ಕೇ
ಅವನ ಜೀವ್ಯ ಮಾಡೋದರಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಬೇಗ ಹೋಗತದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಕಾಡು
ಕುರುಬ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾನೆ...ಆದರೆ ನಾಚತಾನೇನು, ಕೆಳತುಟಿ ಕಡೀ
ತಾನೇನು, ಕೆಂಪಾಗತಾನೇನು, ಮದುಮಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ.

ದೇವದತ್ತ (ನಕ್ಕು) ಈ ಮದುಮಗಳೇನೂ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಈ ಮದುಮಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ನಾಚಲಿಕ್ಕೇ ಕೆಲಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ಬರಟ
ನನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲೀತಿದ್ದೇನೆ.

ಇಬ್ಬರೂ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ಕಿಡಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೊರಗೆ ಹಣಕುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಗತ) ಇವಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗ್ಯೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲವೋ, ತಿಳಿದೂ
ಹೀಗೆ ಮಾಡತಾಳೋ, ಏನನ್ನಬೇಕು? ಕಪಿಲ ನಾಚಿ ಬಳಕುವ ಪ್ರಾಣಿನೇ
ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು...ಒಡತಿಯನ್ನು ಕಂಡು
ಬಾಲ ಬಡಿಯುವ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ದೀನನಾಗತಾನೆ. ಅವಳ ಮಾತು

ಜಾರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದೀತೋ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಸೆಟೆದು ಕೂತಿರತಾನೆ. ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿಯ ದೈನ್ಯ... ಇಷ್ಟೂ ಕಾಣೋದಿಲ್ಲೇನು ಇವಳಿಗೆ? (ಪ್ರಕಾಶ) ಪದ್ಮಿನಿ, ಕಪಿಲನಿಗೆ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಂದರೆ? ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತಾಡೋದೂ ಅಪಾಯ ಅನ್ನತೀ ರೇನು? ನೀವು ಮಾತಾಡೋ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ ಮಿತ್ರ ಅನ್ನೋದರ ಸಂಶಯ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೂ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಲ್ಲ... ದೇವದತ್ತ (ಸಿದ್ಧಿ) ಏನು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನದೇ ಬಣ್ಣ ಬಳೀತೀ ನೀನು.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಾನು ಏನಂದೆ? (ಆಶ್ಚರ್ಯತೆಯಿಂದ) ಹೀಗೇನು ಮಾಡತೀರಿ? ಈ ಹೊತ್ತು ಉಜ್ಜಯಿನಿಗೆ ಹೋಗೋದು ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಡಾಗಿದ್ದರೆ ಹೋಗೋದು ಬೇಡ. ಕಪಿಲ ಬಂದರೆ ನನಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಬಿಡೋಣ.

ದೇವದತ್ತ (ತನ್ನ ಉತ್ಸುಕತೆ ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತ) ಆದರೆ ನಿನಗೆ ನಿರಾಸೆ ಆಗಿ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ?

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೆ ಯಾಕೆ ನಿರಾಸೆ? ನಿಮಗೆ ಅನಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಉಜ್ಜಯಿನಿ ನೋಡಿಲ್ಲ ನಿಜ... ಆದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರಾಯ್ತು. ಇನ್ನು ಎರಡೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಆಗ ಹೋಗೋಣ. ನಾವು ಇಬ್ಬರೇ. ಇನ್ನು ಯಾರೂ ಬೇಡ. ಆಗಬಹುದಲ್ಲ? ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪ್ರವಾಸ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರಾಯ್ತು.

ದೇವದತ್ತ ನಿನಗೆ ನಿರಾಸೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ನನಗೂ ಆದೇ ಬೇಕು. ನೋಡು, ಕಪಿಲನ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಲ್ಲ. ನೀನು ಏನೂ ಅನ್ನು... ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಲಮಾತ್ರ ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಹೃದಯ ಬುಗಾರದ ಹೃದಯ. ಆದರೆ ನೀನು ಇದೇ ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಗರ್ಭವತಿಯಾದಾಗ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಅಂದರೆ? ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿ ಲಿಕ್ಕಿ ಬರತದೆ?

ದೇವದತ್ತ (ತೃಪ್ತನಾಗಿ) ಮತ್ತೆ ಅರಿಯಬೇಡಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮಾತೇ ಆಡೋದಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ (ಅವಳ ಗಲ್ಲ ತಿವಿದು) ದುರ್ಗುಣ! ದುರ್ಗುಣ ಬಿಡೋದಿಲ್ಲಲ್ಲ?...

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀನು ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗೋದು ನನಗೆ ಸರಿ ಅನಿಸೋದಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಅಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಶ!...ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಅಂಥ ಮಾತು ಆಡಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ,

ನಗೆ

ಆಗಲಿ. ನಿಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆದರೆ ನನಗೂ ಸಮಾಧಾನ.

ದೇವದತ್ತ (ಅನಂದದಿಂದ) ಹೌದು, ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವಿಬ್ಬರೇ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆಯೋಣ. ಆಳುಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆಂದರೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾಳೆ ತಿರುಗಿ ಬಾ ಅಂದರಾಯ್ತು. ಈ ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ನಾನು, ನೀನು ಇಬ್ಬರೇ! ಬಹಳ ದಿನದಿಂದ ಈ ಏಕಾಂತ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲನ ಧ್ವನಿ (ನೇಪಥ್ಯದಿಂದ) ದೇವದತ್ತ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಕಪಿಲ ಬಂದ. ನೀವೇ ಹೇಳಿರಿ ಅವನಿಗೆ.

ಒಳಗೆ ಹೋದಂತೆ ನಟಿಸಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಕಪಿಲ (ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಹೊತ್ತಾಗಿಹೋಯ್ತಲ್ಲ, ದೇವದತ್ತ. ಏನು ಮಾಡೋದು? ಚಕ್ಕಡಿಯವ ಗಾಡಿ ಏನೋ ತಯಾರು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಆದರೆ ಒಂದು ಎತ್ತು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಹೋಯ್ತು... ಈ ಎತ್ತು ಓಡೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ. 'ಬೇರೆ ಎತ್ತು ಹೂಡು. ಈ ಎತ್ತನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಹದಿನೈದು ದಿನ ಅದರೂ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಮುಟ್ಟಿ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ' ಅಂದೆ. ರಂಭಾಟಿ ಮಾಡಿದ...

ದೇವದತ್ತ ಕಪಿಲ...

ಕಪಿಲ ...ನಾನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಡಿಗೆಯವರ ತೊಂದರೆಯೇ ಹೀಗೆ. ಮೊನ್ನೆ

ನಮ್ಮ ಬುಂಡಿ ಚಿತ್ರಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರದಿದ್ದರೆ...
 ದೇವದತ್ತ ಕಪಿಲ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪ್ರವಾಸ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ.
 ಕಪಿಲ (ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ) ಓಹ್ !

ಅಪನ ನಿರಾಸೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಹಾಗಿವೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತೋಚದೆ) ಪದ್ಮಿನಿಗೆ ಹೈಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ...
 ಕಪಿಲ ಓ ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿ.

ಮೌನ.

ಹಾಗಾದರೆ ಚಕ್ಕಡಿ ತಿರುಗಿ ಕೊಡೋದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ದೇವದತ್ತ ಹೌದು.

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ದಿನದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೇಳಾನು.

ದೇವದತ್ತ ಹೂಂ.

ಕಪಿಲ (ಸ್ವಗತ) ಪ್ರವಾಸ ರದ್ದಾಯ್ತು ! ಇನ್ನು ಇಡೀ ದಿನ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?
 ಇನ್ನು ಎಂಟು ದಿನ ಏನು ಮಾಡಲಿ ? ದೇವದತ್ತನ ಮಾತು ಕೇಳಿದ
 ಕೂಡಲೇ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಿಂದ ಎಂಟು ದಿನ ಒರಿಸಿಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾಕೆ ಆಗ
 ಬೇಕು ? ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಪೊಳ್ಳು ಯಾಕೆ ತುಂಬಬೇಕು ? ...ಕಪಿಲ, ಕಪಿಲ,
 ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೋ. ಜಾರತಿದ್ದೀ. ಹಿಡಿತ ಬಿಡಬೇಡ. ಏನಾದರೂ
 ನಿನ್ನ ಮೇಲಿರೋ ಹಿಡಿತ ಬಿಡಬೇಡ. ಈಗ ಹೋಗು. ಇನ್ನು ಎಂಟು
 ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಡ. ನೀನು ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ದೇವದತ್ತ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳತಾನೆ.
 ಅತ್ತಿಗೆ ನೋಡುಕೋತಾಳೆ. ಆದರೂ ಬರಬೇಡ. ಹೋಗು. ಹೋಗು !
 (ಪ್ರಕಾರ) ಹಾಗಾದರೆ...ಬರತೇನೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಬಿಗಿಯಿಂದ) ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂತು ಹೋಗಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇನು ಗಡಿಬಿಡಿ ?
 ಕಪಿಲ ಬೇಡ. ನಾವು ಹರಟತಾ ಕೂತರೆ ಅತ್ತಿಗೆಗೆ ಸುಳ್ಳೇ ತೊಂದರೆ. ಬರತೇನೆ.
 ದೇವದತ್ತ ಬಾ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ...ಬೇಗ ಬಾ.
 ಕಪಿಲ ಆಗಲಿ.

ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ? ಹೊರಡೋದಿಲ್ಲೇನು? ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಯ್ತು...

ಇಬ್ಬರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಪಿಲ (ಅರ್ಥವಾಗದೆ) ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅಂದಾಗ ಬೇಡಂತ...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೇನಾಗಿದೆ ಧಾಡಿ? ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಲೆನೋವು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸುಂಟಿಯ ಲೇಪ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ. ಹೋಯ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊನೆಯ ಗಳಿಗೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು?

ದೇವದತ್ತ ಏನೋ ಎನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಇಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ಹೋಗಬೇಕು, ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತಂದು ಈಗ ಏನಿದು? ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ. ನೀನೂ ಯಾಕೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದಿ?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ, ಅತ್ತಿಗೆ, ನಿನಗೆ ತಲೆನೋವು ಇದ್ದರೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನತೇನಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ತಲೆ ಒಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ನೋವಿಲ್ಲ ಅಂತ ತೋರಿಸಲಿ?

ದೇವದತ್ತ ಪದ್ಮಿನಿ, ನಿನ್ನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವನ ಮಾತನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ) ಕಪಿಲ, ಆ ಹೊರಗಿಟ್ಟ ಗಂಟು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಬಿಡು. ಉಳಿದವನ್ನು ಆಳುಮಗ ತರತಾನೆ.

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಏನೂ ತೋಚದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ಬೇಗ ಬೇಗ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಇಡತೇನೆ ನೋಡು.

ಕಪಿಲ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ದೇವದತ್ತನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ...

ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳಬೇಡಿರಿ. ಆದರೆ ಪಾಪ! ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವನ ಮುಖ

ಹೇಗೆ ಇಳಿದುಹೋಯ್ತು. ನನಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನದಿಂದ ನಮಗಾಗಿ ಎಡತಾಕತಿದ್ದಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಮುಖ ತಿರುವಿ) ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ? ಅದನ್ನು ನಾನೇ ತಗೊಂಡು ಬರತೇನೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಕ್ಕು) ನೀವು ದೇವಪುರುಷರು. ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುವದಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನಾನೇ ತರತೇನೆ. ಹಗುರಾಗಿದೆ ಅದಾ.

ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಗತ) ಮತ್ತು ನನಗೆ ಆದ ನಿರಾಸೆ? ನನಗೆ ಅದರ ಪರಿವೇಶೇ ಇಲ್ಲೇನು? (ಪ್ರಕಾಶ) ಬೇಡ, ನಾನೇ ತಗೋತೇನೆ. ನೀನು ಏನೂ ಎತ್ತು ಬೇಡ.

ಅವಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಏಕೆ ನಡುಗುವೆ, ಹೃದಯ? ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಯೇಕೆ
ಒಳ-ಮುಚಕದ ಕಂಟಿಯಲಿ ಹಾಯ್ದಂತೆ ನಾಗರ?
ಮುತ್ತೈದೆ-ಮರಕೆ ತಲೆಯೊರಗಿಸಿದ ನೇಸರ.
ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಸ್ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟು ನಿಂತಿದೆ ಶಿರ.

ಮೂವರೂ ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ...ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರಾಗಿ, ಚಕ್ಕಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವವರಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಕ್ಕಡಿ ಹೊಡೆತು, ಕಪಿಲ? ಕೈ ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ್ದೂ ಕಾಣೋದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎತ್ತು ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ತಿರುಗತವೆ.

ಕಪಿಲ ಆನಂದದಿಂದ ನಗುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲೋಣ ಏನು? ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೂತು ಕಾಲು ಮರಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಕಪಿಲ ಓಹೋ, ನಿಲ್ಲೋಣಲ್ಲ.

ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೂವರೂ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಜಾರುತ್ತಾಳೆ. ದೇವದತ್ತ ಸಾವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಂಥ ಕೆಟ್ಟ ದಾರಿ. ಕಾಲಿಡಲಿಕ್ಕೂ ಆಗದಷ್ಟು ಕಲ್ಲು. ಅದರೆ ನೀನು ಗಾಡಿ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರು ! ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಮೊದಲಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ಊರ ಹೊರಗಿನ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂದೆ. ಇಬ್ಬರೇ ಹೊರಟೆವು. ಸರೋವರ ಮುಟ್ಟೋದಿರಲಿ, ಊರಿನ ಅಗಸೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕೂಡ ದಾಟಲಿಲ್ಲ. ಆ ಎತ್ತು, ರಸ್ತೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗತಿದ್ದವು. ಇವರು ಹೀಗೆ ಎಳೆದರೆ ಬಲಕ್ಕೆ...ಹಾಗೆ ಎಳೆದರೆ ಎಡಕ್ಕೆ. ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ಸಾಕಾಗಿಹೋಯ್ತು. ಇವರು ಮಾತ್ರ ಉರಿಉರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೇ ತಿರುಗಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು ಮನೆಗೆ. ಆಮೇಲೆ ಸರೋವರ ಇಲ್ಲ... ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ನಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಪಿಲ, ದೇವದತ್ತ ನಗೋದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ, ಆ ಮರದ ತುಂಬ ಹೂ ಆಗಿವೆಯಲ್ಲ...ಯಾವ ಹೂವದು ?

ಕಪಿಲ ಅದಕ್ಕೆ ಮುತ್ತೈದೆಯ ಹೂವು ಅನ್ನತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಹೆಸರು. ಹಾಗೆ ಯಾಕೆ ಕರೀತಾರೆ ಅದನ್ನು ?

ಕಪಿಲ ಒಂದು ತಂದೆಬಿಡತೇನೆ. ಅಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗತದೆ.

ಹೊಗುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಸ್ವಗತ) ಹೇಗೆ ಮಂಗಳ ಗಿಡ ಹತ್ತಿದ ಹಾಗೆ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿ. ಮಾತಾಡಿದ್ದೇ ತಡ...ಅಂಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಧೋತರ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಬೆಗೆ ಜಿಗಿದೇಬಿಟ್ಟಿ. ಚೈತನ್ಯದ ಜಲಪಾತ ! ಮೈ ಮಾತ್ರ ಎಂಥ ಮೈ. ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಸರೋವರದ ತರಂಗಗಳ ಹಾಗೆ ಸ್ನಾಯು ಕುಣಿತವೆ. ಇಷ್ಟು ಹರವಾದ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೆಳುವಾದ ಸೊಂಟ. ನೋಡಿದರೆ ಮೈ ನವಿರೇಳತದೆ...

ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಗತ) ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲದೆ ಉಸಿರಳೆಯದೆ ಮಾತಾಡತಿದ್ದಳು.
ಈಗ ಒಂದು ಮಾತಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸ್ವಗತ ಮುಂದರಿಸಿ) ಗಂಧರ್ವ ಶಬರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೀಗೇ
ಕಾಣತಿದ್ದನೇನೋ. ಗಿಡ ಹತ್ತಲಿ, ಗಾಡೀ ಹೊಡೀಲಿ...ಕುಣಿತದೆ ಮೈ.
ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಗತ ಮುಂದರಿಸಿ) ಅವಳದಾದರೂ ಏನು ತಪ್ಪು? ಅವನ
ಮೈಯೇ ಹಾಗೆ. ಅಶ್ವರ್ಯ! ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಅವನನ್ನು ನೋಡತಿದ್ದರೂ
ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಪಾಪಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಮಗುವಾಗಿದ್ದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸ್ವಗತ ಮುಂದರಿಸಿ) ಯಾವ ಭಾಗ್ಯವಂತೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗತಾನೋ,
ನೋಡುವವರ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೈ...ಯಾವ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ
ಮಾರುಹೋಗಬೇಕು.

ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಗತ ಮುಂದರಿಸಿ) ಯಾವ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಮಾರುಹೋಗಬೇಕು.
ಕುಮಾರಿಯಾದರೇನು, ಮುತ್ತೈದೆಯಾದರೇನು? ಹೌದು. ಕುಮಾರಿ
ಯಾದರೇನು, ಮುತ್ತೈದೆಯಾದರೇನು? ಎಂಥ ಮೂರ್ಖ ನಾನು!
ಇಷ್ಟು ದಿನ ಕಪಿಲನ ಕಣ್ಣಿಂದ ಕೈ ಚಾಚೋ ದೈನ್ಯ ಕಂಡೆ. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ
ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ನೋಡಿದಾಗೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ತೂಗುಬಿಟ್ಟ ಪಡದೇನೇ ಕಣ್ಣಿನ ತಳ
ಅಂತ ನಂಬಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ಜ್ವಾಲೆ ಕಾಣತದೆ. ಈಗ!
ಇಷ್ಟು ಹೋತ್ತಾಗಿ! (ವಿಹ್ವಲನಾಗಿ) ನೋಡು, ದೇವದತ್ತ, ಸರಿಯಾಗಿ
ನೋಡು. ಅಲ್ಲಿ ಏಳೋ ಅರಿಷಣ, ನೇರಿಲ ಜ್ವಾಲೆ ನೋಡು. ತನ್ನ
ಇಡಿಯ ಅಂತರಂಗ ಕರಗಿಸಿ ಅವನ ಮುಸಿಯಲ್ಲಿ ಎರಕ ಹೊಯ್ದು ಪುಟ
ಇಡತಿದ್ದಾಳೆ. ನೋಡು. ನಿನ್ನ ಕರುಳು ಸುಡಲಿ...ಫುಪ್ಪುಸ ಬೂದಿ
ಯಾಗಲಿ...ಆದರೆ ಹದರದೆ ನೋಡು. ಕೂಗಬೇಡ. ನಿನ್ನ ದ್ವೇಷ ಗಂಟ
ಲಲ್ಲೇ ಹಿಚುಕಿಬಿಡು. ನಿನ್ನ ಕಳವಳದ ನಾಲಿಗೆನೇ ಕಿತ್ತು ಒಗೆ. ಆದರೆ
ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೆಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಯ ನವಿಲು-ಬಣ್ಣದ ಜ್ವಾಲೆಗೆ
ನಿನ್ನ ಕುರುಡುತನ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಬಾಧಿಸದ ಹಾಗೆ ನೋಡು.
ಈಗ ಪ್ರಕೃ ಆಗಬೇಡ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸ್ವಗತ ಮುಂದರಿಸಿ) ಹೀಗೆ ಮುಂದರಿದರೆ ಏನು ಗತಿ? ದೇವರೇ,
ಮುಂದೆ ಏನು ಗತಿ? ದೇವದತ್ತನೋ...

ಹಯವದನ

೪೧

ದೇವದತ್ತನತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಅಪರಿಚಿತರ ದೃಷ್ಟಿ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಅವಳು ತಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನಕ್ಕು...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಪ್ರಕಾಶ) ಒಂದು ಹೂವು ತೆಗೆಯಲು ಬಾ ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ತಂದು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿರಿ!

ಕಪಿಲ ಕೈತುಂಬ ಹೂವು ತಂದಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ್ನು ಅವಳೆದುರಿಗೆ ಸುರಿಯು ವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಕಪಿಲ ಅತ್ತಿಗೆ, ಇವು ಮುತ್ತೈದೆಯ ಹೂವು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅಣಕಿಸಿ ನಗುತ್ತ) ಯಾಕೆ 'ಮುತ್ತೈದೆಯ ಹೂವು'?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು. ಅರಿಷಿಣ ಪಕಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳಗೆ ಪಕಳೆಗಳ ತಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ವರ್ತುಳ... ಕುಂಕುಮದ ಹಾಗೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪುಂಕೇಸರ ಎರಡು ದಲ್ಲಿ ಬೈತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಿಂಧೂರ. ಇಲ್ಲಿ ದಂಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಕರಿಯ ಮಣಿಗಳ ಹಾಗೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಹಹಹಾ! ಎಂಥ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ! (ದೇವದತ್ತನಿಗೆ) ನಿಮ್ಮ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಡಿರಿ ಈ ಹೂವನ್ನು. ಉಪಮೆಗೆ ಉತ್ತಮ.

ದೇವದತ್ತ ಹೋಗೋಣ? ಇಲ್ಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಯ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಲ್ಲ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಕೂತು ಕೂತು ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಾಡಿ ಬರೋಣೇನು? ಉಜ್ವಯನಿಯ ದಾರಿ ಇಷ್ಟು ಸುಂದರ ವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಂದ ಹೋಗತಾರೆ. ಇದು ಕಾಡುದಾರಿ... ಹೀಗಾಗಿ ಇತ್ತಲಾಗ್ಗೆ ಬರುವವರು ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದೇ ಪ್ರೀತಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಹೋದರೆ ಹತ್ತು ಹರದಾರಿ ಕಡಿಮೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹತ್ತು ಹರದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಂದನವನ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದ ಹಾಗಿದೆ.

ಕಪಿಲ (ಹುರುಪಿನಿಂದ) ಹೂ. ಅದು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣತದಲ್ಲ... ಅದು ಭಾರ್ಗವೀ ನದಿ. ಅಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಾಸರದೊಂದು ಆಶ್ರಮ ಇತ್ತುಂತೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ

Sri Vidyaabharathi Book Centre, Sringeri

ರುದ್ರದೇವರ ದೊಡ್ಡ ಗುಡಿಯಿದೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಎಚ್ಚತ್ತವನಂತೆ) ರುದ್ರನ ಗುಡಿ?

ಕಪಿಲ ಹೂಂ. ಬಹಳ ಚೆಂದ ಗುಡಿ. ಅಲ್ಲಿ... ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ... ಆ ಗುಡ್ಡದ
ಹಿಂದೆ ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಗುಡಿ.

ಇಬ್ಬರು ಪಡವೆಯವರು ಬಂದು ಅವನು ಬೆರಳು ತೋರಿಸಿದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ
ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಚಿತ್ರವಿದ್ದ ಪಡವೆ ತಂದು. ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆದುರಿಗೆ ಭಾಗವತ
ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಈಗ ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾಗಿದೆ.

ದೇವದತ್ತ (ತನ್ನ ಗುಂಗಿನಲ್ಲೇ) ರುದ್ರಮಂದಿರ !

ಕಪಿಲ ಹೂಂ. ಅದೂ ಹಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಕಾಲಿಯ ಗುಡಿಯಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿ ಬರಬಹುದು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೋಗಿಬರೋಣಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ನೀವು ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಗುಡಿ ಯಾಕೆ ನೋಡೋದಿಲ್ಲ ಮೊದಲು?

ಕಪಿಲ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗೋದು ಬೇಡ. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಹಾವಿನ ಹುತ್ತ...

ತೋಗಲುಬಾವಲಿ... ಮುಳ್ಳುದಾರಿ. ಹೋಗೋದಿದ್ದರೆ ರುದ್ರನ ಗುಡಿಗೆ
ಹೋಗಬಹುದು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ದೇವದತ್ತನಿಗೆ) ನಡೆಯಿರಲ್ಲ. ನೋಡಿಯಾದರೂ ಬರೋಣ.

ದೇವದತ್ತ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಿ. ನಾನು ಬರೋದಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಚಕಿತಳಾಗಿ) ಮತ್ತು ನೀವು?

ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲೇ ಗಾಡಿ ನೋಡಿಕೊತೇನೆ.

ಕಪಿಲ (ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿ) ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರ ಹೆದರಿಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ
ನಾನು ಕೂಡುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲಿ.

ದೇವದತ್ತ ಬೇಡ, ಬೇಡ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿಬನ್ನಿರಿ. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಣಿವೂ
ಆಗಿದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸ್ವಗತ) ಸುರುಪಾಯ್ತು. ಮತ್ತೆ ಸೆಟೆದುಕೊಂಡರು, ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ
ಹಾಗೆ. ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಡಲಿ. ನಿನಗೇನಂತೆ? (ಪ್ರಕಾಶ) ಬಾ, ಕಪಿಲ,

ಹೋಗಿಬರೋಣ.

ಕಪಿಲ ಆದರೆ, ಅತ್ತಿಗೆ, ನಿನ್ನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸಿದಿದು) ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಂತ ಇಬ್ಬರೂ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ
ದ್ದೀರಿ? ನಿನಗೆ ಬರೋ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಳು... ಬೇರೆ ಕಾರಣ
ಹೇಳಬೇಡ.

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತ, ಗುಡಿ ಬಹಳ ದೂರ ಇಲ್ಲ. ನೀನೂ ಬಾರಲ್ಲ...

ದೇವದತ್ತ ನೀವು ಹೋಗಿರಿ ಅಂದೆನ್ನಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಡ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಬೇಡ. ನಾವು ಹೋಗೋದೇ ಬೇಡ. ನನಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಅಷ್ಟು
ತೊಂದರೆ ಬೇಡ.

ದೇವದತ್ತ (ಕಪಿಲನಿಗೆ) ಹೋಗು.

ಕಪಿಲ (ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ) ಬಾ, ಅತ್ತಿಗೆ. ಬೇಗ ಹೋಗಿಬರೋಣ.

ಕಪಿಲ, ಪದ್ಮಿನಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ದೇವದತ್ತ ಹೋಗಿ ಬಾ, ಪದ್ಮಿನಿ. ಹೋಗಿ ಬಾ, ಕಪಿಲ. ರುದ್ರನ ಆಶೀರ್ವಾದ
ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಎದೆಯ ಎರಡು ತುಂಡು - ಒಂದಾಗಿ
ಬಾಳಿರಿ, ಅದರಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಶಾಂತಿ. (ಕಳವಳದಿಂದ) ತಂದೆ, ರುದ್ರಾ, ನನ್ನ
ಕೈ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನು ಹೆದರಿಕೋಬಹುದು ಅಂತ ಎಂದೂ ಎಣೆ
ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡು, ದೇವರೇ. ಧೈರ್ಯ ಕೊಡು.

ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಗುಡ್ಡ ಏರಿ, ಸುತ್ತಾಹಾಕಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ದಾರಿ
ಕಣಿವಾದದ್ದು. ಗುಡಿಗೆ ತಲುಪುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಣದಿದ್ದಾನೆ. ಬಂದವನೇ ವೇದಿಯ ಎದುರಿಗೆ
ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗುತ್ತಾನೆ.

ಭವಾನಿ, ಭೈರವೀ, ಕಾಲಿಕೇ, ದುರ್ಗೇ, ಮಹಾಮಾಯೇ...ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ
ವಚನ ಮರೆತೇ ಹೋಗಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು, ತಾಯಿ. ನನ್ನ ಜನ್ಮದ
ಸರ್ವೋತ್ಕಟ ಆಸೆ ಪೂರೈಸಿದೆ... ಪದ್ಮಿನಿ ನನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾದಳು.
ನಾನು ಆಗಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀನು ಕೊಟ್ಟ
ಸುಖದ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಆ ವಚನಪೂರ್ತಿ

ಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅವಳ ಎದುರಿಗೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಏಡ್ಗ ಎತ್ತಿ.

ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ದೊಡ್ಡದು. ಯಾರೂ ಬರದಂಥ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾವನೋ ಭಕ್ತ...ಕಾಪಾಲಿಕನೋ, ಶಬರನೋ... ಈ ಆಯುಧ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಲಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆಯೋ ಈ ಕತ್ತಿ... (ಚೀರುತ್ತ) ಇಗೋ, ತಾಯಿ, ಈಗ ನನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವೀಕರಿಸು, ತಾಯಿ, ಈ ಅಲ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೋ.

ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಸುಲಭ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮುಖದಿಂದ ಕರುಣಾಜನಕ ಕೂಗುಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಏಡ್ಗವನ್ನು ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಶಕ್ತಿ ಹಾಕಿ ದೂಡುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ರುಂಡ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ರಕ್ತ ಹರಿಯಬೇಕು.

ಸ್ವಬ್ಧತೆ. ಇತ್ತ ಪದ್ಮಿನಿ, ಕಪಿಲರು ಗಾಡಿಯಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಮಾತಾಡುತ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಇವರೂ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು! ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಇಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಸಾಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ... (ದೇವದತ್ತನಿಲ್ಲದ್ದು ನೋಡಿ) ಇವರಲ್ಲಿ ಹೋದರು?

ಇಬ್ಬರೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲೇ ಇರತೇನೆ ಅಂದಿದ್ದರಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತಾ... ದೇವದತ್ತಾ... (ಅಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿ) ಎಲ್ಲಿ ಹೋದ ಇವ? ಪದ್ಮಿನಿ ಇಲ್ಲೇ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಬರತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗತಾರೆ? ಅವರ ಕಾಲೇ ನಾಡೂಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆದರೂ ಸಾಕು. ಸೋತುಹೋಗತವೆ.

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತಾ...ದೇವದತ್ತಾ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತೀ? ಕೂಡು. ಈಗ ಬರತಾರೆ!

ಕಪಿಲ ನೆಲ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಶ್ವಯೋಧ್ವಾರ.

ಏನಾಯ್ತು?

ಕಪಿಲ ಅವನ ಹೆಜ್ಜೆ... ಅದರ ಮೇಲಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ತ ಹೋಗಿರಬೇಕು...

[ತಡೆದು] ಆದರೆ... ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಗುಡಿ!

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನಾಗಿದೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ? ರುದ್ರಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಾ ಅಂದರೆ ಸೆಟಗೊಂಡು ಕೂತರು. ಈಗ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಸುತ್ತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಪಿಲ ಅತ್ತಿಗೆ, ನೀನು ಇಲ್ಲೇ ಇರು. ನಾನು ದೇವದತ್ತ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ನೋಡಿ ಬರತೇನೆ.

ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನೀನು ಯಾಕೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಈ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೆದರಿಕೆ?

ಕಪಿಲ (ಹೋಗುತ್ತ ಅರ್ಧ ಓಡುತ್ತ.) ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡು, ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾದೀತು. ಇರು. ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇವನೂ ಒಬ್ಬ, ಹೋಗೇಬಿಟ್ಟು...ನನಗಿಂತ ಅವರದೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ಅವನಿಗೆ!

ಕೂಡುತ್ತಾಳೆ. ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತ ಹೋದ ಮಾರ್ಗದಿಂದಲೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಹೆಜ್ಜಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ. ಗುಡಿ ಮುಟ್ಟಿ, ದೇವದತ್ತನ ದೇಹ ಕಂಡು, ಭಯಭೀತ ನಾಗಿ ಚೀರಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಮೇಲೆ ಓಡುತ್ತ ಹೋಗಿ, ದೇವದತ್ತನ ಹತ್ತಿರ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಅವನ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಬಾಯಿಂದ ಆಸ್ಪುಟ ಕೂಗು.

ಕಪಿಲ ಶಿರಚ್ಛೇದ ! ಶಿರಚ್ಛೇದ ! ಅಯ್ಯೋ ಗೆಳೆಯಾ. ದೇವದತ್ತಾ, ಇದೇನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ? ಇಷ್ಟು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿಗಿದ್ದೆಯೇನು? ಇಷ್ಟು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಉಂಟಾಯಿತೇನು? ಆದರೆ ನಾನು ನಿನ ಗಾಗಿ ಸಾಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೆ ಅನ್ನೋದನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ರೋಧದಲ್ಲಿ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆಯೇನು? 'ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರು' ಅಂದರೆ ಹಾರತಿದ್ದೆ. 'ನಾಡು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು' ಅಂದಿದ್ದರೆ ಹೋಗತಿದ್ದೆ. 'ಹೋಗು, ನದಿಯಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗು' ಅಂದಿದ್ದರೆ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟು ಹೇಳುವಷ್ಟೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರಲಿಲ್ಲೇನು? ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ. ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ತಿಳಿಯೋ ಬುದ್ದಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನನಗೇನೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ದೂರ ದೂಡಿಬಿಟ್ಟೆ ಏನು? ಇಲ್ಲ, ದೇವದತ್ತ, ನಿನ್ನ ಹೊರತು ನಾನು ಬಾಳೋದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉಸಿರಾಡೋದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇವದತ್ತಾ, ದೇವದತ್ತಾ. ನನ್ನ ತಂದೆ...

ಕತ್ತಿಯೆತ್ತುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೊಂದುಹೋದೆ, ಗಳೆಯಾ. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮಿತ್ರ ಅಂತ ಸ್ವೀಕರಿಸು. ಇದೋ, ಬುದೇಬಿಟ್ಟೆ. ಎಂದಿನ ಹಾಗೆಯೇ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದೆ.

ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ದೇವದತ್ತನಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುವದಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಬೇಸರದಿಂದ) ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರಿವರು? ಕಪಿಲನೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ. ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕತಾ ಇರಬಹುದೇನು? ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ನಾಜೂಕು ಅಂಗಾಲು. ಈ ಮುಳ್ಳು-ಮೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೂ ಏನಂತೆ? ಅವರನ್ನ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಜಿಂಕೆಯ ಓಟದ ಕಪಿಲನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು? ಎಲ್ಲಿ ಕೂತಿ ದ್ದಾರೋ ಏನೋ. ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೆ ಹರಟೆ ಹೂಡೀತರಬೇಕು. ಹೆಂಡತಿಯ ಪೀಡೆ ತಪ್ಪಿತು...ಹಳೆಯ ಗಳೆಯ ಸಿಕ್ಕ. ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕಾಯ್ತು...ಇಲ್ಲ. ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಾರೋ. ಪಾಪ, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಹುರಿದು ತೆಗೀತರಬೇಕು. ಮೊದಲೇ ತಲೆ ಕಾದಿತ್ತು. ಮದು ಮಗನ ಹಾಗೆ ಮುಳಿದು ಕೂತಿರಬೇಕು...

ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಲೆ ಆಗತಾ ಬಂತು. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಈ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿಗಳಿಗೆ ಏನೆನ್ನಬೇಕು? ಅಷ್ಟೂ ಪರಿವೆ ಇರಬಾರದೇನು?... ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿ

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವು ಕಡಿದು ಸತ್ತರೆ ಅಷ್ಟೇ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿತು ಅವರಿಗೆ.

ದೇವದತ್ತನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಗುಡಿಯ ಒಳಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಣಿದಿದ್ದಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಯಿದ್ದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಜ್ವರಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಎಷ್ಟು ಕತ್ತಲೆ ಇಲ್ಲಿ! ಏನೂ ಕಾಣೋದೇ ಇಲ್ಲ. (ಕರೆದು) ಕಪಿಲಾ... ಕಪಿಲಾ...ಅವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ ಇಲ್ಲಿ? ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿ? ಒಬ್ಬಳೇ! (ಆಲಿಸಿ) ಅದೇನದು? ನರಿ! ಇಲ್ಲೇ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ಒಳಗೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ?... ಇಲ್ಲ. ಹೋಯ್ತು. ದೇವೀ, ನೀನೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ನೀನೇ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡು.

ದೇಹಗಳನ್ನೆ ಡವುತ್ತಾಳೆ. ಬೆದರಿ

ಏನಿದು? ಏನಿದು?

ನೀರಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಚಿಟ್ಟಂತ ಚೀರುತ್ತಾಳೆ. ಅಳುತ್ತಾಳೆ.

ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ! ಏನಾಯ್ತಿದು? ಇಬ್ಬರೂ! ಇಬ್ಬರೂ ಹೋದರು? ಹೋಗೋ ಮೊದಲು ನನ್ನ ನೆನಪು ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಅಯ್ಯೋ. ದೇವದತ್ತಾ, ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ಅನಾಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ? ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತೇನು? ಮತ್ತು ಕಪಿಲ, ನೀನು? ನಾಯಿಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುವ ನೀನೂ ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇಂಥಾ ರಾತ್ರಿ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋದೆ? ಏಂಥಾ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ನೀವು...ನಿಷ್ಕರುಣೆಗಳು. ತಾಯಿ, ನನಗಿಗ ನೀನೇ ಗತಿ, ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗನೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಹೇಗೆ ಮನೆ ಸೇರಲಿ?

ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಸ್ತಬ್ಧಳಾಗಿ

ಮನೆ? ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಏನಾಯ್ತು

ಅಂತ ಹೇಳಲಿ? ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿಯಾರು? ಈ ರಂಡೆಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಬಡದಾಡಿ ಸತ್ತರು ಅನ್ನ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೇನು? ಅಂದೇ ಅನ್ನ ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಗತಿ? ಇಲ್ಲ, ತಾಯಿ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಮೈ ನಡುಗತದೆ. ಬೇಡ, ಕಪಿಲ ಹೋದ... ದೇವದತ್ತ ಹೋದ... ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನೂ ಹೋಗಿಬಿಡತೇನೆ.

ಕತ್ತಿ ಎತ್ತುತ್ತಾಳೆ.

ತಲೆ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳೋ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ನನಗೆ. ಅದರೆ ಹೇಗೆ ಸತ್ತರೆ ಏನು, ತಾಯಿ, ನಿನಗೇನೂ ಅದರ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಣ ಸಿಕ್ಕರಾಯ್ತು. ಆಗಲಿ, ಇದೋ, ನೋಡು. ಸಿಕ್ಕಿತು ನೋಡು ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಣ.

ತನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ಇರಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿ ಎಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತುತ್ತಾಳೆ. ಅದರ ತುದಿ ತನ್ನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಾಳೆ. ಆಗಲೇ ದೇವಿಯ ಚಿತ್ರವಿದ್ದ ಪಡವೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ

ದೇವಿಯ ಧ್ವನಿ ಏ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಬೆವರಿ ಹೆಪ್ಪು ಗಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಇಡದು ! ಇಡು ಆ ಕತ್ತಿ ಕೆಳಗೆ !

ಪದ್ಮಿನಿ ಭಯಭೀತಳಾಗಿ, ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಒಗೆದು, ಗುಡಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದರ ಸುತ್ತ ಯಾರೂ ಕಾಣದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾರದು ?

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ನಡಗುವ ದನಿಯಿಂದ

ಯಾರದು ?

ಮದ್ದಳೆಯ ಗದ್ದಲ. ಪದ್ಮಿನಿ ಹೆದರಿ ಕಿವಿ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಪಡದೆಯ ಹಿಂದೆ ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಚಾಚಿದ ಕೆಂಪು ಅಂಗೈ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಪಡದ ಬಿದ್ದು, ಅದರ ಹಿಂದೆ ನಿಂತ ದೇವಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೈ ಚಾಚಿ, ಆಯೆಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆದ ದೇವಿ ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಪಾದ್ಯಗಳು ನಿಂತಾಗ ಅವಳು ಕೇವಲ ಆಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಅನ್ನುವದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇವಿ (ಆಕಳಿಕೆ ಮುಗಿಸಿ) ಕಣ್ಣು ತೆರೆ...ಕಣ್ಣು ತೆರೆ ಬೇಗ. ಹೊತ್ತು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಡ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಕಣ್ಣೆರೆದು, ದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡು, ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅವಳ ಕಾಲ್ಗೆರಗುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ತಾಯೋ.... ದೇವೀ...

ದೇವಿ (ನಿದ್ದೆಗಣ್ಣಲ್ಲಿದ್ದವಳಂತೆ) ಹೌದು, ನಾನು. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಕಿವಿ ಒಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಜಾಗಟೆ, ಶಂಖ, ಮೃದಂಗ, ತಾಳ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟ್ಟಿತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾಗೃತಗಲಾಗಿರತಿದ್ದೆ. ಈಗ ರೂಢಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. (ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಕಳಿಸುತ್ತಾಳೆ) ಸರಿ, ಏನು ಬೇಕು? ಹೇಳು. ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ತಾಯೋ, ನನ್ನನ್ನು ನೀನೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ದೇವಿ ಅದಂತೂ ಆಯ್ತಲ್ಲ. ಈಗಷ್ಟೆ ಕಾಪಾಡಿದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ತಾಯೋ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾಪಾಡೋದಂತಾರೆನು? ಜೀವಂತ ಇದ್ದು ಯಾರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಲಿ? ಹೇಗೆ ತಿರುಗಿ...

ದೇವಿ ಅದೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ. ಸಾಕು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡು... ಆ ಶಲೆಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಅವರವರ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸಿ ಇಡು. ಅನುಶರ ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಆ ಕತ್ತಿ ಬಂದೊಂದು ಸಲ ಒತ್ತು. ಅವರು ಜೀವ ತಾಳಿ ಬರತಾರೆ. ಸಾಕಲ್ಲ?

ಪದ್ಮಿನಿ ತಾಯೋ, ನೀನೇ ನನಗೆ ನೆರವು. ನೀನೇ ಉಸಿರು. ನೀನೇ ಅನ್ನ...

ನೀರು...

ದೇವಿ ಸಾಕು! ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡು. ಬೇಗ. ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಕುಸಿತಿದ್ದೇನೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತ) ತಾಯಿ, ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ?

ದೇವಿ ಏನು? ಸಣ್ಣದಿದ್ದರೆ ಕೇಳು.

ಪದ್ಮಿನಿ ತಾಯಿ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದೇನಿದೆ? ಭೂತ-ಭವಿಷ್ಯ ಎಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಗೈಯಲ್ಲಿ. ಅದಾಗ ನೀನು ದೇವದತ್ತನನ್ನು ಯಾಕೆ ತಡೆದು ಹಿಡಿಯಿಲ್ಲ? ಕಪಿಲನನ್ನು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ? ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಾಕಿತ್ತು. ನನಗೆ ಈ ಭಯ, ಕಲ್ಲೋಲ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಯಾಕೆ ದಾರಿ ನೋಡಿದೆ?

ದೇವಿ (ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೊಳೆತದೆ ಏನು ನಿನಗೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ ತಾಯಿ...

ದೇವಿ ನಿನ್ನಂಥ ಯಾಚಕರನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮುಚ್ಚಮರೆ ಯಾಕೆ ತಾಯಿ?

ದೇವಿ ಅದೂ ಹೌದು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ಕೈ ಯಾಕೆ ತಡೀಲಿಲ್ಲ?

ದೇವಿ ಅವರ ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸೋದು ಹೋಗಲಿ, ಇಷ್ಟು ನಿದ್ರೆಗಣ್ಣಿರದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ದಬ್ಬಿ ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾಕೆ, ತಾಯಿ? ಅವರೇನು ಮಾಡಿದರು?

ದೇವಿ ಘಟಿಂಗರು! ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳೋದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ದೇವದತ್ತ ಹಿಂದೂಮೈ ನನಗೆ ಕೈ, ರುದ್ರನಿಗೆ ತಲೆ ಕೊಡತೇನೆ ಅಂತ ಆಣೆ ಮಾಡಿದ! ನನಗೆ ಕೈ, ಅವನಿಗೆ ತಲೆ! ಆಗಲೇ ಭೇದಭಾವ. ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿ, ನೀವು ರುದ್ರನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಉಪಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ವಚನಪೂರ್ತಿ ಅಂತ...ವಚನ ಪೂರ್ತಿ. ಬೇರೆ ಕಾರಣವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ! ಇನ್ನು ಈ ಮಗ ಕಪಿಲ. ನನ್ನ ಎದುರಿಗೇ ನಿಂತು ತಲೆ ಕೊಟ್ಟ. ಅದರ ಮಿತ್ರ, ಮಿತ್ರ' ಅಂದು

ಕೊಳ್ಳತಾ ಸತ್ತನೇ ಹೊರತು ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರಾದರೂ ತಗೋ ಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಕೂಡ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಸುಳ್ಳು! ಮೈತ್ರಿಗಾಗಿ ಸತ್ತನಂತೆ ಮೈತ್ರಿಗಾಗಿ! ನಿನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ತಾನೇ ದೇವದತ್ತನನ್ನು ಕೊಂದೆ ಅಂತ ಜನ ಎಲ್ಲಿ ದೂಷಣೆ ಕೊಡತಾರೋ ಅಂತ ಹೆದರಿರಬೇಕು. ಆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳತಿದ್ದಿಲ್ಲೇನು? ಆದರೆ ಸಾಯೋವರೆಗೂ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 'ಮಿತ್ರಾ ಮಿತ್ರಾ'!

ಸತ್ಯ ಮಾತಾಡಿದವಳು ನೀನೊಬ್ಬಳೇ!

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ತಾಯಿ.

ದೇವಿ ನನ್ನ ಕೃಪೆ ಅಲ್ಲ, ಯಾರ ಕೃಪೆನೂ ಅಲ್ಲ. ನೀನು ಮಹಾ ಸ್ವಾರ್ಥಿ, ಅದಕ್ಕೇ ಸತ್ಯ ಮಾತಾಡಿದೆ ಅಷ್ಟೆ... ಇನ್ನು ಬಹಳ ಮಾತು ಬೇಡ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಲ್ಲು.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಣೆ, ತಾಯಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಗಡಿಬಡಿಯಿಂದ, ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ತಲೆಗಳನ್ನು ದೇಹಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದರೆ ಮೊಗವಾಡಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹಾಕುವಾಗ ದೇವದತ್ತನ ಮೊಗವಾಡ ಕಪಿಲನಿಗೆ, ಕಪಿಲನ ಮೊಗವಾಡ ದೇವದತ್ತನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಕತ್ತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಿ ದೇವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ದೇವಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬೆನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಲ್ಲ ತಯಾರಿ ಆಯ್ತು ತಾಯಿ.

ದೇವಿ (ಇವಳಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ) ಮಗಳೇ, ಸತ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯೋದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಏನು ಹೇಳೋದು? ಸರಿ! ತಥಾಸ್ತು...

ಮತ್ತೆ ಮದ್ದಳೆಗಳ ಗದ್ದಲ. ದೇವಿಯ ಪಡದೆ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹಿಂದೆ ದೇವಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಮುಂದಿನ ದೃಶ್ಯ ನಡೆದಾಗ, ಪಡದೆ, ದೇವಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಂಗಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾಳೆ. ವಾದ್ಯಗಳ ಗದ್ದಲ ಒಮ್ಮೆಲೆ
Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅದರ ನಂತರ ಸೂಜಿ ಬಿದ್ದರೂ ಕೇಳಬೇಕು ಅಂಥ ನೀರವ. ದೇಹಗಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರ ಉಸಿರಾಟ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ದೇವದತ್ತ - ಕಪಿಲ ಎದ್ದು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ಮೈ ಮರಗಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಅವರ ಚಲನವಲನ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ. ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ತಮ್ಮ ಮೈ-ಕೈ-ಮುಖ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲೆಲ್ಲ ದೇವದತ್ತನ ಮೊಗವಾಡ ಹಾಕಿಕೊಂಡವನಿಗೆ ದೇವ-ದತ್ತ, ಕಪಿಲನ ಮೊಗವಾಡ ತೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಕಪಿಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಇಬ್ಬರೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ನಿಲ್ಲುವದೂ ಕಠಿಣ. ಜೋಲಿ ತಪ್ಪಿದಂತಾಗಿ ಬೀಳಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಭಯದಿಂದ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಉಸಿರು ಕೂಡ ಎಳೆಯದೆ ಮೊದಲು ನಿಂತ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ ಏನಾಯ್ತು?

ಕಪಿಲ ಏನಾಯ್ತು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡುವ ಧೈರ್ಯವಾಗದೆ, ನಿಂತ ಲ್ಲಿಂದಲೇ

ಪದ್ಮಿನಿ ದೇವದತ್ತನ ಧ್ವನಿ ! ಕಪಿಲನ ಧ್ವನಿ ! (ಅನಂದದಿಂದ ಚೀರಿಟ್ಟು) ಕಪಿಲ ! ದೇವದತ್ತ !

ಅವರ ಕಡೆಗೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಕಾಲು ನೆಲಕ್ಕುಂಟಿದಂತೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ.

ಕಪಿಲ (ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ) ಯಾ...ರು?

ದೇವದತ್ತ ಪ...ದ್ವಿ...ನಿ?

ಕಪಿಲ ಏನಾಯ್ತು? ತಲೆ...ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ...

ದೇವದತ್ತ ಮೈ...ಎಳೆದ ಹಾಗೆ ಆಗತದೆ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ದಿವ್ಯಾಭವಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡುತ್ತ) ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ? ಏನು

ಮಾಡಿದೆ? ತಾಯಿ, ದೇವೀ, ನೀನೇ ಈಗ ನಮಗೆ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು...

ಅಯ್ಯೋ, ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಏನು ಮಾಡಲಿ ಈಗ? ದುರ್ಗೇ, ನಿನ್ನ

ಹೊರತು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ (ಆವನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಂತೆ) ಯಾಕೆ...ಅಳುತ್ತಿದ್ದಿ? ಕಪಿಲ ಏನಾಯ್ತು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನು ಹೇಳಲಿ, ದೇವದತ್ತ? ಯಾವ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೇಳಲಿ, ಕಪಿಲ? ನೀವು ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ...ಆಗ ದೇವಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟಳು...ಆದರೆ...ಆದರೆ...ನಾನು ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ... ಆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ...ದೇವೀ, ನೀನೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು! ನೀನೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು... ನಾನು...ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ! ತಲೆ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ!...ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ. ನನ್ನ ತಪ್ಪಾಯ್ತು. ಪಾತಕಿ, ನಾನು ಬದುಕುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದವಳು...ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ...

ಕಪಿಲ (ದೇವದತ್ತನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ) ತಲೆ?

ದೇವದತ್ತ (ಕಪಿಲನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ) ಅದಲು ಬದಲು?

ದೀರ್ಘ ಮೌನ. ಪದ್ಮಿನಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಪಿಲ, ದೇವದತ್ತ ಬೊಳ್ಳನೆ ನಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಪಿಲ (ನಗುತ್ತ) ತಲೆ...

ದೇವದತ್ತ ಅದಲುಬದಲು...

ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರನ್ನೆ ಪಿಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಮಿನಿ ಅವರ ನಗೆಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ತಾನೂ ನಗುತ್ತ ಅವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ ತಲೆ ಅದಲುಬದಲು!

ಕಪಿಲ ತಲೆ ಅದಲುಬದಲು...

ದೇವದತ್ತ ಎಂಥಾ ಸೌಭಾಗ್ಯ! ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸ್ನೇಹದ ಸಂಬಂಧ ಒಂದೇ ಇತ್ತು...

ಕಪಿಲ ಈಗ ಮೈಯ ಸಂಬಂಧ! ರಕ್ತದ ಸಂಬಂಧ! ಹಾಹ್ವಾ...ಪದ್ಮಿನೀ, ಎಂಥಾ ದೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ...

ದೇವದತ್ತ ಕ್ಷಮೆ? ನಾವು ನಿನ್ನ ಋಣ ಮನ್ನಿಸಬೇಕು...ಹಾಹ್ವಾಹ್ವಾ... ಅದಲುಬದಲು ತಲೆ.

ಇಬ್ಬರೂ ಕೈ ಕೈ ಹಿಡಿದು, ಪದ್ಮಿನಿಯ ಕೈಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಗರಗರ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೂವರೂ ಅದಲು...ಬದಲು
 ಕಂಚೀ ಕದಲು
 ಇವರ ಬಿಟ್ಟು
 ಇವರು ಯಾರು?
 ಹೋ ಹೋ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಸೋತು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅವಳ ಎರಡೂ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿದ್ದಲ್ಲೇ ನಗುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚಾಚುತ್ತಾರೆ.

ಕಪಿಲ ಅಬ್ಬಾ, ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯ್ತು

ಪದ್ಮಿನಿ ಸೋತೆ.

ದೇವದತ್ತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದೂ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿಮ್ಮ ಶಿರಚ್ಛೇದ ನೋಡಿ ಹೆದರಿದೆನಲ್ಲ...ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇಮ್ಮಡಿ ನೀವು ಎದ್ದಾಗ ಹೆದರಿದೆ! ಎದೆ ಒಡೆದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ಹೋಯ್ತು...

ದೇವದತ್ತ (ಕಪಿಲನಿಗೆ) ಈಗ ನನಗೆ ಜಗ್ಗಂತ ಮರ ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದೀತೇನು?

ಕಪಿಲ (ದೇವದತ್ತನಿಗೆ) ನನಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಡಗೈ ತಿರುಗಿಸದೆ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದೀತೇನು?

ಮತ್ತು ನಗೆ.

ಕಪಿಲ ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ನಂಬಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಒಮ್ಮೆಲೆ) ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳೋದು ಬೇಡ...

ದೇವದತ್ತ ನಮ್ಮ ಗುಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನೋದೇನೋ ನಿಜ.

ಮತ್ತು ನಗೆ.

ಕಪಿಲ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡಲಿ

ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಡತದೆ...

ದೇವದತ್ತ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಅದರೆ...

ದೇವದತ್ತ ಬೇಕಾದ ಶರ್ತು ಕಟ್ಟತೇನೆ.

ಕಪಿಲ ಅದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ದೇವದತ್ತ ಊರಿಗೆ ಹೋಗೇ ನೋಡೋಣಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾಕೆ ಚರ್ಚೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ ನಡೆಯಿರಿ. ಹೋಗೋಣ.

ಕಪಿಲ ಹೊತ್ತಾಗಿಹೋಯ್ತು.

ದೇವದತ್ತ ಈಗ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಬೇಡ..., ಏನೂ ಬೇಡ. ನೆಟ್ಟಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ.

ಕಪಿಲ ನಾನೂ ಅದೇ ಅನ್ನುವವನಿದ್ದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇಲ್ಲಿ ಆದ ಉಜ್ಜಯಿನಿನೇ ಸಾಕು. ನಡೆಯಿರಿ.

ಮೂವರೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಗೆ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಕಪಿಲ-ದೇವದತ್ತರು ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಮತ್ತೆ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಪದ್ಮಿನಿಯೂ ನಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಯವರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಡಗಿಸುವದು? ನಿಮ್ಮ ಬರೆ ಮೈ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ...

ದೇವದತ್ತ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗೋದಿಲ್ಲ, ನೀನು-ನಾನು ಏನೂ ಆಗದಿರೋ ಹಾಗೆ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ಅನ್ನೋದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ (ದಿಗಿಲು ಬಿದ್ದು) ಅಂದರೆ?

ದೇವದತ್ತ ಅಂದರೆ ಏನು? ಸವಿೂಪದಪರ ಮೈ-ಕೈ ಯಾರು ನೋಡತಾರೆ?

ಕಪಿಲ ಅದಲ್ಲ ನಾನಂದದ್ದು...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೆ ಯಾಕೋ ಆ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಅವರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗತದೋ ಅಂತ ಈಗಲೇ ಹೆದರಿಕೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ.

ದೇವದತ್ತ ನೀನೇನೂ ಹೆದರಬೇಡ. ನಾನು...

ಕಪಿಲ ಅದರೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೂ ಅವಳಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ದೇವದತ್ತ (ತಬಕ್ಕನೆ ನಿಂತು) ಏನು?

ಕಪಿಲ ಪದ್ಮಿನಿ ಈಗ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ? ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರಬೇಕು...

ದೇವದತ್ತ-ಪದ್ಮಿನಿಯರಿಂದ ಭಯ, ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳ ಉದ್ಭವ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇದೇನು ಕಪಿಲ, ಎಂಥಾ ಮಾತು ಆಡತಿ?

ಕಪಿಲ ಎಂಥಾ ಮಾತು? ನೀನು ದೇವದತ್ತನ ಹೆಂಡತಿ. ಈಗ ನನಗೆ ದೇವದತ್ತನ ಮೈ ಬುದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಛೇ...

ದೇವದತ್ತ ಮೂರ್ಖನ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ. ದೇವದತ್ತ ನಾನು.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಚಿಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲೇ ಇಂಥ ಮಾತು ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ?

ಕಪಿಲ (ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತ) ಆದರೆ ಪದ್ಮಿನಿ, ದೇವದತ್ತನ ಮೈ ನನ್ನ ಮೈ.. ದೇವದತ್ತ ಅದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತೇಯ್ದು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶಿರಸ್ಸೇ ಪುರುಷನ ಸಂಜ್ಞೆ...

ಕಪಿಲ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾರ ಹೆಂಡತಿ ಅನ್ನೋದು. ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕೈ ಇದು. ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿದ ಮೈ ಇದು. ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರೋ ಮಗು ಕೂಡ ಈ ದೇಹದ್ದೇ!

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವನ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ತೋಚದೆ, ಬೆದರಿ) ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. (ದೇವದತ್ತನ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿ) ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ದೇವದತ್ತ..

ದೇವದತ್ತ ಹೆದರಬೇಡ. ಅವನು ಅಜ್ಞಾನಿ...ಅದಕ್ಕೇ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತಾಡ ತಿದ್ದಾನೆ. (ಕಪಿಲನಿಗೆ) ಅವಳು ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದದ್ದು ದೇವದತ್ತನ ಮೈಯನ್ನಲ್ಲ. ದೇವದತ್ತನನ್ನು!

ಕಪಿಲ ಹಾಗಾದರೆ ದೇವದತ್ತನ ಮೈ ಇರುವ ನಾನೇ ದೇವದತ್ತ!

ದೇವದತ್ತ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮನಗಾಣಿಕೆ. ಅಂಗವಸ್ತ್ರ ಉತ್ತಮಾಂಗ ಶಿರ.

ಆ ಉತ್ತಮಾಂಗ ಇದ್ದ ನಾನೇ ದೇವದತ್ತ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಚನ ಇದು...
 ಕಪಿಲ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ತೋರಿಸಿ ಏನು ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹೊರಳಿಸ
 ಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಡ! ಈ ಮೈ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ
 ಯಾದದ್ದೂ ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ. ಯಾವ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಅವಳು ದೇವದತ್ತನ
 ಹೆಂಡತಿಯಾದಳೋ ಅದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ನಾನು ದೇವದತ್ತ !

ದೇವದತ್ತ (ಹಂಗಿಸಿ ನಕ್ಕು) ನೋಡು, ಪದ್ಮಿನಿ, ಇವ ದೇವದತ್ತ ಅಂತ...ಆದರೆ
 ಅದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸತಾನೆ. ದೇವದತ್ತ ಹಾಗೆ
 ಎಂದಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದನೇನು?

ಕಪಿಲ ನೀನು ಬೇಕಾದದ್ದೆನ್ನು. ನಡೆ, ಪದ್ಮಿನಿ...

ಆವಳತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದೇವದತ್ತ ನಡುವೆ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ ಹಾಂ! ಹಾಂ!

ಪದ್ಮಿನಿ ನಡೆ, ದೇವದತ್ತ. ಈ ಹುಂಬನ ಜೊತೆ ಜಗಳಾಡೋದಕ್ಕಿಂತ ಇಲ್ಲಿಂದ
 ಹೋಗಿಯೇಬಿಡೋಣ.

ದೇವದತ್ತ ನಡೆ.

ಕಪಿಲ (ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಬಂದು) ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಂಡು ಎಲ್ಲಿ
 ಹೋಗತಿಯೋ ಗೆಳೆಯಾ?

ದೇವದತ್ತ ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಸರೀತಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ?

ಕಪಿಲ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಬಂದವ ನೀನು !

ದೇವದತ್ತ (ಕಪಿಲನನ್ನು ಬಲದಿಂದ ಬದಿಗೆ ದೂಡಿ) ಬದಿಗೆ ಸರಿ ಅಂದೆನಲ್ಲ !

ಕಪಿಲ (ವಿಜಯದಿಂದ ಕೂಗಿ) ನೋಡಿದೆ, ಪದ್ಮಿನಿ? ಶಕ್ತಿಪ್ರಯೋಗ!...

ದೇವದತ್ತ ಹೀಗೆಂದಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದನೇನು? ಇದು ಕಪಿಲನ ಗುಣ...

ಅವನ ಶಕ್ತಿ. ಈಗಲಾದರೂ ನೋಡು...

ದೇವದತ್ತ ನಡೆ, ಪದ್ಮಿನಿ...

ಕಪಿಲ ಹೋಗು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಾನು
 ಸುಮ್ಮನೆ ನಿರತೇನೆ ಅಂತ ತಿಳಿದೆಯೇನು? ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ
 ತೀರಿ? ಧರ್ಮಪುರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲೇನು? ಸರಿ. ನಾನೂ ಬರೋದೂ ಅಲ್ಲೇ.

ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣತ. ಊರಿನ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಹಾಗೆ
ಗದ್ದಲ ಎಬ್ಬಿಸತೇನೋ ಇಲ್ಲೋ ನೋಡು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಬನ್ನಿರಿ. ಅವನು ಬೇಕಾದದ್ದು ಚೀರಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ದೇವದತ್ತ (ನಿಂತು) ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲೇ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಇದು
ನಾಚಿಕೆಗೇಡಾಗತದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅವನ ಮಾತು ಯಾರು ಕೇಳತಾರೆ? ಎಲ್ಲವರೂ ಮುಖ ನೋಡಿ
ನೀವೇ ದೇವದತ್ತ ಅನ್ನತಾರೆ.

ಕಪಿಲ ಕಪಿಲನ ಮೈ ಜನಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೇನು? ನೂರಾರು ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ
ದ್ದಾರೆ. ನಂಬತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಿಯೇಬಿಡೋಣ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಬೇಡಿಕೊಂಡು) ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡತಿ? ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ
ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಆತಿಥ್ಯ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡೋದು ಸರಿ ಏನು?

ಕಪಿಲ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿತದೆ ನನಗೆ. ನಿನಗೆ ದೇವದತ್ತನ ಬುದ್ಧಿವಂತ ತಲೆ
ಬೇಕು. ಕಪಿಲನ ಶಕ್ತಿವಂತ ಮೈ ಬೇಕು...

ಪದ್ಮಿನಿ ಸುಮ್ಮನಿರು, ದುಷ್ಟ! ಬಾಯಿ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿ !

ದೇವದತ್ತ (ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ) ಶಕ್ತಿವಂತ ಮೈ ಬಯಸಿ ಅವಳೇನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡ
ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಗಂಡು-ಮೈ ನೋಡಿ ಹುಗಸಿಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಎನಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪೇನೂ
ಇಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಅದರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡನ ಮೈ ಬಿಟ್ಟು ಕಪಿಲನ ಮೈಯ
ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪೇ !

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಯ್ಯೋ, ಈ ಒರಟನ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಾದರೂ ಹೇಗೆ?
ನಡೆಯಿರಿ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗೋಣ...ಊರು ಬೇಡ, ಕಾಡಿಗೆ...

ಕಪಿಲ ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕೋದೊಂದೇ ಉಪಾಯ ! ಕಪಿಲನ ಹಿಂಸೆಗೆ
ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡೋ ಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಹೊಸ ತರ್ಕ ಹಾಕಿ) ನಾನು ನಿನಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆ ಋಣಕ್ಕಾಗಿ
ಆದರೂ...

ಕಪಿಲ ನನಗೆ ಜೀವದಾನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನೀನು ವಿಧವೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ
ಋಣ ಏನಿದೆ? Tri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri ಅದರ ಬದಲಾಗಿ

ನಿನ್ನನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಯ್ಯೋ!

ದೇವದತ್ತ ಈ ಜಗಳ ಹೀಗೆ ತೀರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಕಪಿಲ...

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತಾ ಅನ್ನು.

ದೇವದತ್ತ ಯಾರೂ ಇರಲಿ. ನಾವು ಜಗಳಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀರೋದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಹೇಗೆ ತೀರೀತು? ಮದುವೆ ಬರ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಾತಾಗಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪದ್ಮಿನಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನಿಸಿದ್ದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಗಾದೀತು?

ದೇವದತ್ತ ಹಾಗಾದರೆ ಏನು...ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತರ ಆದರೂ ಏನು?

ಮೂವರು ನಿಂತಲ್ಲೇ ಮೂರ್ತಿವತ್ತಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಗವತ ಏನು? ಈ ಮೂವರು ಹತಭಾಗಿಗಳ ಬಾಳನ್ನೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗುವ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವಾದರೂ ಏನು? ಅವರ ವಿಧಿ ಒಗಟಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೇ? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಸಿಕ ಸಮಾಜದ ಕೊರಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ-ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡುವದು ರಸಿಕತೆಯ ಅವಮಾನವಾದೀತೇ? ಗಹನವಾದ ಸ್ತುತ್ಸ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಾವಕಾಶ ವಾಗಿ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿದೆ. ಹೋಗಿ, ಚಹ ಕುಡಿದು, ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸಿದ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಂದರಿಸೋಣ.

ಇಬ್ಬರು ಪಡದೆಯವರು ಬಂದು ಕಪಿಲ-ದೇವದತ್ತ-ಪದ್ಮಿನಿಯರ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಳಿಯ ಪಡದೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತ, ಮೇಳದವರು ರಂಗಭೂಮಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ಚಹಾಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಉತ್ತರಾರ್ಧ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪದ್ಮಿನಿ-ದೇವದತ್ತ-ಕಪಿಲರೆದುರಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಬಿಳಿಯ ಪಡದೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ ಕೊನೆಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ಮೂರ್ತಿವತ್ತಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಗವತ ಏನು? ಈ ಮೂವರು ಹತಭಾಗಿಗಳ ಬಾಳನ್ನೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗುವ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವಾದರೂ ಏನು? ಅವರ ವಿಧಿ ಒಗಟಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೇ? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಸಿಕ-ಸಮಾಜದ ಕೊರಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ-ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಬೀಳ್ಕೊಡುವದು ರಸಿಕತೆಯ ಅವಮಾನವಾದೀತೇ? ಪುರಾತನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕರಾಜನಿಗೆ ಮೇತಾಳ ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಆ ಅರಸು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವೂ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ತಟ್ಟನೆ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತನು. ಆದರೆ ಅವನ ತರ್ಕಶುದ್ಧ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿತವಾದೀತೇ?

ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ ಬುಡೆಯಲ್ಲಲ್ಲಾಡಿ ।
 ನಾಲಿಗೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟ ಮುಂಬರುವ ಕಾಲ ।
 ಒದಬೇಕು ಬ್ರಹ್ಮ ಕರುಳ ಗಂಟನು ಬಿಡಿಸಿ ।
 ಬೇರೆಯಾಗಿಸಿಯೆ ಬರೆದಿಟ್ಟ ಭಾಳ ॥
 ಬಿಚ್ಚಬೇಕು ಮೆದುಳ ಸಂಬಂಧವನೆ ತೊರೆದ !
 ಅಂಗೈಯ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದಿಟ್ಟ ಚಾಲ !
 ಅಳಿಯಬೇಕು ನರಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತಿಹ ॥
 ಸುಪ್ತ ಕೊಳ್ಳದ ಗುಪ್ತ ಒಡಲಿನ ಆಳ ॥

ಹೌದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದೇ ಒಳಿತು.

ನಮ್ಮ ಮೂವರು ಹತಭಾಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನರಸುತ್ತ ಒರ್ವ ಜ್ಞಾನಿ ತಪಿಸ್ವಿಯೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಆ ತಪಸ್ವಿ... ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನಿತ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೆನೆದೋ ಏನೋ...ಅದೇ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟನು : (ಗಂಭೀರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಘೋಷಿಸುತ್ತ) 'ವೃಕ್ಷ

ಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ಸು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವ
ದತ್ತನ ತಲೆ ಇದ್ದವನೇ ದೇವದತ್ತ. ಪದ್ಮಿನಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಸರಿ.

ಗುಂಪಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಮೂವರಿಗೂ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಜೀವ ಬರುತ್ತದೆ. ದೇವದತ್ತ
ಪದ್ಮಿನಿ ಆನಂದದಿಂದ ಚೀಚಾರ ಕೊಟ್ಟು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.
ಕಪಿಲ ಎದೆಯೊಡೆದವನಂತೆ ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಪದ್ಮಿನಿಯನ್ನು ಬರಸೆಳೆದು) ನನ್ನ ಪದ್ಮಿನೀ...ನೆಚ್ಚಿನ ಪದ್ಮಿನೀ...
ಪದ್ಮಿನಿ ನನ್ನ ದೇವರು...ನನ್ನ ಆರಸ...

ದೇವದತ್ತ ನನ್ನ ಮಿಂಚು...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ಜ್ಯೋತಿ...

ದೇವದತ್ತ ನನ್ನ ಆಂಗೈ ಹೂವು...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನ್ನ ಸುಂದರಾಂಗ ಗಂಧರ್ವ...ನನ್ನ ಉಜ್ವಲ ಮುಖದ ಇಂದ್ರ...

ದೇವದತ್ತ ನನ್ನ ಶಚಿ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವನ ಭುಜಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ) ನಡೆ
ಯಿರಿ, ಹೋಗೋಣ. ಬೇಗ ಹೋಗೋಣ. ಮದುವಾದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ.
ಹುಲುಸಾದ ಹುಲ್ಲು ಉಯ್ಯಾಲೆ ಆಡಿಸುವಲ್ಲಿ.

ದೇವದತ್ತ ಹೌದು. ವಟುವೃಕ್ಷದ ಚಪ್ಪರ ಇದ್ದಲ್ಲಿ. ನಾಲ್ಕೂ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ರೆಂಬೆ
ತೂಗುಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಂಥ ವಿಶಾಲ ವಕ್ಷಸ್ಥಲ! ಅದೇ ನನಗೆ ಚಪ್ಪರ.

ದೇವದತ್ತ ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಪದ್ಮಿನಿ...ನೀನೇ ನನ್ನ ಉಯ್ಯಾಲೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನನ್ನ ದೇವದತ್ತ ಹೊಸ ದೇಹದ ಆಭರಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾ
ನಲ್ಲ ಮದುಮಗನ ಹಾಗೆ...

ದೇವದತ್ತ (ಪೌರುಷದಿಂದ ನಕ್ಕು) ಮದುಮಗಳು ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾ
ಕೆ ಈ ಆಭರಣ?

ಪದ್ಮಿನಿ (ತವಕದಿಂದ) ನಡೆಯಿರಿ. (ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಿಂತು) ಒಂದು ನಿಮಿಷ.
(ಕಪಿಲನ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿ) ನೊಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ಕಪಿಲ. ಮತ್ತೆ ಭೆಟ್ಟಿ
ಯಾಗತೀ ತಾನೆ Sri (ಕಪಿಲನೊಡನೆ) ಹೋಗಿ ದತ್ತನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಹಾಗೆ) ನಾನು

ದೇವದತ್ತನ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗೋದು ನನ್ನ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೋದರೂ ನಿನ್ನ ಮೈಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ ಅನ್ನೋದರ ನನ ಪಾದರೂ ನಿನಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೊಡಲಿ. (ಪ್ರಕಾಶ) ಬರತೇನೆ.

ಮರಳಿ ದೇವದತ್ತನ ಹತ್ತಿರ ಓಡುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ ಬರತೇನೆ, ಕಪಿಲ.

ಇಬ್ಬರೂ ನಗುತ್ತ, ಕೆಲೆಯುತ್ತ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಮೈಗೆ ಮೈ ತಿಕ್ಕುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಪಿಲ ನಿಂತಲ್ಲೇ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಮೌನ.

ಭಾಗವತ ಕಪಿಲ...ಕಪಿಲ. (ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.) ಕಪಿಲ... ದುಃಖಪಡಬೇಡ ...

ವಿಧಿವಿಲಾಸ ಏನು ಎಂಥದ್ದು...

ಕಪಿಲ (ಎಚ್ಚತ್ತು) ಕಪಿಲ? ಯಾರು? ನಾನು? ಯಾಕೆ? ನಾನು ಯಾಕೆ ಕಪಿಲ?

ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಹೀಗೆ ದಾರಿ ಕವಲಾಯ್ತು. ಕಪಿಲ...ವನವಾಸದ ದಾರಿ ಹಿಡಿದ. ಕಾಡು ಸೇರಿದವ ತಿರುಗಿ ಎಂದೂ ಧರ್ಮಪುರದತ್ತ ಹಾಯಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಯಾವ ಊರಿನ ಗಾಳಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದೇವದತ್ತ-ಪದ್ಮಿನಿ ಧರ್ಮ ಪುರಕ್ಕೆ ಮರಳಿದರು. ಸಂಸಾರದ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಬಂದು ಕೂಡುತ್ತಾಳೆ, ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಯುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾಳೆ. ದೇವದತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗೊಂಬೆಗಳು...ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳೇ ಈ ಗೊಂಬೆಗಳ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಹುದು. ಅವು ಗಂಡೋ ಹೆಣ್ಣೋ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅವುಗಳ ವೇಷಭೂಷಣ. ಪದ್ಮಿನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ ಏ...

ಪದ್ಮಿನಿ (ಹಾಹಾರಿ) ಹಾ! (ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ) ಇದೇನು ಅಂದರೆ. ಹೆದರಿಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನೋಡಿ, ಸೂಜಿ ಚುಚ್ಚಿ ರಕ್ತ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು.

ದೇವದತ್ತ ತ್ವ ತ್ವ ತ್ವ ! ಪಾಪ ! ರಕ್ತ ಬಂತೇನು ? ಹಾಗಾದರೆ ಬೆರಳು
ನನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿಡು, ಚೀಪತೇನೆ.

ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನೂ ಬೇಡ. ನಾನೇ 'ಚೀಪಿಕೋತೇನೆ. (ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ,
ಕಣ್ಣುರಳಿಸಿ) ಅಯ್ಯೋ, ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಗೊಂಬೆ! ಯಾರವಿವು ?
ದೇವದತ್ತ ಯಾರವು ? ನಮ್ಮ ವೇ! ಅತಿಥಿ ಬರತಿದ್ದಾನಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಆಡಲಿಕ್ಕೆ
ಸಂಗಡಿಗರು ಬೇಡೇನು ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಇಸ್ಸಿ, ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ? ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು...

ದೇವದತ್ತ ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಿದ್ದರೇನು. ಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಇಂಥ ಗೊಂಬೆ ಎಲ್ಲಿ
ಸಿಗತವೆ ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಅದೂ ಹೌದು. ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿವೆ. (ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು
ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಳೆದು) ಜೀವಂತ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣತವೆ. ಹೊಳೆಯುವ
ಕಣ್ಣು, ತೆಳುವಾದ ಗಲ್ಲ, (ಅವನ್ನು ಮುದ್ದಿಡುತ್ತ) ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಜಾತ್ರೆ,
ಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯ್ತು ಹೇಳಿರಿ. ನನ್ನನ್ನಂತೂ ಇಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ
ಬಿಟ್ಟಿರಿ...

ದೇವದತ್ತ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೇನು ಒಯ್ಯೋದು ? ನೀನು ಒತ್ತಾಯ
ಮಾಡಿದೆ...ಮಾಡಿದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮುರಿಯಬಾರದು ಅಂದೆ ಅಂತ ಹೋದೆ;
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಹೋಗತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಭಾರಿ ಮೋಜಾಯ್ತು.
ಒಂದು ಕಡೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ನಡೆದಿತ್ತು. ಕಾಮರೂಪದ ಜಟ್ಟಿ ಒಬ್ಬವ
ಬಂದಿದ್ದ. ಎದುರು ನಿಂತವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಡವಿಹಾಕಿದ್ದ....ತೊಡೆಗೆ ಸೆಡ್ಡು
ಹೊಡೆದು ಹೊಡೆದು ಅಹ್ವಾನ ಕೊಡತಿದ್ದ. ನನಗೆ ಏನಾಯ್ತೋ ಏನೋ.
ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಬಟ್ಟೆ ಕಳಚಿ, ಅವನ ಸಂಗಾತಿ ಕೊಟ್ಟ ಚಣ್ಣ ಹಾಕಿ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಬಿಟ್ಟೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮುದ್ದಿಡುತ್ತ) ಹೌದು ?

ದೇವದತ್ತ ಹೂಂ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಆದರೆ ನೀವು ಜನ್ಮ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಅದ್ದು.

ದೇವದತ್ತ ಏನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭೂತಸಂಚಾರ ಆದ ಹಾಗೆ ಆಗಿತ್ತು.
 ಮೂರೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ನೆಲಸಮಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ.
 ಪದ್ಮಿನಿ (ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಕ್ಕು) ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದರೆ
 ಏನೆಂದಾರು?

ದೇವದತ್ತ ನನ್ನ ಗುರ್ತಿನವರಿಗೆಲ್ಲ ಅದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ.
 ಪದ್ಮಿನಿ (ನಕ್ಕು ಅವನ ಭುಜಗಳನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತ) ಮೊನ್ನೆ ಗರಡಿಮನೆಯಲ್ಲಿ
 ಕತ್ತಿಯ ವರಸೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪಟುವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದಿರಿ. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಕಠೆ.
 ಅತಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ...ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟೀತು.

ದೇವದತ್ತ ನಾನು ಬರಿವೈಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗಲೂ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯ ಬರಲಿಲ್ಲ.
 ಒಬ್ಬನಂತೂ 'ಏನಪ್ಪ? ಈ ವಿದ್ಯೆ ಕಪಿಲನಿಂದ ಕಲಿತೆ ಏನು?' ಅಂದ.
 ಪದ್ಮಿನಿ ಕಪಿಲ ಕಲಿಸಿದ್ದೇನೋ ನಿಜ.

ಇಬ್ಬರೂ ನಗುತ್ತಾರೆ.

ದೇವದತ್ತ ನೋಡು, ಪದ್ಮಿನಿ. ಕುಸ್ತಿ, ಕತ್ತಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ
 ಆಡುವ ಆಟ ಅಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೈ ಮಾತ್ರ ಮೆದುಳಿಗೆ
 ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಮಾಡಿಬಿಡತದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಮೈ...ಅಪ್ರತಿಮ ಮೆದುಳು...ಅಪ್ರತಿಮ ದೇವದತ್ತ.
 ದೇವದತ್ತ ಈ ಜಾತ್ರೆಯ ನೆವದಿಂದ ಇಪ್ಪು ದಿನ ನಿದ್ದೇನೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಣಗಾಡಿದೆ
 ನಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೂ ದಣುವಾಗಿಲ್ಲ. ನೋಡು! (ಜಿಗಿದದ್ದು) ನಡೆ. ಚಕ್ಕಡಿ ಕಟ್ಟಿ
 ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ ಏರಿ, ಓಡಿ, ಕುಣಿದು, ಈಸಿ
 ಬರೋಣ ಅನಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅಣಕಿಸಿ) ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ?
 ದೇವದತ್ತ ನಿನಗೆ ಓಡು, ಕುಣಿ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಅಲ್ಲೇ ಕೂತು ಸುತ್ತಲಿನ
 ವನಶ್ರೀ ನೋಡು. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮಗ ಬರಲಿ...ನಿನಗೂ ಈಸು
 ಕಲಿಸತೇನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಮಗ, ಮಗ ಅನ್ನತೀರಿ. ಮಗಳಾದರೆ ಏನು ಮಾಡತೀರಿ?
 ದೇವದತ್ತ ನಿನ್ನಂಥ ಮಗಳಾದರೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಡಿಯೇ ಕಲಿಸತೇನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಕ್ಕು) ಓಹೋ, ಆಗಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ
ತಯಾರ್! (ತಡೆದು) ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲೇನು?

ದೇವದತ್ತ ಏನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ನೀವು ಮೈಗೆ... ಈ ಚಂದನದ ಎಣ್ಣೆ ಯಾಕೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತೀರಿ?

ದೇವದತ್ತ ನನಗೆ ಅದರ ವಾಸನೆ ಸೇರತದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ...

ದೇವದತ್ತ ಆದರೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಹಿಂಬರಿಯುತ್ತ) ನೀವು... ಅದನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು
ನಿಮ್ಮ ಮೈಗೆ ಒಂದು ಗಂಧ ಬರತ್ತಿತ್ತಲ್ಲ.... ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗಂಧ....ಗಂಡು
ವಾಸನೆ... ಅದು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ದೇವದತ್ತ (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಆದರೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಎಣ್ಣೆ
ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನಲ್ಲ!

ಪದ್ಮಿನಿ ಅದಲ್ಲ ನಾನನ್ನೋದ. ಆದರೆ...ನಾವು ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಗೆ
ಹೋಗಿ ಬಂದ ನಂತರ... ನಿಮ್ಮ ಮೈಗೆ ಇತ್ತು ಆ ಗಂಡು-ವಾಸನೆ....

ದೇವದತ್ತ ಅಂದರೆ ಕಪಿಲನ ಮೈಗೆ ಬರತ್ತಿತ್ತಲ್ಲ ಆ ಬೆವರಿನ ವಾಸನೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸ್ತಬ್ಧಳಾಗಿ, ನಕ್ಕು) ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿರಿ ಆ ಮಾತು.
ನಡೆಯಿರಿ, ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ತಡ ಮಾಡೋದು ಬೇಡ.

ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮೌನ. ಗೊಂಬೆಗಳು ಮಾತಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಆಂತೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಎಂಥಾದ್ದೂ ಸಿಗತದೋ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ
ಪುಣ್ಯ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಪುಣ್ಯ ಏನು? ನಮ್ಮಂಥ ಗೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಅರಮನೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
ಅರಮನೆ!

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಮ್ಮ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ರಾಜಕುಮಾರರು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು!

ಗೊಂಬೆ ೧ ಚಾತ್ರಯಲಿ ಹೋಗಿಬರೋ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನೋಡಿ
ಹೇಗೆ ಹೊಳೆತ್ತಿದ್ದವು.... ಧಳಧಳ.

ಹಯವದನ

೬೯

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅವರ ತಾಯಂದಿರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರತಿತ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಮೂಗು ಮುರೀತಿದ್ದರು ಆ ಚಾಂಡಾಲ ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ:

‘ತುಟ್ಟಿ ! ಬಹಳ ತುಟ್ಟಿ !’

ಗೊಂಬೆ ೨ ತುಟ್ಟಿ ಅಂತೆ. ನಮ್ಮಂಥವರೇನು ಮೂರು ಕವಡಿಗೆ ಸಿಗತಾರೇನು?

ಗೊಂಬೆ ೧ ರಾಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಯೋಗ್ಯ ನಾವು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಪ್ರತಿದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ಒರಸಬೇಕು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಜರಿಯ ಬಟ್ಟೆ ತೊಡಿಸಬೇಕು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಹೊಲಿಸಬೇಕು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ನೋವಾಗದ ಹಾಗೆ ಎತ್ತಿ, ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ನಾಗೊಂದಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಗೊಂಬೆಗಾರನಿಗೆ ತಲೆಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾರತಿದ್ದನೇನು?

ಗೊಂಬೆ ೧ ಮಾರೋ ವೊದಲು ಈ ಗಂಡಸಿನ ಕೈಯಾದರೂ ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು...

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೂಂ...ಮರದ ಕೈ ಅವು... ಮರದ ಕೈ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅವನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ರಟ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ನೊಯ್ಯತಿವೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕವನು ಇವನಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಓಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿ, ಮುದ್ದಿಡುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ ಗೊಂಬೆ, ಗೊಂಬೆ, ನಿಮ್ಮ ರಾಜಪುತ್ರ ಬಂದ! ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿ !

ಗೊಂಬೆ ೧ (ನೋವಾದಂತೆ) ಅಯ್ಯೋ, ಒರಟ...ಒರಟ.

ಗೊಂಬೆ ೨ (ನೋವಾದಂತೆ) ಕುರುಬ... ಶುದ್ಧ ಕುರುಬ.

ದೇವದತ್ತ (ಭಾಗವತರತ್ತ ಓಡಿ) ತೆಗೊಳ್ಳಿರಿ ಭಾಗವತರೆ, ಮಿಠಾಯಿ, ಫೇಡೆ.

ನಾಳೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಔತಣ ಇದೆ, ಬರಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು.

ಭಾಗವತ ಯಾಕೆ? ಏನಾಯ್ತು?

ದೇವದತ್ತ ಏನಾಯ್ತು? ನೀವು ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿಲ್ಲೇನು? ನನಗೆ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದ.

ರತ್ನ ದಂಪತಿಗಳು ಗುಣಗುಣಿಹೊಲವೆಂದೂ, ಶುಗ್ಗ ಹೋಯ್ತು!

ಎರಡು ಲೇಝಾಮಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ, ಕೋಲಾಟದ ಕುಣಿತ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹೋಗು ತ್ತಾನೆ. ವಸನ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿತೇನು ಆ ಮರಿ ಶನಿ?

ಗೊಂಬೆ ೨ ಇರಬೇಕು. ದೇವರೇ ! ಜೀವ ತಿನ್ನತದೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ದಿನ ಇಡೀ ಅಳೋದೇ ಕೆಲಸ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹೊಲಸುಮಾಡೋದೇ ಕೆಲಸ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಏನು ಬಂತು ನಮಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ! ದೇವರನ್ನು ನಂಬೋದೇ ತಪ್ಪು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನಂಬೋದೇ ತಪ್ಪು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ನಮ್ಮ ದೇ ತಪ್ಪು, ಅವಳು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ದಿನಾಲು ಒಂದು ಮಗು ಕಾಣತಿದ್ದಾಳೆ ಅಂದಾಗಲೇ ಸಂಶಯ ಬರಬೇಕಿತ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆ ದಿನಾ ದಿನಾ ಉಬ್ಬತದೆ ಅನ್ನೋದನ್ನು ನಾವು ಲಕ್ಷಕ್ಕೇ ತರಲಿಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಆಗಲೇ ಸಂಶಯ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಮ್ಮ ದೇನು ತಪ್ಪು? ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗುಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿ ದ್ದಾಳೆ. ಅಂತ ನಮಗಾದರೂ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು?

ಗೊಂಬೆ ೧ ...ಉಬ್ಬಿಯೇ ಉಬ್ಬಿದಳು ! ಉಬ್ಬಿಯೇ ಉಬ್ಬಿದಳು; ಯಾರೋ ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಊದಿದ ಹಾಗೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಎಷ್ಟು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣತಿದ್ದಳು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಗಂಡನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಿಷಿ....

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಕಿಲಕಿಲ ನಕ್ಕು) ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು 'ಹೇಗೆ ಒದೀತಿದ್ದಾನೆ ರಾಜಪುತ್ರ' ಅನ್ನತಿದ್ದ.

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಗಂಭೀರ) ಆಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಪೆಚ್ಚಾಗಿ) ಆಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಆಮೇಲೆ ಬಂತಲ್ಲ ಈ ಪಿಶಾಚಿ ಪಿಂಡ...

ಗೊಂಬೆ ೨ ಈ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅದಕ್ಕೆ ಸದಿಯಾದ ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಕೊಡಕಿಂಗ್ಲರಿ

ಗೊಂಬೆ ೨ ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಮುದ್ದಾಟ ಅದಕ್ಕೇ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಛಿಃ

ಗೊಂಬೆ ೨ ವ್ಯಾಕ್.

ಪದ್ಮಿನಿ, ದೇವದತ್ತ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಗು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಗುವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ, ನಗುತ್ತ ಕೆಲೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾವಭಾವದಿಂದ ಮಾತ್ರ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ನನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಜೇಡರ ಬಲೆ ಬಂದಿದೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಮೊನ್ನೆ ಇಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಕಾಲ್ಪೆರಳು ತಿಂದು ಹೋಯ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೧ ನಿನ್ನೆ ಜಿರಳೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಕೊರೀತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಆರು ತಿಂಗಳಾಯ್ತು... ಒಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೂಸಿಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಆರು ತಿಂಗಳಾಯ್ತು....ಧೂಳ ಕೂಡ ಒರೆಸಿಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೇ ಈ ಗತಿ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏನಾಗಬೇಕು?

ಪದ್ಮಿನಿ, ದೇವದತ್ತ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಕೇಳಿರಿ.

ದೇವದತ್ತ ಏನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಈ ಸಲ ಆದರೂ ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು.

ದೇವದತ್ತ ಯಾವುದಕ್ಕೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಒಂದು ದಿನ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ.

ದೇವದತ್ತ ಮತ್ತು ಮಗು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗೋಣ.

ದೇವದತ್ತ ಈ ಚಳಿ-ಗಾಳಿ ಇದ್ದಾಗ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನು ಚಳಿ? ದೊಡ್ಡವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟು ಯಾಕೆ ಹೆದರಬೇಕು?

ನಾನು ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಓಡಾಡೇ ಬೆಳೆದೆ. ಏನಾಯ್ತು?

ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿದ್ದೇನಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಬೇಡ. ಸುಮ್ಮನೆ ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ಶ್ರಮ. ಮಗುವಿಗೂ ಕಷ್ಟ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನು ಶ್ರಮ? ಶ್ರಮ, ನೀವೇನು ಹೀಗೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಇಡೀ

ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ! ಹೊರಗೆ ಹೋಗೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಸು, ಅಟ್ಟ, ಓಟ್ಟ
ಎಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ದೇವದತ್ತ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪದ್ಮಿನಿ. ನನ್ನ ಕೆಲಸ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೌದು. ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ದಿನ ಹುಚ್ಚಿತ್ತು. ಹೊಸಹುರುಪು! ಕುಸ್ತಿ, ಕತ್ತಿ,
ಈಸು! ಸರಿ! ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಹಾಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಾಗತದೆ? ನಿತ್ಯದ ಜೀವನ,
ಅಭ್ಯಾಸ, ವಾಚನ, ನಡೆಯಬೇಕಲ್ಲ?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸಿಡುಕಿನಿಂದ) ಏನೋ !

ತಲೆ ತಿರುವುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಪದ್ಮಿನಿ...

ಅವಳ ಹೆಗಲ ಸುತ್ತ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ಬೆಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ.

ಯಾಕೆ ಬೆಚ್ಚಿದೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನಿಲ್ಲ, ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾಕೋ ಚಳಿ ಓಡಿದಹಾಗಾಯ್ತು.

ಅವನ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಅವಳ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸಪ್ತ ಗಾಗುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ (ಕೈ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು) ಧರ್ಮಸಿಂಧುವಿನ ಪ್ರತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅದು
ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಆ ಗೊಂಬೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನೆನಪು. ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು.
ನೋಡಿರಿ.

ದೇವದತ್ತ ಗೊಂಬೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಗೊಂಬೆ ೧ನ್ನು ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿ, ಒಂದು
ಪುಸ್ತಕ ಎತ್ತಿದಂತೆ ನಟಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಗೊಂಬೆ ೧ ನಡುಗುತ್ತದೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಯಾಕೆ ಬೆಚ್ಚಿದೆ?

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅವ ಮುಟ್ಟಿದ, ಒಮ್ಮೆಲೆ...(ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.)

ಗೊಂಬೆ ೨ ಏನು? Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಪಯವದನ

೭೩

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅವನ ಕೈ ! ನಮ್ಮನ್ನು ಪೇಟೆಯಿಂದ ತಂದಾಗ ಎಷ್ಟು ಒರಟಾಗಿ ಇತ್ತಲ್ಲ. ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ...ಹೆಣ್ಣು-ಕೈಯ ಹಾಗೆ ಮೆದು ವಾಗಿತ್ತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೌದು. ನಾನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಏನು?

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅವನ ಮೈ. ಹೇಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ನಾಯುಗಳು ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಹೂಂ, ಈಗಲ್ಲ ಆ ಸ್ನಾಯು ಸಡಿಲಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾವೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟೆನೂ. ಅದೂ ಉಬ್ಬತದೋ ಏನೋ.

ಎರಡೂ ಗೊಂಬೆಗಳು ನಗುತ್ತವೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಹಿಡಿದು, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬಿದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ) ಉಬ್ಬಿ...

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಹಾಗೆಯೇ, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಬ್ಬಿದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ) ಉಬ್ಬಿ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಇನ್ನೂ ಉಬ್ಬಿ...

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೆಂಗಸಾದರೆ ಮಗು !

ಗೊಂಬೆ ೧ ಗಂಡಸಾದರೆ?

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಹೊಟ್ಟೆ ಸ್ಪೋಟವಾದಂತೆ ನಟಿಸಿ) ಥಫೋಲ್...

ಎರಡೂ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುತ್ತವೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಮಗುವನ್ನು ಮಲಗಿಸುತ್ತ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ)

ಬಂದಾನೋ ಸವಾರ

ಯಾವೂರಿನ ಸರದಾರ?

ರತ್ನದ ಕುಚ್ಚಿನ ಪಾವುಡ

ಕೊರಳಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಮುತ್ತಿನ ಹಿಡಿಕೆಯ ಕತ್ತಿ
 ಸೊಕ್ಕಿನ ಮುಷ್ಟಿಯಲೆತ್ತಿ
 ಬಿಳಿಯ ಅಂಗಿಯ ವೀರ
 ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ

ಹರಡಿ ಪಶ್ಚಿಮದಾಕಾಶಕ್ಕೆ
 ಕಡಲಿನ ತೆರಗಳ ಆಯಾಲ
 ಬಂದಾನೋ ಸವಾರ
 ಯಾವೂರಿನ ಸರದಾರ?

ನಿದ್ದೆ ಮಾಡೋ ಕಂದ
 ಕನಸು ಕಾಣೋ ಚಂದ
 ಬಂದ ಬಂದ ಸರದಾರ
 ದೂರದೂರಿನ ವೀರ.

ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ಲಿಗೆ
 ಯಾಕೆ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪು?
 ಕಣ್ಣಲ್ಲೆರಡೂ ಕಲ್ಲ ಹರಳು
 ಮೈ ತಂಪು ತಂಪು.

ಬಿಳಿಯ ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ
 ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳ ಹಾರಿ
 ತುಳಿಯುತ್ತದೊ ದಾರಿ
 ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ ದಾರಿ.

ಹಾಡಿನ ಅರ್ಥದಲ್ಲೇ ದೇವದತ್ತ ಬಂದು ಅವಳ ಬದಿಗೇ ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕ ಓದು
 ವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರ ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಡಿನ
 ಕೊನೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ನಿದ್ರಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮೌನ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಏನು?

ಗೊಂಬೆ ೧ ನೋಡು

ಗೊಂಬೆ ೨ ಏನು?

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅವಳ ಕಣ್ಣೆ ವೆಯ ಹಿಂದೆ ನೋಡು. ಕನಸು!

ಗೊಂಬೆ ೨ ನನಗೇನೂ ಕಾಣೋದಿಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಇನ್ನೂ ಮಬ್ಬು...ಪೂರಾ ಆರಂಭಿಸಿಲ್ಲ. ನೋಡು...

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ) ಹೂಂ. ಹೂಂ.

ಎರಡೂ ಅವಳನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಯಾರೋ ಗಂಡಸು!

ಗೊಂಬೆ ೨ ಆದರೆ ಗಂಡ ಅಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬವ ಯಾರೋ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಿನ್ನ ಅವಳ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದವನೇ ಏನು?

ಗೊಂಬೆ ೧ ಹೂಂ. ಅವನೇ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮುಖ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೂಂ. ಈ ಹೊತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣತಾ ಇದೆ. ಒರಟು ಮುಖ,
ಮೆತ್ತಗಿನ ಮೈ. ಕಪ್ಪು ಮುಖ, ಬಿಳುಪು ಮೈ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಯಾರದು? ಯಾರಿರಬಹುದು?

ಗೊಂಬೆ ೨ ಮಸುಕಾಯ್ತು...ಮುಖ ನೆನಪಿಡು. ಬೇಗ!

ಗೊಂಬೆ ೧ ಮಸುಕಾಯ್ತು! ಓಹೋ, ಹೋಗಿಬಿಡತು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೆ ನೆನಪು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ, ಪದ್ಮಿನಿ ಎದ್ದು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಯಾಕೆ ನರಳಿತ್ತಿರಲಿ?

ದೇವದತ್ತ (ಅವಳ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ) ಯಾರು? ನಾನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲೇನು?

ದೇವದತ್ತ ಯಾರಿಗೆ? ನನಗೆ? ನನಗೇನಾಗಿದೆ? ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿರೋಲ್ಲ...

ಉತ್ಸಾಹದಿಂದೆಂಬಂತೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಮೈ ನೋವಾದಂತೆ ನರಳುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇನ್ನೂ ಯಾಕೆ ಅಡಗಿಸಿಡತೀರಿ? ಏನಾಗಿದೆ?

ದೇವದತ್ತ (ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ನೋಡದೆ) ಏನಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗರಡೀಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಈಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮೈ ನೋವು...

ಪದ್ಮಿನಿ ಗರಡೀಮನೆಗೆ? ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅದೇನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು ನಿಮಗೆ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದಿನ...

ದೇವದತ್ತ ಏನೋ ಹೋಗೋಣ ಅನಿಸಿತು. ಹೋದೆ. ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ. ನನಗೇನೋ ಕೆಲಸ ಇದೆ...ಹೋಗಬೇಕು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಗೆಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲದೆ) ಈ ಹೊತ್ತೂ ಹೋಗುವವರಿದ್ದೀರಿ ಗರಡೀಮನೆಗೆ?

ದೇವದತ್ತ (ಸಿಡಿದು) ನಗೋ ಹಾಗೇನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ? ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೋಗೋ ದಿಲ್ಲ, ತಪ್ಪಾಯ್ತು. ಮೂರ್ಛಿತನ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಅದು ನನ್ನಿಂದಾಗೋ ದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು.

ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಪಾಪ! ಅಷ್ಟೇಕೆ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳತೀ, ದೇವದತ್ತ? ನಿನ್ನ ಮೈ ಮೆದು ವಾದರೇನು, ಹೊಟ್ಟೆ ಸಡಿಲಾದರೇನು? ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾಡೋದಿಲ್ಲ. ಕಪಿಲ ನನ್ನ ಬಾಳಿನಿಂದ ಹೋದ. ಅವನು ತಿರುಗಿ ಬರೋದಿಲ್ಲ. (ತಡೆದು) ಕಪಿಲ! ಅವನೇನು ಮಾಡತೀರಬೇಕು? ಯಾವ ಆಡವಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು? ಅವನ ಮೈ ಇನ್ನೂ ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಮಿದು ವಾಗಿ ಉಳಿದಿರಬಹುದೇನು? ಇಲ್ಲ, ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ.

ದೀರ್ಘ ಮೌನ.

ದೇವದತ್ತ ಬದಲಾಗತಾನೆ. ಕಪಿಲ ಬದಲಾಗತಾನೆ. ನಾನು?

ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾಳೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹಾಡೇಹಗಲೇ ಬಂದ?

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಸಂದೇಹದಿಂದ) ರಾತ್ರಿಯ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದವನೇ ಏನು ಇವ?

ಯಾಕೋ ಮೈ ಹೆಚ್ಚು ಒರಟಾಗಿದೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೌದು. ಬಣ್ಣಾನೂ ಕಪ್ಪಾಗಿದೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಬರತಾನೆ!

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅವಳ ಸವಿೂಪಕ್ಕೆ ಬರತಾನೆ!

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ) ಏನು ಮಾಡತಾನೆ?

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು) ಏನು?

ಇಬ್ಬರೂ ಕಣ್ಣುಣ್ಣು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಅರ್ಥವಾಗದೆ) ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಗಿಡ ಹತ್ತಿದ!

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಹಾಗೆಯೇ) ಅಲ್ಲಿಂದ ನದಿಗೆ ಜಿಗಿದು ಈಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ!

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಂದನೇನು?

ಗೊಂಬೆ ೨ ಮಸುಕಾಯ್ತು!

ಗೊಂಬೆ ೧ ಮಸುಕಾಯ್ತು!

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೋಗೇಬಿಡ್ತು. ಹಾಳು ಕನಸು. ಕೆರಳಿಸತದೆ...ಮುಗಿತದೆ,

ಪದ್ಮಿನಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ಮಗು ಅಳುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವಡುಗಟ್ಟಿ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ) ಬದಲಾ! ಬದಲಾ! ಬದಲಾ!
ಬದಲಾ! ಉಸುಕು ಸುರೀಲೇಬೇಕು. ನೀರು ತುಂಬಲೇಬೇಕು. ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ
ದಿಂದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಿಂದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳು ನೆಗೆದಾಡಬೇಕು...
ನೆಗೆದಾಡತಾ ಬಾಳಬೇಕು.

ದೇವದತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಟಕದ ಅರಂಭದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ
ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲಿನ...ತಳ್ಳಗಿನ...ನಟನೇ ಮತ್ತು ದೇವದತ್ತನ ಮೊಗವಾದ
ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ ಒಬ್ಬ ಪಂಡಿತರು ಬರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂತ್ರದ
ಅರ್ಥ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಖಾದ್ಯ. ಪಾನಕ ಮಾಡಿಡು.
ಪದ್ಮಿನಿ ಆಗಲಿ (ನಿಂತು) ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದಿರೇನು? ಆಳುಮಗಳು
ಹೇಳಿದಳು...

ದೇವದತ್ತ ಏನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಮುಂಜಾನೆ...ಕಪಿಲನ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡಳಂತೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ
ಹಾಸಿಗೆಹಿಡಿದಾಕೆ...

ದೇವದತ್ತ (ಸಿಡಿದೆದ್ದು) ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕನ್ನತಿ? (ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮೆತ್ತಗಾಗಿ)
ಬೇಗ ಪಾನಕ ಮಾಡು.

ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಗೊಂಬೆಗಳು ಬೊಳ್ಳನೆ ನಗುತ್ತವೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಚಿಂತೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅವಳಿಗೆ ಅವಳ ಚಿಂತೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಗೊಂಬೆಗಾರ ಅನ್ನ ತಿದ್ದಿ ನಲ್ಲ ಹಾಗೆ (ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು) 'ಕಲಿಯುಗ!
ಕಲಿಯುಗ!'

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಯಂತೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಛೆ. ಛೆ. ಅಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡೋದೇ ತಪ್ಪು.

ಗೊಂಬೆ ೨ (ಸಿಳ್ಳು ಹೊಡೆದು) ನಾಚಿಕೆ ಬಿಟ್ಟು...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಸುಮ್ಮನಿರು ಅಂದೆನಲ್ಲ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ...ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು...

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಅದನ್ನು ತಡೆದು) ಹೇಳೋದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳತೇನೆ
ಕೇಳು.

ಗೊಂಬೆ ೨ ನೀನು ಬೇಡ ಅನ್ನ ತಿದ್ದಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳತೇನೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ನಿನಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳು. ಅವರಿಬ್ಬರು...

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಿನಗೇನು ತಿಳಿತದೆ? ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ನಾನು ಹೇಳತೇ...

ಗೊಂಬೆ ೨ ನಾ... Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಗೊಂಬೆ ೧ ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿರು !

ಗೊಂಬೆ ೨ ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿರು !

ಎರಡೂ ಗೊಂಬೆಗಳು ಜಗಳಾಡುತ್ತವೆ. ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜಗಳಾಡುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಾಡುತ್ತವೆ. ಕಚ್ಚಿ ಪರಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಗೆ-ಕೂಗು ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಆಟವೋ, ಜಗಳವೋ, ವಿಲಾಸವೋ, ಗೊತ್ತಾಗ ದಂತಿರಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ ಅಂಗಿಯೆಲ್ಲ ಹರಿದು ಚಿಂದಿಯಾಗಿ, ಮುಖವೆಲ್ಲ ಗಾಯವಾಗಿ, ದಣಿದು, ಪರಸ್ಪರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ, ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಕೂಡುತ್ತವೆ. ಉಬ್ಬಸಪಡುತ್ತವೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಗುತ್ತವೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ) ಅಯ್ಯೋ, ಮಗು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಳುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿಹೋದವು! ಎಷ್ಟು ದಿನ ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಹರಕು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರೋದು? (ನೇಪಥ್ಯಕ್ಕೆ) ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ...

ದೇವದತ್ತ (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಏನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಈ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿರಲ್ಲ. ಮಗು ಎರಡನ್ನೂ ಹರಿದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಗೊಂಬೆ ತರಬಾರದೇನು?

ದೇವದತ್ತ ಹೌದಲ್ಲ. ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಜಾತ್ರೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಂಬೆ ತೆಗೆದು ಬನ್ನಿರಿ. ಈ ಹೊತ್ತೇ ಹೊರಟರೆ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಬಹುದು. ಹರಕುಗೊಂಬೆ ಅಂದರೆ ಅವಲಕ್ಷಣ...

ಗೊಂಬೆ ೧ (ಗೊಂಬೆ ೨ಗೆ) ಕೇಳಿದೆ ಏನು? ಕೇಳಿದೆ ಏನು? ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಸಾಕತಾಳಂತೆ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹೊಸ ಗೊಂಬೆ ತರತಾಳಂತೆ.

ಗೊಂಬೆ ೧ ಚಾಂಡಾಲಿ...

ಗೊಂಬೆ ೨ ಹಾದರಿ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಅವಳ ಮನೆ ಹಾಳಾಗಲಿ.

ಗೊಂಬೆ ೨ ಅವಳ ಹಲ್ಲು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಿ.

ಹಯವದನ

೮೧

ಗೊಂಬೆ ೧ ಕುರುಡಾ...

ಗೊಂಬೆ ೨ ಕಿವುಡಾ...

ಗೊಂಬೆ ೧ ಚಾಂಡಾಲಾ...

ಗೊಂಬೆ ೨ ರಾಕ್ಷಸಾ...

ದೇವದತ್ತ ಅವುಗಳನ್ನೊಯ್ದಂತೆ ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವುಗಳ ಚೀರಾಟ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ಅವರು ಹೋದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿ....

ಪದ್ಮಿನಿ ಬಾ. ಮಗು, ನೀನಿನ್ನೂ ದಟ್ಟಡವಿಯ ಮಾಟ ಜಾತ್ರೆ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನೋಡಿಬರೋಣ ಬಾ. ಅದರ ವೈಭವ ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಹೊತ್ತು ಮೂಡೋ ಮೊದಲೇ ಟೊಂಗೆಯ ನೆರಳು ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕತವೆ. ನಕ್ಷತ್ರ ಆರತಿ ಎತ್ತಿ ಹೋಗತವೆ. ಆಮೇಲೆ ದಿನ ಇಡೀ ಕುಣಿತಾನೇ ಕುಣಿತ. ಕೋತಿಯ ಡೊಂಬರಾಟ. ಕಾಡುಕೋಳಿಯ ಕಾಳಗ! ಬಿಂಕದ ನವಿಲಿನ ಕುಣಿತ. ಪಟ್ಟಿ-ಹುಲಿಯ ಕುಣಿತ, ಸೂರ್ಯನ ಹೆಜ್ಜೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದ ಕುಣಿತ. ದಟ್ಟಡವಿಯ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಸಂಕೇಶ್ವರ-ಹೂವಿನ ತೇರು ನಿಂತಿರತದೆ. ಬಂಗಾರದ ತೇರದು...ಅದನ್ನು ಸಾಲುಸಾಲು ಹಕ್ಕಿ ಎಳೆತವೆ, ಎದುರಿಗೆ ಸಾಲುಸಾಲು ಮುತ್ತುಗ ಹಗಲುದೀವಟಿಗೆಯ ಸಲಾಮು ಹೊಡಿತವೆ. ರಾತ್ರಿ ಆಯ್ತು, ಕಂದಮ್ಮಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬಂತು, 'ಫೂ' ಅಂದರೆ ಆರಿಹೋಗತಾನೆ ಚಂದ್ರ...ಆದರೆ ನಾವು ಆ ಜಾತ್ರೆ ಅಷ್ಟೇ ನೋಡಿದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಮಗು. ಅಲ್ಲೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವದ ಹೊರಗೆ, ಒಂದು ಮುತ್ತೈದೆ-ಹೂವಿನ ಗಿಡ ನಿಂತಿದೆ. ಹಳೆಯ ಗುರುತಿನ ಗಿಡ. ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ ಗಿಡ. ಅದನ್ನ ಮಾತಾಡಿಸಿ, 'ನಮಸ್ಕಾರ' ಅಂದು ಬರಬೇಕು. ಆಗಲ್ಲ? ನಡಿ.

ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ರಂಗಸ್ಥಳ ಬರಿದು. ಅನಂತರ ಕಪಿಲ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದರೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲನ ಪಾತ್ರ ಧರಿಸಿದವನೇ ತಿರುಗಿ ಕಪಿಲ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಭಾಗವತ ಯಾರು? ಕಪಿಲ?

ಕಪಿಲ ಹಂ.

ಭಾಗವತ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆಗಿಹೋದವು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕಪಿಲ ಹೌದು.

ಭಾಗವತ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಎಲ್ಲಿದ್ದೆ?

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲೇ, ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ.

ಭಾಗವತ ಇಲ್ಲಿ? ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿರಬಹುದು ಅಂತ ನಂಬೋದೇ ಕಷ್ಟ.

ಕಪಿಲ ಪಶುಗಳಿರತಾವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಯಾಕೆ ಇರಬಾರದು?

ಭಾಗವತ ಏನು ಮಾಡತೀ ಇಲ್ಲಿ?

ಕಪಿಲ ಅರಣ್ಯವಾಸ.

ಭಾಗವತ ಧರ್ಮಪುರದ ಸುದ್ದಿ ಏನಾದರೂ...

ಕಪಿಲ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ತಂದೆ 'ಬಾ' ಅಂತ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಬರೋದಿಲ್ಲ, ನೀವೂ ಬರುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ.

ಭಾಗವತ ಅಂದರೆ...ನಿನ್ನ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ?

ಕಪಿಲ (ನಿರ್ಭಾವನಾಗಿ) ಇಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಅದಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ತಾಯಿನೂ...(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)
...ಪದ್ಮಿನಿಗೆ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಕಪಿಲ ಹೌದೇನು?

ಭಾಗವತ ಯಾಕೆ ಈ ಕೋಪ?

ಕಪಿಲ ಯಾವ ಕೋಪ?

ಭಾಗವತ ನಿನ್ನ ನಿಲುವಿನಲ್ಲೇ ಕಾಣೋ ಕೋಪ.

ಕಪಿಲ ಅದೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕಾವ್ಯ.

ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಕಪಿಲ...ಕಪಿಲ...

ವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ನೀರವ. ನೀಶಬ್ಧವಾಗಿ ಮರ ಕಡಿಯುವ ಅವನ ಚಿತ್ರವಷ್ಟೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಮಲಗಿದೆ. ಹೆದರುತ್ತ, ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಕಪಿಲನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಬಾಯಿ ತೆರೆದರೆ ಮಾತೇ ಹೊರಡುವದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ... ಎತ್ತಿದ ಕೊಡಲಿಯೊಡನೆ ಬಧಿರನಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಕಪಿಲ (ಮಾತೇ ಒಡೆಯದಂತೆ) ನೀನು?

ಪದ್ಮಿನಿ (ನಿಂತಲ್ಲಿಂದ ಕದಲದೆ) ಹೌದು.

ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲಿ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಮಗನಿಗೆ ನದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನಕ್ಕು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಂಗಾಳಿಗೆ ನಡುಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿ ಅತ್ತು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತೋರಿಸ ಲಿಕ್ಕೆ ಅಂತ ಬಂದೆ...ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿತು.

ಕಪಿಲ ಇಷ್ಟು ದೂರ ತಪ್ಪಬಾರದಿತ್ತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ತಪ್ಪಿದ ದಾರಿ ಕಾಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಉಳಿಯಿತು.

ಕಪಿಲ ಇಷ್ಟು ದೂರ ತಪ್ಪಬಾರದಿತ್ತು. ಕಾಡು-ವೃಗಗಳ ಭಯ...ಕಳ್ಳ-ಕಾಕರ ಅಪಾಯ...ದಾರಿಯಿಲ್ಲದ ದಾರಿ.

ಪದ್ಮಿನಿ ದಾರಿ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಬೇಡರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಕಾಡರಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ತಪ್ಪಿದ ದಾರಿ ಸರಿಯಾಗದಿರೋ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ಸ್ತಬ್ಧತೆ.

ಕಪಿಲ ನಿನ್ನ ಮಗ ಏನು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೌದು. ಮತ್ತು ನಿನ್ನವ.

ಕಪಿಲ ನನ್ನವ?

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನ ಮೈಯ ಪ್ರಸಾದ.

ಕಪಿಲ ನನ್ನ ಮೈ? (ಹಿಂಸ್ರನಾಗಿ) ನಾನು ಕಪಿಲ, ಪದ್ಮಿನಿ. ಆ ದಿನ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ
Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊತೇನೆ. ನಾನು ಕಪಿಲ!
ಪದ್ಮಿನಿ (ಮೆಲ್ಲನೆ) ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ ಕಪಿಲ?

ಕಪಿಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ
 ಭೂಮಿ ಒದ್ದ ಎದ್ದೆ ನಾನು
 ಅಲೆದು ಬಂದೆ ಹತ್ತು ದಂಡೆ
 ಏಳು ಖಂಡ...ಅಳಿದೆ ಬಾನು.
 ಕೊನೆಗೆ

ನಿನ್ನ ಎದೆಗೆ ಮಗು ತೊಡೆಗೆ ಗಂಡ
ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಪಂಜು
ತಡೆದು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟ ಮೈಗೆ
ಮುತ್ತೈದೆಯ ನಂಜು
ಎಂದು

ಅಲ್ಲಿಯೊಂದು ಪತ್ರ, ಇಲ್ಲಿ
ಹಣೆಬರಹದ ಚಿತ್ರ ಹೆಕ್ಕಿ
ಕಾಳು ನುಂಗಿ ಕುಟುಕುತ್ತಿರುವ
ಜೋಯಿಸರ ಹಕ್ಕಿ.

ಮೌನ.

ಕಪಿಲ ಮಗು ನೋಡಬಹುದೇನು?
ಪದ್ಮಿನಿ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೇ ತಂದೆ,

ಕಪಿಲ ಮಗುವಿನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಕಪಿಲ ನನಗೆ ಏನಾಗಿದೆ? ಇಷ್ಟು ದೂರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀ... ಇಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ವಿಧವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಂತರಣಿ ಹೋಗು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಕಪಿಲ ಭ್ರಾಂತನಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ಮಗುವನ್ನು ಒಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ.

ಕಪಿಲ ಯಾಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಮೌನ.

ಕಪಿಲ ಹೇಗಿದ್ದೀ?

ಪದ್ಮಿನಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಜ್ವರ-ಸುಕಟ-ಕಷ್ಟ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ (ತಡೆದು) ಮಗು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅರಗಳಿಗೆ ತಡೆದು, ನಕ್ಕು) ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ!

ಕಪಿಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ನಿನ್ನ ಭುಜದ ಮೇಲಿರೋ ಮಚ್ಚೆ ಅವನ ಭುಜದ ಮೇಲೂ ಇದೆ.

ಕಪಿಲ ಯಾವ ಮಚ್ಚೆ?

ತನ್ನ ಭುಜ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಸವಿಂಶ ಬಂದು ಬೆರಳಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ) ಇದು... ಇನ್ನಾವದು? ನಿನ್ನ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಇರೋದು ಇದೊಂದೇ ಮಚ್ಚೆ.

ಕಪಿಲ ಓ, ನೋಡೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮೈಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಷ್ಟು ದ್ವೇಷ ಏನು?

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟು ಯಾಕೆ ಹಿಂಸಿಸಿದೆ ಅದನ್ನು? (ಅವನ ಕೈ ಹಿಡಿದು) ಇದು ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಎಷ್ಟು ಕೋಮಲವಾಗಿತ್ತು. ಈ ತೋಳು ಎಷ್ಟು ತೆಳ್ಳ ಗಾಗಿದ್ದವು. ಅಂಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೃದುವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜರೂಪ! ಈಗ

ನೋಡು. ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ಕಾಡಿದೆ ಅದನ್ನು ?

ಕಪಿಲ (ಕೈಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು) ಆ ಮೈ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದು, ನನ್ನ ಬಾಳು ಅಂದರೆ ಕರಗದ ಕುಣಿತ ಆಗಿತ್ತು. ವಿಪ್ರನ ಬಿಳಿಛಾಯೆಯ ಮೈ ಅದು... ಕೊಡಲಿ ಎತ್ತಿದರೆ ಕೈ ದಣೀತಿತ್ತು. ಓಡಿದರೆ ಮೋಣಕಾಲಿನ ಗಂಟು ಹಲಬ ತಿದ್ದವು. ನನ್ನಂಥ ಒರಟನಿಗೆ ಅದರಿಂದೇನು ಉಪಯೋಗ? ಅದು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂತಲ್ಲ, ಅದೇ ಗಳಿಗೆಯಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಿತು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾರು ಗೆದ್ದರು?

ಕಪಿಲ ನಾನು ಗೆದ್ದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ವಿಷಾದದಿಂದ ನಕ್ಕು) ಯಾವಾಗಲೂ ತಲೆನೇ ಗೆಲ್ಲತದ್ದಲ್ಲ?

ಕಪಿಲ ಹೌದು, ಅದೇ ಪುಣ್ಯ. ಈಗ ಐದು ಹರದಾರಿ ಓಡಬಲ್ಲೆ. ಮಳೆಗಾಲದ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲೂ ಸೆಳವಿನ ಹಳ್ಳ ಈಜಬಲ್ಲೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಂಡೆಬ್ಬಿಸತಿತ್ತು. ಈಗ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡದೆ. ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಅಳೋದಿಲ್ಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ತಲೆನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೇನು?

ಕಪಿಲ (ಅವಳತ್ತ ಲಕ್ಷ ಕೊಡದೆ) ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಈಗ ಕಪಿಲ! ಕಪಿಲ! ಮುಖ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮೈ ಇರೋ ಕಪಿಲ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಅದಲು ಬದಲು ಕಂಚಿ ಕದಲು.

ಕಪಿಲ ಈಗ ಯಾಕೆ ಅದು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾಕೋ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರತೀರತದೆ. ಆ ಸಾಲೇ ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ನೋಡು....ಕಪಿಲ. ದೇವದತ್ತ. ಕಪಿಲನ ಮೈ ಇದ್ದ ದೇವದತ್ತ. ದೇವದತ್ತನ ಮೈ ಇದ್ದ ಕಪಿಲ. ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಗುಡಸರು.

ಕಪಿಲ (ಒಮ್ಮೆಲೆ) ನೀನು ಅವನನ್ನು ಯಾಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆ?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಮೆಲ್ಲನೆ) ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಿ? ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ?

ಪದ್ಮಿನಿ, ಕಪಿಲ ಮೂರ್ತಿವತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತ ಪದ್ಮಿನಿಯ ಮಾತನ್ನು ಅದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಎಂತ ಮುಂದರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ “ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದೀತು? ನೋಡು, ದೇವದತ್ತ ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂರಾ ಮರೀತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗ ತಿದ್ದ. ಅಂಗುಲಂಗುಲ ಬದಲಾಗತಿದ್ದ. ರಂಧ್ರ-ರಂಧ್ರ ಬದಲಾಗತಿದ್ದ. ಉಸುಕು ಸುರಿದ ಹಾಗೆ. ನೀರು ತುಂಬಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ. ಅವನು ಬದಲಾಗತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪು ತೀವ್ರವಾಗತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಓಡಿ ಬಂದೆ.” ಪದ್ಮಿನಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಪದ್ಮಿನಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳ ಬೇಕು. ಏನೂ ಮುಚ್ಚಿಡದೆ ಕೇಳಬೇಕು: “ಕಪಿಲ, ಆ ಋಷಿ ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಹೀಗೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ದೇವದತ್ತನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತೇನು?” ಆದರೆ ಪದ್ಮಿನಿ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ. ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡೋದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ನೀನಿಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀ?

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಕಪಿಲ ಯಾಕೆ?

ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.

ಯಾಕೆ? ನಾನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬಡಿದಾಡಿ, ಗೆದ್ದೆ ಅನ್ನೋವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದೆ. ಯಾಕೆ ಬಂದೆ? ಕಾಡತಿದ್ದ ನೆನಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತುಹಾಕು ವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾಕೆ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದೆ? ನಾನು ಈಗ ಕಪಿಲ. ಒರಟು ಕಪಿಲ. ಮೈ ಮತ್ತು ತಲೆಯ ನಡುವೆ ಬಿರುಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಪಿಲ. ಈಗ ಮತ್ತೇನು ಬೇಕು ನಿನಗೆ? ಇನ್ನೊಂದು ಶಿರಚ್ಛೇದ? ಇನ್ನೊಂದು ಆತ್ಮ ಹತ್ಯೆ?... ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗು. ಬಂದ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗು. ದೇವದತ್ತನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗು. ಅವನೇ ನಿನ್ನ ಗಂಡ... ನಿನ್ನ ಮಗುವಿನ ತಂದೆ. ಇಲ್ಲಿನಿನ್ನ ಬಲೆ ಹರಡಬೇಡ. ದೇವದತ್ತ-ಪದ್ಮಿನಿ. ದೇವದತ್ತ-ಪದ್ಮಿನಿ. ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಒಂದಾದ ಜೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ಥಾನ ಇಲ್ಲ. ಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲ...ಹೋಗು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೃಪಾಣೆ ತೋರಿಸಿ ಹೋಗು. ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೇನೆ.

ದೀರ್ಘ ಮೌನ.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಮೆಲ್ಲನೆ) ಹೋಗತೇನೆ. ನೀನು ಹೋಗು ಅಂದರೆ ಸರಿ.

ಕಪಿಲ (ಅಸ್ಪೃಟವಾಗಿ) ಅಯ್ಯೋ...

ಪದ್ಮಿನಿ ಏನಾಯ್ತು?

ಕಪಿಲ ಏನಿಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ನೆನಪು. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ನಾನೇ ಈ ಮಾತು ಅಂದ ನೆನಪು...ಹೋಗು! ಈಗಿಂದೀಗ ಹೋಗು.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೋಗತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ಮಗು ದಣದಿದೆ, ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ, ಪಾಪ. ಇಷ್ಟು ದೂರದ ಪ್ರವಾಸ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವನು ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಹೋಗತೇನೆ. (ನಕ್ಕು) ನೀನು ಗೆದ್ದೆ, ಕಪಿಲ. ದೇವದತ್ತನೂ ಗೆದ್ದ. ನಾನು ಮಾತ್ರ - ಎರಡು ದೇಹಗಳ ಅರ್ಧಾಂಗಿ - ನನಗೆ ಗೆಲುವಿಲ್ಲ. ಸೋಲಿಲ್ಲ... ಬೇಡ. ಏನೂ ಅನ್ನಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಉತ್ತರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನೇ ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾವಿರ ಸಲ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪು ನನ್ನದು. ತಲೆ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿದವಳು ನಾನು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಅನುಭೋಗಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಆಗಲಿ. ಅನುಭೋಗಿಸತೇನೆ. ಬಂದೆ...ತಪ್ಪಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಹೊತ್ತು...ಮಗು ಏಳುವವರೆಗಾದರೂ...ನಿನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ನೋಡಿ ಹೋಗತೇನೆ. ಮಾತಾಡೋದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತು ನೋಡತೇನೆ. ಆಗಬಹುದಲ್ಲ?

ದೀರ್ಘ ಮೌನ.

ಕಪಿಲ ಈಗ ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತರೂ ಅಷ್ಟೇ, ತಿರುಗಿ ಹೋದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಆಗುವ ಪ್ರಮಾದ ಆಗಿಹೋಯ್ತು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದೇ ತಪ್ಪು. ನನ್ನ ಅಪೂರ್ಣತೆಯ ಅರಿವನ್ನೇ ಹುಗಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನೀನು ಉಗುರಿನಿಂದ ಕೆದರಿ ಮತ್ತೆ ಅಗೆದು ತೆಗೆದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾವ ಅರಿವನ್ನಾದರೂ ಯಾಕೆ ಹುಗಿಬೇಕು?

ಕಪಿಲ ಯಾಕೆ ಹುಗಿಬಂದೆ? Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri ಈ ಅಪೂರ್ಣತೆಯ ಕುರಿತು ಯಾಕೆ ಸಹಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಪದ್ಮಿನಿ ಯಾವ ಅರ್ಪಣೆ?

ಕಪಿಲ ನನ್ನದು.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿನ್ನದು?

ಕಪಿಲ ಹೌದು. ಈ ಮೈಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಗ್ಗಿಸಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ನೆನಪು ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎನಿಸತದ್ದಲ್ಲ? ಆದರೆ ಮೆದುಳಿಗೆ ನೆನಪು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ತೋಗಲಿಲ್ಲವೂ ನೆನಪು ಇರತದೆ ಗೊತ್ತೇನು?... ಅದಕ್ಕೆ ನೆನಪು ಅನ್ನಬೇಕೋ, ಚಟ ಅನ್ನಬೇಕೋ, ಏನನ್ನಬೇಕೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದು ಹೋದ ಒಂದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಈ ತೋಗಲಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದೆ ಅನ್ನೋದಿಷ್ಟು ನಿಜ...ಯಾರನ್ನೋ ಮುಟ್ಟಿದ ನೆನಪು. ಯಾರನ್ನೋ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ತೂಗಿದ ನೆನಪು, ಯಾರನ್ನೋ ಮೈಗೆ ಜಿಗಿದ ನೆನಪು. ಆದರೆ ಆ ಅನುಭವ ಬಂದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಮೈಗೆ ಈ ತಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಅರ್ಥ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲ. ಮೈ ಆ ಸ್ಪರ್ಶ ನೆನಪಿ, ಆ ಅನುಭವ ಮತ್ತೆ ಬಾಳಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿತವಾಗಿ ಉರೀತದೆ. ಆದರೆ ತಲೆ ಪರಕೀಯನ ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರತದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಕಪಿಲ!

ಕಪಿಲ (ಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ) ನೀನು ಯಾಕೆ ಬಂದೆ? ನೀನು ಬಂದೆ. ನನ್ನ ಭುಜ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಕೈ ಹಿಡಿದೆ. ನನ್ನ ಮೈಗೆ ಆ ಸ್ಪರ್ಶದ ಗುರುತು ಹತ್ತಿತು. ಹಳೆಯ ಪರಿಚಯ ಮರುಕಳಿಸಿತು. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನೆಂದೂ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮೈ ಈ ಅಸಹ್ಯ ಮೈ ಮಾತ್ರ ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಹೂ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವನ ಸಮೀಪ ಬಂದು) ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ!

ಕಪಿಲ (ಒರಟಾಗಿ) ಕನಿಕರ ತೋರಿಸಬೇಡ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಸುಮ್ಮನಿರು, ಹುಚ್ಚ. ನಿನ್ನ ಮೈ ಯಾವುದೋ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನು, ನಲಿದು, ಸುಖ ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ನದಿ ಯಾವುದು, ಆ ಈಸು ಯಾವುದು ತಲೆಗೆ ತಿಳಿಯೋದು ಬೇಡೇನು? ನಿನ್ನ ತಲೆ ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಬೇಕು. ಆ ಪ್ರವಾಹ ನಿನ್ನ ಕೂದಲನ್ನು ಆಡಿಸಬೇಕು. ಕಿವಿಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ನಾಲಿಗೆ ಓಡಿಸ

ಬೇಕು. ಮುಖವನ್ನು ತನ್ನ ದೆಗೆ ಅದುಮಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಪೂರ್ಣ ನೀನು.

ಕಪಿಲ ತಲೆಯತ್ತಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿ ಬಂದು ಅವನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ತಲೆಯಿಟ್ಟು...

ನನ್ನ ಕಪಿಲ...ನನ್ನ ಬಡಪಾಯಿ ಕಪಿಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಎಷ್ಟು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೆ !

ಕಪಿಲ ಮಾತನಾಡದೆ ಅವಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಒಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ
ಚಿತ್ರ ಕೆತ್ತಲಿಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ
ಕತ್ತಿಯ ಗಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ
ಅದಕ್ಕೇ ನದಿಗೆ
ನೆನಪಿನ ಹಂಗಿಲ್ಲ.

ಹೆಣ್ಣು ಮೇಳ ನದಿಗೆ ಬರೇ ಜಲಪಾತದ್ದೇ ಸೆಳವು.
ಕಿಲ್‌ಕಿಲ್ಲಂತ ನಕ್ಕು, ಹುಲ್ಲಿಗೆ
ಕಚಕುಳಿಯಿಟ್ಟು, ಸೆಡವು ಮುರಿದು
ಮಡುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತಿರಗಣಿ ತಿರುವಿ
ತರಗೆಲೆ ಬುಗುರಿಯಾಡಿಸಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಹಾವು ನೇಯ್ದು, ಬಿದಿರು-
ಎಲೆ-ಪಾಚಿ ಚಾಚಿದ ರತ್ನಗುಬಳಿಯ ಮೇಲೆ
ಕಪ್ಪೆ ಹಾರಿಸಿ, ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಹಾಡಿ ಹಾರಿ
ಭೋರಿಟ್ಟು ಮೆರೀತಾಳೆ ನದಿ.

ಭಾಗವತ ದಂಡೆಯ ಬೆದರು-ಗೊಂಬೆಗೆ ಮಾತ್ರ
ತಲೆಯ ಗಡಿಗೆಯ ತುಂಬ

ಹಯವದನ

೯೦

ಮಾಸಿದ ಮುಖ.

ಮೈ ತುಂಬ ನೆನಪಿನ ಗಾಯ

ದೇವದತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರದ ಗೊಂಬೆಗಳು. ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ

ಭಾಗವತ ಯಾರು...ದೇವದತ್ತ?

ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಕಪಿಲನ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ?

ಭಾಗವತ ಅದೋ? ಓ...ಅದೋ...ಅದು ಹೋಗಲಿ. ಆದರೆ ನೀನು...

ದೇವದತ್ತ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಡಿರಿ. ಇಲ್ಲಿಯ ಶಬರರಿಗೆ ಕಪಿಲ ಗೋತ್ತು.

ಅವರಿಗೇ ಕೇಳತೇನೆ.

ಭಾಗವತ ಅಲ್ಲಿ, ಆ ಮರದ ಹಿಂದೆ.

ದೇವದತ್ತ ಪದ್ಮಿನಿ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಯಿತು?

ಭಾಗವತ ನಾಲ್ಕೈದು

ದೇವದತ್ತ ಅಬ್ಬಾ! ನನ್ನಂಥ ಗಂಡಸಿಗೂ ಕಠಿಣವಾದ ದಾರಿ. ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ

ಮಗು ಇದ್ದರೂ ಎಷ್ಟು ಭರದಿಂದ ಕ್ರಮಿಸಿದಳು!

ಭಾಗವತ ದೇವದತ್ತ...

ದೇವದತ್ತ ಅವನನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ, ರಂಗಭೂಮಿಗೊಂದು ಸುತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ.

ದೇವದತ್ತ ಮುಂದರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಶಬ್ದ : ಕಪಿಲ ಪದ್ಮಿನಿ! ಕಪಿಲ-ಪದ್ಮಿನಿ! ಆ ಶಬ್ದಗಳ ರಭಸದಲ್ಲೇ ಕಪಿಲ ಗುಡಿಯೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಪಿಲನ ರಕ್ತ ಹೀರಲಿಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆದ ದೇವದತ್ತ ಈಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ತಣ್ಣಗಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕಪಿಲನನ್ನು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೂ ನಾಲಿಗೆಯೇಳುವದಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ಬರುತ್ತಾನೆ. ದೇವದತ್ತನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ಕಪಿಲ ಬಾ, ದೇವದತ್ತ ನೀನು ಕಪಿಲನ ಮನೆಗೆ ಇದ್ದೆ ಯಿಂದ ಅರ್ಥಗಂಟಿ

ಗೊಮ್ಮೆ ಬಂದು ದಾರಿ ಕಾಯ್ದು ಹೋಗತಿದ್ದೇನೆ. ಭಯದಿಂದಲ್ಲ, ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಮಾತನಾಡದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಕಪಿಲ (ದೇವದತ್ತನಿಗೆ) ನೀನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಿ.

ದೇವದತ್ತ (ನಕ್ಕು) ನೀನೂ.

ಕಪಿಲ (ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ) ಇದೇನು ಕೈಯಲ್ಲಿ?

ದೇವದತ್ತ (ಗೊಂಬೆಗಳಿದ್ದ ಕೈ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ) ಗೊಂಬೆಗಳು ಮಗನಿಗಾಗಿ. ಜಾತ್ರೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲೇ ಬಂದೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರೂ ಏನೂ ಮಾತನಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಪದ್ಮಿನಿ ಮರಳಿ ಮೊದಲಿದ್ದಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ, ಎರಡು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಎದೆಗವಚಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತ, ಮೊದಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಿಶ್ರಮಿಸು. ಆಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇದ್ದೇ ಇದೆಯಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಯಾಕೆ? ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದಿದ್ದೀಯೇನು?

ದೇವದತ್ತ ಈಗಿಲ್ಲ (ತಡೆದು) ನನ್ನ ಮೈ ನಿನಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿ ತೇನು?

ಕಪಿಲ ವನವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಮೈ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಸೇಡನ್ನೂ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ದೇವದತ್ತ ಅಂದರೆ?

ಕಪಿಲ ಹಿಂದೆ ನಿನ್ನ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಗೆ, ಭಾಷಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನಗೋ ಮರ ಅಂದರೆ ಮರ, ವಿಶಾಖಾ ಅಂದರೆ ವಿಶಾಖಾ, ಅಂತರಂಗ ಅಂದರೆ ಅಂತರಂಗ, ಮೈ ಹೊಸ

ಪುಲಕ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಲೇ ನಾನೂ ಒಂದೆರಡು ಕವಿತೆ ಗೀಚಿದೆ.
ಕೆಟ್ಟ ಕವಿತೆ.

ಇಬ್ಬರೂ ನಗುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಆ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಭಗ್ಗಂತ ಸಿಟ್ಟು ಉರೀತಿತ್ತು.
ದೇವದತ್ತ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರ ಕಾಡು ಪ್ರೇರಣೆಗಳು
ಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ...ನೀನು ದ್ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದೆ. ನಾನು ಭಯದಲ್ಲಿ.
ಕಪಿಲ ಇಲ್ಲ. ಹೆದರಿ ಬಾಳಿದವ ನಾನು.
ದೇವದತ್ತ ಅದಲಾ-ಬದಲಾ ಕಂಚೀ ಕದಲಾ.

ಮತ್ತೆ ನಗೆ.

ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳು. ನೀನು ಪದ್ಮಿನಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ
ಪ್ರೀತಿಸತೀ?

ಕಪಿಲ ಸ್ವತಃ ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ!

ದೇವದತ್ತ ನನಗೂ ಅವಳ ಹೊರತು ಇರೋದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕಪಿಲ.

ಕಪಿಲ ನಾನು ಅದನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ.

ಮೌನ.

ದೇವದತ್ತ, ನೀನು ಇಲ್ಲೇ ಇರಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೇನು? ನಾವು ಮೂರೂ
ಜನ ಕೂಡಿಯೇ ಇರಬಹುದಲ್ಲ. ಪಾಂಡವರು ಒಬ್ಬಳ ಜೊತೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ.
ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೇನು?

ದೇವದತ್ತ ನಿನಗೇನೆನಿಸತದೆ?

ಮೌನ. ಪದ್ಮಿನಿ ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ.

ಕಪಿಲ (ನಕ್ಕು) ಇಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಅವಳು ಈ ಹತ್ತಿರವೇ ಮೂರನೆಯ ದಿವ್ಯದ್ರವ್ಯ ಮುರಿಯಲೇಬೇಕು.

ಕಪಿಲ ನಿನ್ನ ಮೈ ಬಂದರೂ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಜಾಣತನ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಎಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕತ್ತಿ?

ಕಪಿಲ ತಂದೆ.

ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪದ್ಮಿನಿ ದೇವದತ್ತನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಅವನು ಮಾತ್ರ ದೂರ ಎಲ್ಲಿನೋ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಇಂದ್ರನ ಜೊತೆಗೆ

ಸೋಮರಸ ಕುಡಿದು

ನಕ್ಕೂ ಕೆಲೆದೂ

ತಿರುಗಿ ಇಳಿದು ಬರುವಾಗ

ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಂಡೆ.

ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ

ಒಂದು ಹೊಸ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು...

ಥೇಟ್

ಇಂದ್ರನ ನಗೆ.

ಕಪಿಲ ಕತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಯುದ್ಧವಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಕಪಿಲ ಇನ್ನೂ ವಿಡ್ಗಯುದ್ಧದ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀ?

ದೇವದತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀನು ಈ ಕೈಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಕಲಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಪೂರಾ ಮರೆತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನೀನು?

ಕಪಿಲ ಮತ್ತೆ ಕಲಿತೆ. ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಚುರುಕುತನ ಈಗ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು?

ದೇವದತ್ತ (ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದು) ಕಪಿಲ...ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕತ್ತಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಅನ್ನೋದು ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ದೇವದತ್ತ ಈ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪರಿಣಾಮ...

ಕಪಿಲ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಾಯಬೇಕು.

ದೇವದತ್ತ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಸಾಯಬೇಕು.

ಕಪಿಲ ಆ ದಿನ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯದಿಂದ
ಶಿರಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಈಗಲೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ
ತಲೆ...ಯಾರ ಮೈ...ಯಾವುದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ...ಯಾವುದು ಕೊಲೆ...
ಏನೂ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲ.

ದೇವದತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕರುಣೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ
ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾದಾಡಬೇಕು ಸಿಂಹಗಳು ಕಾದಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ಕೊಲ್ಲ
ಬೇಕು ನಾಗಸರ್ಪಗಳು ಕೊಂದ ಹಾಗೆ.

ಕಪಿಲ ಆ ದಿನ ದೇವಿಯ ಎದುರು ಯಾವ ಕೈ ಯಾವ ರುಂಡ ಹಾರಿಸಿತೋ
ಅದೇ ಕೈ ಈಗ ಅದೇ ರುಂಡ ಹಾರಿಸಲಿ.

ಇಬ್ಬರೂ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿಯೆ ಕಾಳಗದಂತೆ ಕತ್ತಿಗೆ ಕತ್ತಿ
ಬಡಿಯದೆ ನೃತ್ಯರೂಪದ ಯುದ್ಧ. ಕಳವಳ ಪಡುವ ಪದ್ಮಿನಿಯ ಹಾವಭಾವ ಕೂಡ ನೃತ್ಯದಂತೆ.

ಭಾಗವತ ಅಂಕಕ್ಕೆಳಿದ ಹುಂಜದಂತೆ
ಕಣ್ಣಿಗೆರೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಬೆಸೆದು
ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೊಸೆದು?
ಅವನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕುಣಿತ

ನಾನು ಬಲ್ಲೆ - ಅವನು ಬಲ್ಲ
ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾದದ್ದೆಲ್ಲ
ಗಂಟಲೊಣಗಿ ಮಹಾಸತಿಗೆ
ರಕ್ತ ಬಿಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ

ಅದಕ್ಕಾಗೆ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ
ಬಿರಿಯುತಿದ್ದ ನಗೆಯ ನೋವು
ಉಗುರುಗತ್ತಿ ಗಾಯ - ಹರಿದು
ಜೋಲು ಬಿದ್ದ ತುಂಡು ಸಾವು

“ಅರಿವು ಬಂದರೆ ಕ್ಷಮೆ ತಾನೇ ಮೂಡತದೆ” ಎಂದ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾವಿನ ಅರಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಕಪಿಲ ದೇವದತ್ತನನ್ನು ಇರಿಯುತ್ತಾನೆ. ದೇವದತ್ತ ಮೋಣಕಾಲಿಗೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಾನೆ. ಬಿದ್ದಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕಪಿಲನನ್ನು ಇರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲಹೊತ್ತು ಇಬ್ಬರೂ ಮೋಣಕಾಲ ಮೇಲೆ ಬಡಿದಾಡಿ ನೆಲಕ್ಕುರುಳುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ನಿಂತಲ್ಲೇ ಎರಡೂ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಎದೆಗವಚಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ದೀರ್ಘ ನೀರವ. ಆಮೇಲೆ ಅವಳು ಮೆಲ್ಲನೆ, ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧಳಾಗಿದ್ದವಳಂತೆ, ಚಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಬಂದು ಆ ಎರಡು ದೇಹಗಳ ನಡುವೆ ಮೋಣಕಾಲೂರಿ ಕೂಡುತ್ತಾಳೆ.

ಪದ್ಮಿನಿ ಉರಿದು ಬಾಳಿದರು. ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತರಾದರು. ಬಡಿದಾಡಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತೆ. ನಾನು ‘ಆಗಲಿ, ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಜೊತೆಗೂ ಸಂಸಾರ ಮಾಡತೇನೆ’ ಅಂದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿ ಉಳಿತಿದ್ದರೇನೋ. ಆದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ‘ಆಗಲಿ’ ಅನ್ನೋದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಪಿಲ, ದೇವದತ್ತ, ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಖಂಡಿತ ಗೊತ್ತಿದೆ... ನನ್ನ ನರ ನರ ಕೂಗಿ ಹೇಳತವೆ... ನೀವು ಪರಸ್ಪರರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳೋದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಪಾಲುವಾಡಿಕೊಳ್ಳೋದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಸ್ಪರರನ್ನೂ ಪಾಲುವಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾಳಬೇಕಾಗತಿತ್ತು. ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ರೋದರಿಂದ ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿ ಸತ್ತಿರಿ. ಬದುಕಿದ್ದರೆ ದಾಯಾದರಾಗಿ ಬದುಕತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸುಮ್ಮನುಳಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾವಿಗಟ್ಟಿದೆ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಹೋದಿರಿ. ನಾನು... ಹೊರಗೆ ಉಳಿದೆ. ಭಾಗವತ (ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದಲೇ) ಇದೇನಾಯಿತು, ತಾಯಿ? ಏನೋ ದುರಂತ ಆದ ಹಾಗಿದೆ. ನಿನಗೇನಾದರೂ ನೆರವು ಬೇಕೇನು? ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳು.

ಪದ್ಮಿನಿ (ಅವನತ್ತ ನೋಡದೆ) ಬೇಕು. ಅಣ್ಣ, ಬೇಕು. ಒಳಗೆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ನಿನ್ನ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕತೇನೆ. ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಶಬರರಿಗೆ ಕೊಡು. ಕಪಿಲನ ಮಗ ಅಂತ ಹೇಳು. ಕಪಿಲ ಶಬರರ ಮಿತ್ರ. ಅವನ ಮಗನನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಾರೆ. ಅವನು ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಲಿ, ಬೆಳಲಿ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅವನನ್ನು ಧರ್ಮಪುರದ ಮಿತ್ರಬಾಬು, ಮುನ್ಯಾಚಾರಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ದೇವದತ್ತನ

ಮಗ ಎಂದು ಹೇಳು,

ಭಾಗವತ ಮತ್ತು ನೀನು...

ಪದ್ಮಿನಿ ನನಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಿತೆ ರಚಿಸಿ ಕೊಡು. ಮೂರು ಜನ ಇದ್ದೇವೆ.

ಭಾಗವತ ಅಯ್ಯೋ, ಸತಿ ಹೋಗತಿಯಾ? ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡತೀ, ತಾಯಿ?

ಪದ್ಮಿನಿ (ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಗೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು) ಇವನ್ನು ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಡು. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡೋದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕರುಳುಬಳ್ಳಿಯ ಎಳೆತ ಮತ್ತೆ ಮಾಂಗಲ್ಯದ ನಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿತು.

ಭಾಗವತ ಸನ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಬ್ಬರು ಬಂದು ಒಂದು ಪಡದೆಯನ್ನು ತಂದು ಪದ್ಮಿನಿಯ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ತಾಯೋ, ದುರ್ಗೇ, ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿನ್ನ ತುಂಟತನ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಗರತಿಯರು 'ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಗಂಡ ಸಿಗಲಿ' ಅಂತ ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀನು ನನಗೆ ಆ ಭಾಗ್ಯನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಪಡದೆಯವರು ಪಡದೆಯ ಮೇಲ್ತುದಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಪಡದೆಯ ಮೇಲೆ ಉರಿಯುವ ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಚಿತ್ರ ಇದೆ. ಅವನ್ನೆತ್ತಿದಂತೆ ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉರಿದೇಳುವಂತೆ ಕಾಣಬೇಕು.

ಹೆಣ್ಣುಮೇಳ ಚಂದನದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ
ಏರಿ ಹೊರಟಾಳಕ್ಕ
ಹಾಸಿದ ಮೆತ್ತಗೆ
ನಿಗಿನಿಗಿ ಮಾಣಿಕೈ

ಚಿಗುರಿ ಕೊರಡಿಗೆ ಹೂವು
ಬಂಗಾರದ ಪಕಳೆ
ಸಿಂಗಾರಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಿ
ಭಗಭಗ ಹೂಮಾಲೆ

ಮುತ್ತಲದ ಓಣಿಯಲಿ
ಮುತ್ತೈದೆಯ ದಿಬ್ಬಣ
ಜಕರಂದ ದೀವಟಿ
ಮಕರಂದ ತೋರಣ

ಹೋಗಿ ಬಾ ನಮ್ಮ ಕ್ಕ
ಹೋಗಿ ಬಾ ನಿರ್ಭಯ
ಮೂರು ತೆಂಗಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ
ನಗತಾನೆ ಜವರಾಯ

ಭಾಗವತ (ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮುಂಬದಿಗೆ ಬಂದು) ಹೀಗೆ
ಪದ್ಮಿನಿ ಸತಿಹೋದಳು. ಅವಳ ಕತೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಭಾರತ ಮಹಾ
ಸತಿಯರ ನಾಡು... ಪತಿವ್ರತೆಯರ ಬೀಡು. ಆದರೂ ಪದ್ಮಿನಿ ಹೋದ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪತಿವ್ರತೆಯೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅತಿ
ಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದರೂ ಅವಳು ಸತಿಹೋದ ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ
ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಡಿನ ಶಬರರಿಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಮೈತುಂಬಿ
ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಮುತ್ತೈದೆ-ಹೂವಿನ ಗಿಡ ತೋರಿಸಿ ಇದೇ ಆ ತಾಣ
ಅನ್ನುತ್ತಾರಂತೆ. ಇಂದಿಗೂ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಅಶರೀರ
ಹಾಡು ಆ ಗಿಡದ ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲುವಿ ಏಳುತ್ತದಂತೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಮೇಳ ಪ್ರೀತಿಯೇಕೆ ಅಂಟಬೇಕು
ಒಂದೆ ಮೈಯ ಅಂಟಿಗೆ?
ಹೇಸಿ ಹೂವ ಹಡೆಯಬಲ್ಲ
ಮರ್ಪಮದದ ದಂಟಿಗೆ
ಸವರಿ ಗಂಟು ಹಾಕಬೇಕೆ
ಒಂದೆ ಹೂವ ನೆಂಟಿಗೆ?

ಒಂದು ಮೊಲೆಗೆ ಒಂದು ತಲೆ
ಗೊಂಬೆಯೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ.

ತೋಳಿಗೊಂದು ತಕ್ಕ...ನನಗೆ
 ಏಕೆ ಕೊರಗು ನಾಚಿಕೆ?
 ಬಸಿವ ತೊರೆಯ ಬಿಸಿಗೆ ಬಿರಿದು
 ಹಾಡೊಡೆದಿದೆ ಮಣ್ಣಿಗೆ.

ನಾಟಕ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂಬ ಭಾವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಭಾಗವತ ಮಂಗಳ ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಚೀರಿದ್ದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಭಾಗವತ (ಅತ್ತ ನೋಡಿ) ಯಾರದು?...ಇದೇನು? ನಟ?

ಎರಡನೆಯ ನಟ ಓಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗವತರನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಇದೇನಾಯಿತು ಇವನಿಗೆ? ಎಲ್ಲೋ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ಕೇಳಿದವನ ಹಾಗೆ ಓಡತಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿದವ ಕೂಡಲೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ನಟ ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ನಟ ೨ (ಭಯದಿಂದ) ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ!

ಭಾಗವತ ಏನು?

ನಟ ೨ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?

ಭಾಗವತ ಏನು?

ನಟ ೨ ಭಾಗವತರೆ, ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?

ಭಾಗವತ ಏನು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?

ನಟ ೨ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ.

ಭಾಗವತ ಅಂದರೆ?

ನಟ ೨ ಹೀಗೆ ಕಾಡಬೇಡಿರಿ... ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ ಕೇಳಿ...

ಭಾಗವತ ಯಾಕೆ ನೋಡಿಲ್ಲೇನು? ಸಿನೀಮಾ-ನಾಟಕ ಮುಗಿಯೋ...
 Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ನಟ ೨ (ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು) ಹಾಗೋ! ರಾಮರಾಮಾ!

ಭಾಗವತ ಯಾಕೆ? ಏನಾಯ್ತು?

ನಟ ೨ ಏನಾಯ್ತು? ಶ್ರೀಹರಿ! ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಿ...

ಕೈಯೆತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಥರಥರ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾಗವತ ಯಾಕೆ?

ನಟ ೨ ಹೆದರಿ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ.

ಭಾಗವತ ಏನಾಯ್ತು?

ನಟ ೨ ನಾನು ಈಗಷ್ಟೇ ಬರತಿದ್ದೆ...ದೂರದಿಂದ ಯಾರೋ ತಾರಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹಾಡೋದು ಕೇಳಿತು: 'ಝೇಂಢಾ ಉಂಚಾ ರಹೇ ಹಮಾರಾ' ಸಮೀಪ ಬಂದೆ. ಅದೇ ದನಿ 'ಸಾರೇ ಜಹಾಂಸೆ ಅಚ್ಛಾ' ಹಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಅದರ ನಂತರ 'ಉದಯವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ!' ಅದಾದ ಮೇಲೆ 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ'

ಭಾಗವತ ಮುಂದೆ?

ನಟ ೨ ಹೇಳತೇನೆ! ನನ್ನ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿತು. ಯಾರಪ್ಪ ಇಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತ, ಅದೂ ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿ, ಅಂತ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೇ ಹೋದೆ. ಮನೆ. ಸುತ್ತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಬೇಲಿ. ಅಡವಿ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಹೊದರು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅಂಬೆಗಾಲಿಟ್ಟು, ಹೊದರಿನಲ್ಲಿ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಒಳಗೆ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದೆ. ನೋಡಿದರೆ...

ಭಾಗವತ ಯಾರಿದ್ದರು?

ನಟ ಬೆವರೊರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಯಾರಿದ್ದರು?

ನಟ ೨ ಒಂದು ಕುದುರೆ.

ಭಾಗವತ ಕುದುರೆ? ಕುದುರೆ ಅಂದರೆ?

ನಟ ೨ ಹೂಂ! ಕುದುರೆ! ನನ್ನ ಕಡೆ ಮುಖ ಹೊರಳಿಸಿ, ಸ್ವಪ್ನವಾದ ಮನುಷ್ಯವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾ, ದುಃಖ, ಆಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಹಾಡುವವ

ಹಯವದನ

೧೦೧

ನಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತ! ಸರಿಯಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲು!' ಅಂದಿತು!
ಭಾಗವತ ನಟಾ, ನಟಾ, ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡು...

ನಟ ೨ ದೇವರಾಣೆ...

ಭಾಗವತ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳು. ಅದು...

ನೇಪಥ್ಯದಿಂದ ಯಾರೋ ವ್ಯಾಂ-ವ್ಯಾಂ-ಹ್ಯಾಂ-ಕುಹುಹೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವುದು ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ.

ತ್ಸ! ಏನದು ಗದ್ದಲ?

ನಾಟಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೊದಲನೆಯ ನಟ, ಒಬ್ಬ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹುಡುಗನೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಹುಡುಗನ ಮುಖ ಗಂಭೀರ...ಅದರಲ್ಲಿ ನಗೆಯ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಡುಕತನ ಕಂಡರೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಅವನು ಈ ಮೊದಲೇ ಕಂಡ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಎದೆಗವಚಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಗೊಂಬೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಲಿನವಾಗಿವೆ, ಹರಿದಿವೆ. ನಟ ಆ ಹುಡುಗನತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ಮುಖ ಅಡ್ಡ-ತಿಡ್ಡ ಮಾಡಿ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತ. ಕೋಡಂಗಿಯಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಬೆನ್ನು ಭಾಗವತನತ್ತ ಇರುವದರಿಂದ ಅವನು ಭಾಗವತನನ್ನು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ (ಹರ್ಷದಿಂದ) ಯಾರು ನಟ?

ನಟ ೧ (ಹೊರಳಿ ನೋಡಿ) ಓ! ಭಾಗವತರು!

ಭಾಗವತ ನಟಾ, ನಿನಗೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಆಯುಷ್ಯ ನೋಡು.

ನಟ ೧ ಅಂಥ ತಪ್ಪು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಭಾಗವತರ?

ಭಾಗವತ ಈಗಷ್ಟೇ ನಿನ್ನನ್ನು ನೆನೆಸಿದ್ದೆ. ಇದೀಗ ಇವ (ನಟ ೨ನ ಕಡೆಗೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸಿ) ಹೇಳತಿದ್ದ : ಒಬ್ಬ ಕುದುರೆಯ ಮುಖದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದ ಅಂತ...

ನಟ ೨ ಭಾಗವತರೆ...

ಭಾಗವತ ... ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಹಯವದನನೇ ಇರಬಹುದೇನೋ ಅನಿಸಿತು.
ಅದಕ್ಕೇ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾಯ್ತು.

ನಟ ೧ ನಮ್ಮ ನಟರ ಹಣೆಬರಹನೇ ಇದು. ಬೇರೆಯ ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೆನಪು Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಭಾಗವತ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಆ ಹಯವದನ?

ನಟ ೧ ಅದು ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಭಾಗವತರೇ. ಚಿತ್ರಕೂಟಪರ್ವತ ಮುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟ. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಇರಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ.

ಭಾಗವತ ಪಾಪ! ಆ ಮಹಾದೇವಿ ಅವನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಸಾಕು! (ಹುಡುಗ ನನ್ನು ನೋಡಿ) ಇದು ಯಾರಿದು?

ನಟ ೧ ಇವನೇ? ಓಹ್ ! (ಹುಡುಗನಿಗೆ) ಹೇಳಪ್ಪ !

ಹುಡುಗ ಮಾತಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಯಾರಪ್ಪ ನೀನು? ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು? ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ?

ನಟ ೧ ನೋಡಿದಿರಿ? ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಹುಡುಗರು ಶಬ್ದಕೋಶ ಸೋಲಿಸೋ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು. ಇವ 'ಪಿಟ್' ಅಂದರೆ ಇಟ್ಟಾಣೆ. ಮಾತಾಡೋದು ಬಿಡಿರಿ, ನಗೋದೂ ಇಲ್ಲ, ಅಳೋದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕೂ ಗಂಟೆ ಇದೇ ಗಂಭೀರ ಮುಖ. ಹದಿನಾರಾಣೆ ಗುಮ್ಮನಗುಸುಕ!

ಮಗುವಿನೆದುರಿಗೆ ಬಗ್ಗಿ ಅಡ್ಡತಿಡ್ಡ ಮುಖ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ನೋಡಿದಿರಿ? ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆನೇ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಟಕವಿಮರ್ಶಕ ಆಗಬಹುದು.

ನಟ ೨ (ಅಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿ) ಭಾಗವತರೇ...

ಭಾಗವತ (ನಟ ೧ಗೆ) ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಇವ?

ನಟ ೧ ಚಿತ್ರಕೂಟದಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಬೇಡರ ಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬೇಡತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಳು. 'ಇದು ಬೇಡರ ಹುಡುಗ ಅಲ್ಲ. ಧರ್ಮಪುರದ ಹುಡುಗ. ಊರಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ' ಅಂದಳು.

ಭಾಗವತ ಧರ್ಮಪುರದ ಮಗು? ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮಗು? (ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ಅಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು) at a time! Book Digitized by eGangotri ಈ ಗೊಂಬೆ...

ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹುಡುಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕೋಪ, ಭಯ.

ನಟ ೧ ಹಯ್ಯೋ, ಅಷ್ಟೊಂದು ತಡವಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ. ಉಳಿದ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಹಸಿವಾಗಲಿ...ನೀರಡಿಕೆಯಾಗಲಿ. ಅಳು ಇಲ್ಲ. ನಗು ಇಲ್ಲ! ಹುಚ್ಚನೋ, ಬುದ್ಧಿವಂತನೋ, ಕಿವುಡನೋ. ಮೂಕನೋ... ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಗೊಂಬೆ ಮುಟ್ಟಿರಿ...ಕಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಬರತಾನೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ತಯಾರ.

ನಟ ೨ ಭಾಗವತರೇ...

ಭಾಗವತ (ನಟ ೧ಗೆ) ನಟಾ... ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಎಲ್ಲಿ ಮಗು, ನಿನ್ನ ಭುಜ ನೋಡೋಣ.

ಹುಡುಗ ಸಂಶಯದಿಂದ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಗೊಂಬೆ ಮುಟ್ಟೋದಿಲ್ಲ. ಹೆಗಲಷ್ಟೇ...(ಹೆಗಲನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಆನಂದದಿಂದ ನಟಾ...

ನಟ ೨ ಭಾಗವತರೇ...

ನಟ ೧ (ಭಾಗವತರಿಗೆ) ಏನು?

ಭಾಗವತ ನೋಡು, ಅದೇ ಮಚ್ಚೆ! ಇವನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪದ್ಮಿನಿಯ ಮಗ!

ನಟ ೧ ಪದ್ಮಿನಿ? ಯಾವ...

ನಟ ೨ (ಸಹನೆಗೆಟ್ಟು ಚೀರಿ) ಭಾಗವತರೇ!

ಭಾಗವತ, ನಟ ೧ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಗವತ ಯಾಕಪ್ಪ ಏನಾಯ್ತು?

ನಟ ೨ ಆಗಿನಿಂದ ಕರಿತೀದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷನೇ ಇಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಯಾಕೆ ಏನು ಹೇಳೋದಿತ್ತು?

ನಟ ೨ ನಾನು ಕುದುರೆಯ ಮುಖ ನೋಡಿ ಹೆದರಿದೆ ಅಂದರಲ್ಲ. (ಅವರ ಕಿವಿ

ಯಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತ) ಮುಖ-ಗಿಖ ಏನಿಲ್ಲ. ಕಿವಿಯ ತುದಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಾಲದ ಚುಂಗಿನ ವರೆಗೆ ಪೂರಾ...

ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿ ದೂರದಿಂದ 'ಜನಗಣಮನ'ದ ಮೂರನೇ ನುಡಿಯ ಕೊನೆಯ ಚರಣಗಳು ಹಾಡಿದ್ದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ನಟ ೨ ಅದೋ ಬಂತು!

ವಿಲ್ಲರೂ ಬಾಯ್ತೆರೆದು ಅತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಆ ಚರಣಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಕುದುರೆ ರಂಗಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುದುರೆ ತವ ಕರುಣಾರುಣ ರಾಗೇ
 ನಿಧ್ರಿತ ಭಾರತ ಜಾಗೇ
 ತವ ಚರಣೇ ನತ ಮಾಥಾ
 ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಹೇ ಜಯ ರಾಜೇಶ್ವರ
 ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ
 ಜಯ ಹೇ ಜಯ ಹೇ ಜಯ ಹೇ ಜಯ...
 ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಹೇ...

ಬಂದು ಅವರೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು

ಓಹೋ ಹೋ ಹೋ ಹೋ ಹೋ! ಅಲಭ್ಯ ಲಾಭ! ಅಲಭ್ಯ ಲಾಭ!

ಯಾರು? ಭಾಗವತರು ನಟವರ್ಯರು? ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ! ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ?

ಭಾಗವತ ಯಾರು? ಹಯವದನ?

ಹಯವದನ ಇನ್ನಾರು ರಾಯರೆ? ನಾನೇ. ಹಯವದನ.

ಭಾಗವತ ಇದೇನು ಹೀಗೆ?

ನಟ ೨ ಅಂದರೆ...ನಿಮಗೆ ಈ ಕುದುರೆಯ ಪರಿಚಯ ಇದೆ?

ಹಯವದನ (ಖೊಳ್ಳನೆ ನಕ್ಕು) ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು ನಾವು!

ನಟ ೧ (ನಗುತ್ತ) ಸಹಯಾತ್ರಿಗಳು!

ಹಯವದನ ಫೆಲ್ಲೋ ಟ್ರಾವೆಲ್ಲರ್ಸ್...

ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹುಡುಗನೂ ನಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ನಗುತ್ತಾನೆ. ಗೊಂಬೆಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

ಹುಡುಗ (ಕೂಗುತ್ತ) ಕುದುರೆ ನಗತದೆ ! ಕುದುರೆ ನಗತದೆ !

ನಟ ೧ (ಅನಂದದಿಂದ ಜಿಗಿದು) ಹುಡುಗ ನಗತಾನೆ !

ಹಯವದನ (ಹಸಿ ರೋಷದಿಂದ) ಯಾಕಪ್ಪ, ಹುಡುಗ? ನೀನು ನಕ್ಕರೆ ನಡೀತದೆ. ನಾನು ನಗಬಾರದೇನು?

ಹುಡುಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಗುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳಬೇಡ, ಹಯವದನ. ಇವನು ಪದ್ಮಿನಿಯ ಮಗ.

ಹಯವದನ ಯಾರು ಪದ್ಮಿನಿ?

ಭಾಗವತ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆ ವಿಷಯ. ಅನಾಥ. ಪಾಪ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ, ಅತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಾತಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿನ್ನ ದೇಸೆಯಿಂದ ನಗತಿದ್ದಾನೆ. ದೊಡ್ಡ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ ನೀನು.

ಹಯವದನ ಓ ಸಂತೋಷ, ಸಂತೋಷ.

ಭಾಗವತ ಅಲ್ಲೋ ಹಯವದನ, ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟವ ನೀನು ಹೀಗೆ ಹೇಗಾದೆ?

ಹಯವದನ ಅದೊಂದು ಪುರಾಣ. ನಾನು ಮಹಾಕಾಲಿಯ ಗುಡಿಗೆ ಹೋದೆ ನಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕತ್ತಿ ಎದುರಿಗೇ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು 'ದೇವಿ, ನೀನು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ರುಂಡ ಕಡಿದಾ ಹಾಕತೇನೆ' ಅಂದೆ.

ನಟ ೧ ಮುಂದೆ?

ಹಯವದನ ದೇವಿ ತತ್ಕ್ಷಣ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಳು. 'ಯಾಕರಪ್ಪ, ನೀವು ರುಂಡ ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾಕೆ ಸಾಯೋದಿಲ್ಲವಪ್ಪ ! ನನ್ನನ್ನು ಯಾಕೆ ಕಾಡತೀರಿ?' ಅಂದಳು. ನಾನು ಕೂಡಲೆ ಅವಳ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು, 'ದೇವಿ, ಪೂರ್ಣಾಂಗನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು' ಅಂದೆ. 'ತಥಾಸ್ತು' ಅಂದಳು. ನಾನು 'ಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು

ಅನ್ನೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಧಾನಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ನಾನು ಕುದುರೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೆ!

ನಟ ೨ ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ!

ಹಯವದನ ಪಾಪ ಯಾಕಿರೀ? ದೇವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯ್ತು. ಹೆಹ್ಲೆ! ಕುದುರೆ ಆಗಿರೋ ಮೋಜೇ ಬೇರೆ. ಆ ಡೌಲೇ ಡೌಲು! (ತಡೆದು) ನನಗೆ ಇರೋ ದುಃಖ ಒಂದೇ...

ಭಾಗವತ ಏನದು?

ಹಯವದನ ಏನು ಹೇಳಲಿ, ಭಾಗವತರೆ? ಪೂರಾ ಕುದುರೆಯ ಮೈ ಬಂದರೂ, ಪೂರ್ಣಾಂಗನಾಗಿಲ್ಲ ನೋಡಿರಿ. ಈ ಹಾಳು ಮನುಷ್ಯ-ವಾಣಿ...ಅದು ಉಳಿದುಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಇರೋ ವರೆಗೆ ನಾನು ಪೂರ್ಣಾಂಗ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿರಿ?...ಈ ಮನುಷ್ಯ-ಭಾಷೆ ಹೋಗಿ ಆ ಹೇಷಾರವ ಬಂದರೆ... ಅಹಹಾ! ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಏನು ಹೇಳಲಿ? ಆದರೆ ಅದೇ ಇಲ್ಲ! ಈಗೇನು ಮಾಡಲಿ ನಾನು?

ಭಾಗವತ ನನಗಂತೂ ಏನೂ ತೋಚೋದಿಲ್ಲ.

ಹಯವದನ ಅದಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕೊರಳು ಹರಿದು ಹಾಡತೀರತೇನೆ. 'ಜನಗಣಮನ' ಹಾಡಿದರೆ ದನಿ ಕೆಡತದಂತಲ್ಲ? ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತದ ಪ್ರಸಾದದಿಂದಾದರೂ ಈ ಕೊರಳು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಲಿ ಅಂತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹಣೇಬರಹನೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದು...ಅದೂ ಆಗವಲ್ಲದು...

ಗಂಟಲು ತುಂಬಿ, ಕಣ್ಣೀರೂರಿಬರುತ್ತದೆ. ಬಿಕ್ಕುತ್ತಾನೆ.

ಹುಡುಗ ಅಳಬೇಡ, ಕುದುರೆ. ಅಳಬೇಡ. ಯಾಕೆ ಅಳತೀ?

ಹಯವದನ ಇಲ್ಲ, ಅಳೋದಿಲ್ಲ. ಹೌದು ಈ ಹುಡುಗ ಅಂದದ್ದು. ಅತ್ತಾದರೂ ಏನು ಸ್ತಯೋಜನ?

ಹುಡುಗ ಅಳಬಾರದು ಹಾಗೆ ಹುಚ್ಚಿನ ಹಾಗೆ. ನೀನು ನಕ್ಕರೇ ಹೆಚ್ಚು ಚಂದ ಕಾಣತೀ.

ಹಯವದನ (ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ತುಂಬಿ) ಭಾಗವತರೇ, ನೀನು ಪ್ರಯತ್ನಾನೂ

ವಿಡೋದಿಲ್ಲ. ಬಾ, ಹುಡುಗ. ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ 'ಜನಗಣಮನ'
ಹಾಡೋಣ.

ಹುಡುಗ ನನಗೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗವತ ಅವನಿಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಿಕೊಡುವವರು? ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಗು.
ಹಯವದನ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾಡು ಬರತದೇನು?.....ನೋಡು,
ನೀನೊಂದು ಹಾಡು ಹಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಸವಾರಿ
ಮಾಡಿಸತೇನೆ. ಆಗಬಹುದೇನು?

ಹುಡುಗ ಹುಂ.

ಹಯವದನ ಮತ್ತೇನು ಹಾಗಾದರೆ? ಯಾಕೆ ತಡ? ಬಾ, ಹತ್ತು. ಹತ್ತು.

ಭಾಗವತ ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕುದುರೆಯ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹುಡುಗ (ಹುರುಪಿನಿಂದ) ಹೈ...ಹೈ...

ಹಯವದನ ಊಹೂಂ. ಹಾಗೆಲ್ಲ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಹಾಡು. ಅದರ
ಜೊತೆ ಓಟ.

ಭಾಗವತ ಹಾಡಪ್ಪ.

ಹುಡುಗ ಹಾಡಿದಂತೆ ಕುದುರೆ ಸಡಗರದಿಂದ ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

ಹುಡುಗ ಬಂದಾನೋ ಸವಾರ
ಯಾವೂರಿನ ಸರದಾರ
ಬಿಳಿಯ ಕುದುರೆ ಹತ್ತಿ
ಬಿಳಿಯ ಅಂಗಿಯ ವೀರ

ಕಣ್ಣು ಕಲ್ಲು ಕಲ್ಲು
ಎದೆ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪು
ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂತ
ಮೈ ತಂಪು ತಂಪು

ಕುದುರೆಗಿಲ್ಲ ದಾರಿ.

ಹಾಡು ಕೊನೆಗೊಂಡಂತೆ ಕುದುರೆ ಭಾಗವತನ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಹಯವದನ (ಗಂಭೀರವಾಗಿ) ಭಾಗವತರೇ...

ಭಾಗವತ ಹಯವದನ!

ಹಯವದನ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುದುರೆಯು ಸಪಾರ ಸತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ?

ಭಾಗವತ ಹಾಗನಿಸತದೆ ನಿಜ.

ಹಯವದನ ಇಂಥ ಸಣ್ಣಹುಡುಗನಿಗೆ ಇಂಥ ಶೋಕದ ಹಾಡು ಯಾರು ಕಲಿಸಿರಬಹುದು?

ಹುಡುಗ ನನ್ನವ್ವನ ಹಾಡು.

ಭಾಗವತ ಹಯವದನ, ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಇರುವ ಚಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮಗುವಿನ ನಗೆಯಲ್ಲಿ. ಆ ನಗೆಗೆ ದುರುಂತದ ಸುಳಿವೂ ಹತ್ತೋದಿಲ್ಲ ನೋಡು.

ಹಯವದನ ಹೀಗೋ?

ಭಾಗವತ ಮಗುವಿನ ನಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಇನ್ನು ಯಾವದರಲ್ಲಿದೆ?

ಹಯವದನ ನನಗೆ ಯಾಕೋ ಇದು ಸರಿ ಅನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಭಾವನಾ ವಿವರತೆಯಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನ ಲಿಡ್ಡಾಗಿದೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ...ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿ! ಹುಡುಗಾ, ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಡು ಹೇಳು.

ಹುಡುಗ ಬರೊದಿಲ್ಲ.

ಹಯವದನ ಹಾಗಾದರೆ ಅವೇ ಹಾಡು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹಾಡು. ಇನ್ನೊಂದು ಸುತ್ತ ಹಾಕತೇನೆ.

ಹುಡುಗ ಮೊದಲು ನೀನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಗು.

ಹಯವದನ ನಗಬೇಕೇ?...ಆಗಲಿ (ನಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ) ಹೆಹ್ಲೆಹ್ಲೆಹ್ಲೆ. ಇಲ್ಲವ್ವು, ನಗು ಅಂದರೆ ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹೇಗೆ ನಗಲಿಕ್ಕಾಗತದೆ?

ಹುಡುಗ (ಬಾರುಕೋಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದಂತೆ ನಟಿಸಿ) ನಗು...ನಗು...

ಹಯವದನ ಆಗಲಿಲ್ಲವ್ವು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತೇನೆ. ಹೆಹ್ಲೆಹ್ಲೆಹ್ಲೆಹೆ

ನಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವನ ದನಿ ಹೇಪಾರವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಏನದು?

ಭಾಗವತ ಹಯವದನಾ...ಹಯವದನಾ...

ಹಯವದನ ಹೇ...ಹೇ...ಹೇ...

ಅವನ ಮನುಷ್ಯವಾಣಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಯವಾಗಿ ಕುದುರೆಯಂತೆ ಹೇಕರಿಸುತ್ತಾನೆ.
ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಗವತ ಮೆಲ್ಲಗೆ...ಮೆಲ್ಲಗೆ...ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕೆಡವಿಬಿಟ್ಟೇ...

ಹಯವದನ ಹೇಯ್ಗುಡುತ್ತ ಸುತ್ತ ಓಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಮಗು
'ಹೈ...ಹೈ' ಎಂದೂ 'ಬಂದಾನೋ ಸವಾರ' ಎಂದೂ ಕೆಲೆದಾಡುತ್ತದೆ.

ಭಾಗವತ ಅಂತೂ ಹಯವದನ ಪೂರ್ಣಾಂಗನಾದ. (ನಟರಿಗೆ) ನೀವಿಬ್ಬರೂ
ಕೂಡಲೆ ಹೋಗಿ ವಿಪ್ರವರ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರಿಗೆ ಅವರ ಮೊಮ್ಮಗ
ತುರಗಾರೂಢನಾಗಿ ವಿಜಯದಿಂದ ಬರತಿದ್ದಾನೆ ಅಂತ ತಿಳಿಸಿರಿ.

ನಟ ೨ ಮತ್ತು ಈ ಗೊಂಬೆ?

ಭಾಗವತ ಒಗೆದುಬಿಡಿರಿ. ಇನ್ನು ಅವು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ನಟರು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

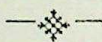
ಭಾಗವತ ಆ ಗಜಮುಖಿನ ಕೃಪೆ ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಅವನು ಎಲ್ಲರ ಈಚ್ಛಿತ
ಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಜ್ಜನಿಗೆ ಮೊಮ್ಮಗ, ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ
ಹಾಸ್ಯ, ಕುದುರೆಗೆ ಹೇಪಾರವ. ಈ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು
ಬಣ್ಣಿಸುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಬಾ, ಹಯವದನ, ಬಾ. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನಿನ್ನ ಕುಣಿತ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಇತ್ತ
ಬಾ. ನಮ್ಮ ನಾಟಕ ಮುಗಿಯಿತು. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಭಗವಂತನನ್ನು
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ.

ಹಯವದನ ಭಾಗವತನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಭಾಗವತ ಹುಡುಗನನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಚಿತೆಯ ಪಡದೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಅದರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪದ್ಮಿನಿ, ದೇವದತ್ತ, ಕಪಿಲ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಮುಗಿದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕರುಣಿಸೈ ಹೇ ದೇವ ಧನಧಾನ್ಯಸಮೃದ್ಧಿ
ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೋದ್ಯೋಗ ಧಂದೆಗಳ ವೃದ್ಧಿ
ನಮ್ಮ ನಾಳುವ ಮಹಾಜನಕೆ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ
ಅದರ ಜೊತೆಗೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರಲಿ ಸದ್ವೃದ್ಧಿ

ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಾ

ದಿನಾಂಕ : ೧೫-೮-೧೯೩೩ರಂದು ಮಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

- * ಕನ್ನಡ ಸ್ವತಂತ್ರ-ಕೃತಿ-ಪ್ರಕಟನೆಗೇ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ.
- * ಈ ವರೆಗೆ - ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ - ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ.
- * ಬೇಂದ್ರೆ, ಗೋಕಾಕ, ಮುಗಳಿ ಇವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ಮಾಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿದ್ದು ಮಾಲೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
- * ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣ ಕತೆ, ನಾಟಕ, ಏಕಾಂಕ, ಹರಟೆ, ಪ್ರವಾಸಕಥನ, ದಿನಚರಿ, ಪತ್ರಸಾಹಿತ್ಯ, ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಹಕರಾದವರಿಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.
- * ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಸವಿನೆನಪಿಗೆಂದು “ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ” ಮೂರು ಸಂಪುಟಗಳುಳ್ಳ (ಒಟ್ಟು ೨೫೦೦ ಪುಟ) ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿದೆ.
- * ಚಂದಾದಾರರಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬೫೦ ಪುಟಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಲೆಯು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.
- * ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾಹಣ (ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ)
ಸಾದಾ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ೧೫/-
ಕ್ಕಾಲಿಕಾ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ೨೦/-
ಮಾತ್ರ ಇದೆ.
- * ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡ್‌ರ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ವ್ಹಿ. ಪಿ.ಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
- * ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವಾಗ ‘ ಬ್ಯಾಂಕ್-ಕಮೀಷನ್ ’ ಸೇರಿಸಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳಿಸಬೇಕು.
- * ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆಜೀವ ಚಂದಾದಾರರಾಗಬಹುದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಣ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಅವರ ಆಜೀವಪರ್ಯಂತ ಈ ಮಾಲೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮನ್ವಂತರ ಪ್ರಕಾಶನ

- * ಮನ್ವಂತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ-ವಿಮರ್ಶೆಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾದ ನಿಯತಕಾಲಿಕ.
- * ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಸಂಪುಟಗಳು (ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ) ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ.
- * ಪ್ರತಿ ಸಂಪುಟವು ಡೆಮಿ ಅಪ್ಪಮಾಂಶದ ಆಕಾರದ್ದಿದ್ದು ಒಟ್ಟು ಪುಟಗಳು ಅಂದಾಜು ೧೨೦ರ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತವೆ.
- * ಮನ್ವಂತರದ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ (೧೫-೦೦) ಮಾತ್ರ ಇದೆ.
- * ಚಂದಾಹಣವನ್ನು 'ಮನಿಯಾರ್ಡರ್' ಮೂಲಕವಾಗಲಿ, ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
- * ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚೆಕ್ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುವಾಗ, 'ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಮೀಷನ್' ಸೇರಿಸಿ ದಯಮಿಟ್ಟು ಕಳಿಸಬೇಕು.
- * ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ "ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ್-ಬುಕ್ ಪೋಸ್ಟ್" ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು.

